

မင်းခံနံဆေးမလိမ့်

ပုဗျိုးရို

ဆေးမဘေးလုပိမူရ်ခိဒဲကုခိ
ကဆါပရုံလေးလံဖေလံဖံဒဲကလီစံအဖေး

ဇေးနဝါရံ၊ ဖုဖဝါရံ၊ မခေ
၂၀၂၆ နံ

(ပထမအကြိမ်)

Sabbath School Lesson

ပိုးကရင်ဘာသာ

ထုတ်ဝေသူ

ဦးဖိုးဖိုးလှ (၀၀၅၈၈)

ဥက္ကဋ္ဌ

ခရစ်တော်ကိုမျှော်လင့်သောသတ္တမနေ့အသင်းတော်

၆၈ ဦးဝိစာရလမ်း၊

ရန်ကုန်မြို့

ပုံနှိပ်သူ

ဦးဖုန်းနိုင် (၀၀၃၅၄)

မန်နေဂျာ

ကင်းစောင့်ပုံနှိပ်တိုက်

၂၀၆ ရွှေသစ္စာလမ်း၊ ရန်ကင်းမြို့နယ်

ရန်ကုန်မြို့

အုပ်ရေ - ၃၅၀

ဓမ္မဒါန

ပထမအကြိမ်

ဆခဲးမိရ်ါလဖာ

- ၁. ဘာဆခဲးမိရ်ါလဖာဝုာလါနုာဘာဆခဲးမိရ်ါလဖာ ၇
- ၂. ဂဲးဖးလဖာလခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာအုာဆခဲးမိရ်ါလဖာ
 - ဒဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာဆခဲးမိရ်ါလဖာအဂဲး ၁၉
- ၃. ဆခဲးမိရ်ါလဖာဒဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာ ၃၁
- ၄. ဆခဲးမိရ်ါလဖာလုာလခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာလုာလခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာ ၄၃
- ၅. ဖဲးယဲးဘဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာမုာနုာဆခဲးမိရ်ါလဖာ ၅၅
- ၆. ဂုာဂုာဘာဆခဲးမိရ်ါလဖာပရဲးအဖာ ၆၇
- ၇. မုာနုာဆခဲးမိရ်ါလဖာ ၇၈
- ၈. ပရဲးအဆခဲးမိရ်ါလဖာဂုာဂုာဘာလုာဆခဲးမိရ်ါလဖာ ၉၀
- ၉. ဆခဲးမိရ်ါလဖာလါအိာလါထဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာ ၁၀၂
- ၁၀. လခဲးမိရ်ါလဖာထဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာကဆါပရဲးအဖာ ၁၁၃
- ၁၁. ဆခဲးမိရ်ါလဖာမုာနုာဆခဲးမိရ်ါလဖာ ၁၂၄
- ၁၂. ဆခဲးမိရ်ါလဖာပုာဂုာဂုာဘာ ၁၃၆
- ၁၃. အိာဆခဲးမိရ်ါလဖာထဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာ ၁၄၈

ဆခဲးမိရ်ါလဖာလုာလခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာ

ဆိာမိာထဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာနုာမုာဘာအကဲးထုာနီာဆိာ. မွဲဆခဲးမိရ်ါလဖာဆခဲးမိရ်ါလဖာ. မွဲဆခဲးမိရ်ါလဖာအမိဘာ (အကဲးဘာ) ကဲးထုာနီာဆိာ, မွဲဆခဲးမိရ်ါလဖာအထဲးလဲးမုာနုာဆခဲးမိရ်ါလဖာ, မွဲဆခဲးမိရ်ါလဖာမုာနုာဆခဲးမိရ်ါလဖာ. မွဲဆခဲးမိရ်ါလဖာအိာကဲးဘာလခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာအဖာနီာဆိာ. ဘာလဘာမွဲလခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာလခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာ, မိမွဲဝုာဒဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာအဘာဖျါလခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာထဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာနီာဆိာ.

ဆိာမိာထဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာထဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာအဆခဲးမိရ်ါလဖာထဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာ - မွဲဆခဲးမိရ်ါလဖာလုာလခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာနီာဆိာ. ဖျါလခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာထဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာဆခဲးမိရ်ါလဖာ. ဘဲးပုာထဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာဝုာအဘာ ကဲးဘာနုာဆိာအုာလါ. မွဲလါနုာဘာ, လခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာကဆါယုာဂုာမိထဲးထုာလခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာ, အဝုာဖုာလုာထဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာအထဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာထဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာ. “အခဲးမွဲဘဲးနီာတဲး, လုာဘီာ, ဒုာကဲးထုာပုာကိာဆခဲးမိရ်ါလဖာ လခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာအထဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာ. ဘာတဲးနုာအဝုာဘဲးလခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာ, ဒဲးဖဲးခွာ, ဒဲးဘာမုာဆိာအမုာအဖာဆိာ. ဘီာထဲးဘာထဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာဘဲးဘီာအမိထဲးနုာကယဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာအမုာလုာဝဲးနုာထဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာ” (မာ ၂၈:၁၉, ၂၀).

ကဆါယုာဂုာမိထဲးထုာလခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာ ပုာလခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာဘဲးဘီာအဆခဲးမိရ်ါလဖာအလဲးထဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာကဲးထုာဝုာနီာ မိလခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာအဂဲးလါ. “ဘဲးဘီာနုာမိဒုာထဲးထုာအမုာ, နုာမိဘီာကဲးဘာခွဲးအဝုာဘဲးလခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာအဖာ, ဒဲးလခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာအထဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာအဖာ, ဘဲးဘီာအဝုာဘဲးမိဒုာနုာဆခဲးမိရ်ါလဖာဖျါလခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာ, ဒဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာပုာဆိာအမုာလဖာအကဲးလခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာနုာယာအကဲးလါ” (မာဆခဲးမိရ်ါလဖာ ၂၆:၁၈).

ပုာလခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာခွဲးအဘာလခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာ ဆခဲးမိရ်ါလဖာဘဲးဘီာ မိအိာဝုာဒဲးလါ. လါနုာဝုာ, ပဲးကဲးဘာအိာကဲးဘာလခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာ ကဆါပရဲးအဆခဲးမိရ်ါလဖာအဘာလခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာနီာလါ. အုာမွဲလခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာအထဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာ, အဝုာစဲးဝုာဒဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာ, “ယိခွါ, ယအိာလခဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာအဘာကဲးဘာနုာကဲးဘာနုာထဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာထဲးဆခဲးမိရ်ါလဖာ” (မာ ၂၈:၂၀).

ယူဂန္ထဝင်ဘာစပီလူ၊ “အဂဲးဘဲာယီ ယနဲဖျီထုယဘလနနး လဆယီ အဂဲး၊ ဘဲာဘီယမိအိကွာလနနး လပုထိးအဘလဆလနဒဘာ၊ ဒဲဆ လယမိမဖျီထုလနနးအဂဲးဆူလီ” (မဆ ၂၆:၁၆)။

အ့ပစံလဆအဖံနီ၊ ယူဂန္ထဝင်ဘာစပီလူမလပုဂ္ဂလိကနဘာနီ ဘဲာဘီယမိလုရုဖျီမန့ဝါလဆဒိနဲအဘလဆအဂဲးနီလီ။ အဂဲးဖုလု ဆမနီ လလဖုလုဆအစီအမုဘာအိနးဖးအ့။ “ထိးမဲ့ပုဂ္ဂလိက အဘလုပိလဆယူအဆဘာဒဲ မပုဆလဆအဂဲးနီ၊ ဆအစီအမု ကဲထုဝါဒလီ။ ထိးဒဆမလမဲဘာမဲလဆအဂဲးအလုလုနီ မိကဲ ထုဂီဝါဝါလဆအဂဲးအဘဖးလီ။ ကယဲမဲ့ဆမလဆအဂဲးအမု လဖနီ ကဲထုဝါဒလီ။” Ellen G. White, *Christ's Object Lessons*, p. 333.

ဆလုမဲနီ၊ ခါလစပီလူကွာလံကလိစံအထီနီ၊ ဆဘထိ အပရဘာ “ဆလီလုလုလုဝါ လကယဲပုအိလဆမုအဖးလ” နီ လီ (လီ ၁:၂၃)။ မဲ့လါနု ပုဂ္ဂလိကဆးဝါထိးအလုအ့။ လါနုအ့ပယီထု ဆအမုမုလုထံထံနီ (မ ၂၈:၁၈-၂၀)၊ ကဆါအုလုဆလဆပုဂ္ဂလိက ဂုခါထိးအလုလုမိကဲထုကဆါအထံအဖျီနီမဲ့အ့လီ။ မဲ့ဝါဒဆဘာ ထိအပရနီ “မိဘာဆလီလုလုလုဝါလဆမုအဖးလုယာလဆ ထိးအဘ လဆပုဂ္ဂလိကဆးဒဲအဂဲးတ၊ ထိးနီလဖးဆအထုမိအိထုဝါ လီ” (မ ၂၄:၁၄)။ ဆထိးအဘနီ မဲ့အလုဂဆနီလဲ။ မိလဆထုပုထု လုထိးဘဲာလဲ။

ပမိအ့ပနာဘာ စပီလူအဆကွာလဆလံဖလံဖံ ဒဲ ကလိစံအဖးနီ လီ။ လံနဲဘဲာယီ အိလဆအဆဘာဒီမိပီလီလဲလီ။ လဆထိးလု အဖးခါ၊ မဲ့ဆနဲဖျီကဆါပရဲလဆ အမဘာလုပိထုမုခါဒဲဂုခါလဂး နီအဂဲးလီ။ အဂဲး (ပရဲ) နီ မဲ့ဝါဒဘုလဘီလဆစယာကွာဒဘာဝါလ ဆအိဆးထုလဆမုခါချီအခါထိထုဘာလဆမုခါနီလီ (၁မိ ၂၈:၁၂)။

ထိပီလဆ ယီဟု ၁:၅၁)။ ဘဲာပုဂ္ဂလိကအဖိခွာလဂအဘိ အဂဲးထုထုခွဲပမ လဆဒဲဘာအဖး၊ ဒဲဘဲာဖါကဆါယူအဖိခွာအဘိ အဂဲးမလဆလဆ ပဂးနီလီ။

ထိးပအ့ပလဲနဲဘဲာယီ၊ ပမိဒဘာကဆါယူဂန္ထဝင်လဆ အဂဲးဘဲာ အဆဒဘအဖးလီ။ ပမိဆီမိအ့ပကဆါပရဲအလအဖးဒဲ ခွဲလုထိးဝါဒ မဲ့လဆအဂဲးလုထိးထဲတဲထဲပမအဂဲးနီလီ။ ပမိဒဘာဆူစပီလူအဆ ကျစံမကဲထုဆအိကီလု (ဖလံဖံ) ဒဲအဂဲးလုလဆလုဝါထိး ဘာနးဖးမဲ့ (ကလိစံ) နီလီ။ အဂဲးအဆမဆးကျိဆလဆအဒုကဲထု ဆအိကီလုလဆမု "world church" နီ အဂဲးဆီဝါ၊ ထိးဒလုအဂဲး လုရုဖျီဆအ့ထု (ဆကဆဂဲ) လဖ လရိမာအဆမုထုဖးနီ လီ။ အဂဲးဘဲာလုအဆးအထီဂုဝါလဆအနုဆါအဂဲး၊ ဒဲအဂဲးကျစံ မဆကယဲလဆအနုနီ ထုနဆအိကီမိဘုထုလဆမုခါ၊ ဒဲဆအိကီ လဒီဘာလဒီအဘိဆးဖးဆူနီလီ။ လဆအဆမနီ၊ အဂဲးဖုနဲပမ ယူအဆအိကီလဆမုလဲနဲယီဆူအိပိလုထုထုလဆမုခါ၊ လဆမ မလဆထုပုထုမုခါခဲထုအဆမလဆ နဲဖျီ (၁၄) အဖး၊ ဘဲာပုဂ္ဂလိက လဆ “အဘိဘာဂအဆပရး” နီလီ။

ကလံထုထုဝါ (Clinton Wahlen, Ph.D), မဲ့ associate director လဂလဆ ဂုခါထုထုထုအဆအိကီ (the General Conference) နီလီ။ အဂဲးဘဲာဘာလဆ လံဆဲာဘဲာ အဆကွာကျိဆလဆ၊ ဒဲ Adventist အဖးဖီနီလီ။ အဂဲးအိဝါဒဲ မဆမလဆ Germany အဖး၊ လဆ New Zealand, Russia, the United Kingdom, ဒဲလဆ Philippines နီဆူလီ။ အဂဲးဒဲအဂဲးအမ၊ Gina, အိလဆအဖိဒီထုဝါနီဂါ၊ အဒဲမု လဂ၊ အိလဆအလဲဘဲာလဆနီလီ။

ဆာမလိယ ၁
ဘာဆာမာနာမုမာစာဝုာ
လါနာဘာဆာခွဲရှိုလေးဝုာအု
ဒံာံာဘာ ၂၇ - ဇာနာဝါရံ ၂

မးဝံာနံဂေ **ဒံာံာဘာ ၂၇**
ဖီလနွာယီအကးဆာမလိယ. အု ၃:၁; ၂ကီ ၄:၇-၁၂; ဆာ ၉:၁၆; လံမာ ၁၅, ၁၆; လီ ၄:၉; ဖံာ ၁:၁-၃; လီ ၁:၁, ၂.

၁နီာထီ
“**ဘထီဆာလကဆါအဖး လထံာပးလဘီပးဆံာ, ယလီဘာ ဒီာ, ဘထီနောဝုာဆံာ**” (ဖလံဖံာ ၄:၄).

ပုယိလါဆာအဆာအီကီဆရာလဂ, ဘာဆာဖီနုဘာမာဝုာ ဒဲဘာအီဝုာလဆာစးထအဖးနံနံနီာလီာ. အဆာထံာနီာ အဝုာဆီမိဆာလဘာဘာ, လါနာလဆဲထဲ အဝုာဒာလဆာစးထလေးနီာ မွဲကဆါယွာအဆာဖုလအဆာမပျာဖး (လးဝု) နီာလီာ. ထီးပုဂ္ဂါဂုာယာလဆာအဝုာမွဲဆာအီကီဆရာလဂနီာ, အဝုာဝံာအုမာအဝုာလီလုလုလဆာထီးနီာလီာ. အဝုာမာဝုာဒာ, ဒဲအုနုလုလံပရမာလဖဆာနီာလီာ. ထီးဒာလုအဝုာဒာဘာအုပုထီဖီဝံာလဆာထံာဒဲမဆာအုဘီထီးနီာဆုလီာ. အဝုာစံာ, ဆာထီးနီာအခါ, ဆာဘထီအပရမာအဆာမလဆာထီဖးနီာကရဲဝုာ, လါနာဝုာ ဆာဒုမုာလဆံာအီဝုာဒာဆု, လုဆာဒာဆာလဆာဘာဆီဖလဆာထုပွဲထုဝုာ ဒဲလဆာမုဝံာအုလဲထဲအဝုာအခါနီာလီာ.

လံဖလံဖံာဒဲကလီစံာနီာ စပီလူာအီကီဆရာလဂလဆာစးထအလး/ထီဖးနီာလီာ (ဖီလဆာ ဖံာ ၁:၇; လီ ၄:၃). အခါထီးနီာ စပီလူာဒဲစဲလါနံဂါ

ဘာဆာထီးဖီဒဲဆာခွဲလုဝုာလဆာ ဖလံဖံာထီဖး, “ဘာဆာဝံာထုထုအဆာလဆာဝံာလီာ” (ဆာ ၁၆:၂၄). လဆာဖီဖးမုနီာ, အဝုာဝံာ, “ဘာဆီဖလဆာဒဲဝံာကုာစံာထုအုအုယွာ” လီာ (ဆာ ၁၆:၂၅). အရါမ, အဝုာဝံာဒုာယာမိဘာ “ဘထီဝုာကီအဆာအထီ” နီာလီာ.

လနွာယီ ပမိယိထုဆာမာအာလဖလဆာ စပီလူာဘာဒာဆာယာဝုာဒာနီာလီာ. အဝုာဒာဘာဆာထီစါအဒီနုလဆာ မိကဲထုလဆာအဝုာနီာ, ဒဲပမိ မလိယဘာဆာမာအာ, ထီးအုဆာကဆာကဲဝံာဘာပမာအကးနီာဆုလီာ.

အတု **ဒံာံာဘာ ၂၈**
စပီလူာ, ဆာစးထဖီလဂလဆာကဆါယုာရှုပရံအကး

လံဖလံဖံာဒဲ ကလီစံာနီာဘာပုကီဝုာလဆာ “ဆာပရမာလဆာထီဖး,” မွဲလဆာ စပီလူာကွာနုဝုာလဆာ အအီလဆာစးထ (ထီဖး) နီာ, အဂ္ဂါကအီဒံာ မွဲအုဖစာဒဲဖလံမာဆုနီာလီာ. ပုဆီမိယိထံာဆာလဖစံာဝုာလဆာလံလဖနီာ ဘာဆာကွာနုဝုာလဆာစပီလူာဘာအီဝုာလဆာ ရါမာအခါထီးနီာ, လဆာ A.D. 60-62 အဘီဘာနီာလီာ (ယိလဆာ လံမဆာ ၂၈:၁၆ အဖး).

ဖီ အုဖစာ ၃:၁ ဒဲ ဖလံမာ ၁. မွဲဆာနီာလုဆာဖျါကျါလဆာ စပီလူာအဆာအီကီဆရာလဂလဆာထီးစးထဝုာနီာလဲာ.

စပီလူာဖုလုအဝုာအာမာလဆာ ယုာရှုပရံအဆာမာအကးလီာ. အုမဲဆာမိဘာလုလဆာထီဖးနီာ, အဝုာအီတဲဝဲအာလီာ. အဝုာစံာလုအာလဆာ “ဆာအဘီလဂလဆာအဘာဆာစးထ” နီာလီာ (အု ၆:၂၀). အဝုာလုဆာထဲဆာလဆာဘထီအပရမာအဆာမာအကး (missionary journeys), မကဲထုဆာအီကီဆရာလဆာဒဲဘီဘာဆာအုမာဖီဝံာလဆာယွာအဆာမာအကးဆုလီာ. လဆာခဲထဲအဝုာဘာဆာစးထဝုာဒံာ, လဆာအဝုာကွာလံ ၂ ထံမံာအထီနီာဆု

ထီးနီ၊ ပကြော့နုထုထဲဒုဆလကဆါလွအဆမလလဲလဲလလဖ
လပလုခေဖျိထးဆမနုဆအဆဆဘုလဖနီလီ။ ဆအကဒိထု
လမံနီ မွဲလလံဆံ့ပံအဆထိးဘအဖ၊ မွဲ “ဆလူဆထာအမွဲအတီ၊”
မွဲလပမလိဘပုဂ္ဂါဂံအဆဘမလဖ၊ ဒဲပမလိဘအဂုဘံအဆ
မနုဆဘဲဘဲလဲအဂဲဆနီလီ။ ဒဲ ဘမုဆံ့ပံနီ “မလဲထဲးကုမိယီ
အဆထိးထဲတုထဲကဆါအဆမကဲထုဆနီလီ။ ဘမုနီမဆံ့ထု
ပုဂ္ဂါအာလီ။ ပုဆုနဲဆဖိနီကဲထုပုမုဆလဖလဖအတုဖဝနီ
မွဲဝုဘမုအဆမ၊ ဒဲကဆါပရံဖုလုအဂုဘမုဘဲဆအစီအမုလ
အမိမနုဆွဲဆအဆဆဘုဂဲကဲထုဝုဘလအလဲဆံ့ (မျိုးရိုးလိုက်)
လဖနီ၊ ဒဲအဂု (ပရံ) မိမထိးနဲဘုထအဂုအတုဖဝနီ လအဆ
အီကိအလီလီ။” Ellen G. White, *The Desire of Ages*, p. 671.

**ဆအီကိဖိမွဲဝုဆအီကိဆရမုမွဲဝု၊ ကိအဆအထီဒုနီ
“စံလုပဘလကဆါလွအဆအမုဖိ” မိနုဘဲဘဲလဲ (၂ကီ
၆:၄). အခါပယီမွဲဆနီလဲ။**

**အနီ ဒံခံ့ဘမု ၃၀
စပီလူလအဝဲဖလံဖံအဖ**

လစပီလူအဆလုဆနံဖဖလဖအဘိ၊ လစထံမံကဲထု
ပုမုဆအထီနီ၊ အဂုဘဘမုဆံ့ပံအဆပဒုထလုခေဂဲအုဂ္ဂါ
(Asia Minor) နီလီ (မဆ ၁၆:၆). တ၊ ဆဒဆ (vision) လမုနု
အထီနီ၊ စပီလူဒပုလကအယဆ၊ စံဝု “ဂဲခဂဲလမစဒိနအ
အဖယီ မဘိမဆပမဘိ” (မဆ ၁၆:၉). လထံးနီ အဂုဘံ
ခဂဲလဲ Aegean နီလီ။ အနဲဆလီလဲလဲလဲဆထိးနီ စပီလူ၊
စဲလ၊ စထံမံ၊ ဒဲစလကဲဘဲလုဆုလီထီဖလံဖံနီလီ။

လအဆမလီလဲလဲလဲဆအဖနီ၊ စပီလူဆီဖိဆလ
ဆကိဆတဲအဖျိကိအဆအထီဒုလီ။ ဖလံဖံနီမွဲဝု “ဒိဖဒိ
(ဒိခိ) လမစဒိနအဖ” (မဆ ၁၆:၁၂) နီလီ။ အနီမွဲဝုဘ ဘ
ပုအီကုဝုအဒိထုလဲ ရိမအဒိဖဒိလဖအကျလီ။ အထံးဖဲးဖဲ
လဖ အထးအလအီဝုဘဲထံး Italy လးဝဲအဒိ၊ ဖိဖုလ ဘဖုလ
အဒိအထး (tax) ဘဆဲဖဲးလဲအဒိဒဲပုဂ္ဂါအဒိ၊ ဒဲပုအီဖျဲထုလဒိလဖ
အဖနီ ကဲထုထံးဖဲ Roman Citizen လထံးလီ။ ဒိဖလံဖံနီ
မွဲ ဒိ (ဝဲ) လအအီလ Via Egnatia- ဖမုဘမုဆုဘုလီလဲ ရိမလ
ထံးမုထုလခါနီ အဘိအဆနီလီ။ မွဲဆနီ ပုစရံဖဲဘဲဆ
ဘထီအပရမုလဝဲအနဲအစီလဖယီဝုဘဲ၊ ဘထုဂဲလဲလဲလဲ ဒိ
အုဖဲဝါလံ (Amphipolis), အပလီနဲဘဲ (Apollonia), ဘစလနဲက
(Thessalonica), ဒဲ ဘရဲအ (Berea) နီလီ (မဆ ၁၇:၁, ၁၀).

ဆလဲဘဲဆုလမံ၊ လလမုယနဲအထီထီးနီ၊ ဖလံဖံ (Philippi)
ဝဲ Latin အလံဆဲးခဲ၊ ပဒဘလ Latin အလဲလဲလဲဘဲဆလးထီး
နီလီ။ စပီလူခဲဒုစိဆလ (ဖလံဖံ ၄:၁၅) အဖနီ ပဒဘပုအမဲလ
Latin ထီးနီ၊ Philippesioi, မွဲဘဆအီကုထီးနဲဝုလ ရိမအလး
အလဲနီလီ။ မွဲလဲနဲဘဲ၊ ဂြဲစ (Greek) အလံနီ မွဲဆဲးအလံလ
ပုမုနုဝုလဆအုပုအဆ၊ ဆဖနဲထးကဆအလးဒိဖဒိဒဲဝဲအီ
အနဲအစီထီးနီ၊ ဒဲဆဘထီအပရမုပဲလဲဝုဘလလးထီးနီလီ။ စလက
စံဝုဘလ စပီလူဒဲအထံအဘိဘဲဆုကျိလဲလဲလဲ ပုမုထီးနီလဖ
အုကဲဘဲဆိဖဖဲလဲဆလထံးခဲ၊ လနးလဲဒအ (Lydia) ဒဲ အံ့
ဒိဖဲဘဲအဲလဲထဲအဘထီးနီလီ (မဆ ၁၆:၁၂, ၁၅). ပုမုနီ ဖနဲထး
ကဆ “အဆဆလုဖု,” ဒဲအဂုမွဲပုမဆစပီလူအဆဘထီ
အပရမုအဆမလဲကိစုအထုထုလဖလဲဖဲအဖနီလီ။ ဆထီထီး
နီ၊ စပီလူ ဒဲစဲလ အီလထီဖမုမကဲထုပုဘဆစုထဲလဖ
ကဲထုပုစရံဖဲနီလီ။

ပြီပတ်

ယူ ၁

ဖလံဖံဒဲကလိစံအဆအိကိလဖ

**ဖိ ဖလံဖံ ၁:၁-၃ ဒဲ ကလိစံ ၁:၁, ၂. ဆအိကိလဖလံဖံ
ဒဲကလိစံလဖနိ အခဲအဂုအိလဆာ့ဝါဘဲလဲ.**

စပီလူအဆချဲဒုစိဆလအလံဆကွအဖနိ, အဝါကိ
ပုရံဖိဝံလ “ပုဆံဖံ” နိလိ. လဆဒိဘအာထံနိ ပုအိက
စံအဝါဘဲလဲအဂုအိလဆာ့ဝါဘဲ, ဘဲပုအိကစရလဖိဘဆအိက
ဝါဘဲလဲအဂုအိလဆာ့ဝါဘဲ (၂မိ ၁၉:၅, ၆; ထိစိလ ၁၀ ၂:၉, ၁၀),
ဘဆကိဝါဘဲ “ပုဆံဖံလဆံ” နိလိ. (ဆယိမဲဆဘထွါလ
ရိမာဆအိကိ Roman Church အဆအိကဂုဒေ “ပုဆံဖံ” "saint"
နိမဲအ့).

ဆချဲထိဆမုလလံနံဘဲလဲ ဘလဲစိလိလိနိလိ. စပီလူ
ကိဘထွါဆလ “ဆရယိဆဒဲပုဝံတိလံ” နိလိ (ဖံ ၁:၁), ဒဲမဲဆ
“ပုဆံဖံဒဲထာဖုဝဲလဲအလူတိ” (လိ ၁:၂) နိလိ. ထိမဲပုစံ “ထာ
ဖုဝဲလဲအလူတိ” လ (NT) လံအဘဖနိ, အဝါဘဲအဆမလဲထဲ
အိဝါဘဲလဲဆအိကိဖနိ (ဖိလ အ ၆:၂၁; လိ ၄:၇; ၁၀ ၅:၁၂). မဲဆ
နိ စပီလူကိဆယိ မဲနဆအိကိဖိလဖနိမဲအ့ မဲဝါဘဲလဲဆအိကိ
ခါနိဘဲလဲအဆလဲလဖနိဆလိ. ဆဆဂျိဘထွါလဆမလဲ
(offices) လဖနိ ကိလဆာ့လဲထဲဝါ လဆမလဲအဂုအိလိ (အဒိ,
လ ၁၀ ၃:၁-၂; တဲတဖ ၁:၅-၉), မဲဆထိဘလဲ ဆအိကိအဆ
အိ ဂုဒေလအဂုအဘနိလိ.

ဆဒိလိနိဂပုဆအ့မဖိလ ဆကဲခါနိကဲနိလိ မဲဆ
အကဒိဒဲဆဖုဂဲဖဘအဒိထုလစပီလူအဆမလဲ ဆဆိဆာ

ထိအပရအဖနိလိ. အပစံလဆချဲအဂလမံနိ မဲဆဆာ (stra-
tegic approach) လမဲလ ဆမဒုအထုဆလယါခါဒဲ ဆမဂု
မာဆအိကိလဖအဂနိလိ. ပုမန့နိအဆအိကိခါနိလ အဆထံ
လဖဖိထွါလံဆံဖံအဘ (NT) အဆနဲဒိအမဲလအိဖျိဝါဘဲလဲ
Review and Herald အဆမ (ဆကွ) လ ၁၈၅၀ အထဲဖနိအမ
လိ. စဂျဲဝဲ (James White) စံဝါဘဲ “လံဆံဖံအဘ - NT အဆထံ
ဆဒိနိ လမဲလဆာ့ဝါဘဲလဲ ဆမကဲထဲပရဲအဆအိကိအဂယူ
လိ. အလိခါနိလယါခါနိ ၁၈၅၀အထဲထဲဂဲမိအိဝါဘဲလဲဆဒိလိ.”
"Gospel Order," *The Advent Review, and Sabbath Herald*, Dec.
6, 1853, p. 173. လစပီလူလချကွစိလံလဆအိကိလဖအဆိ
ဒဲဘနိ, အဝါဘဲလဲထဲပမဆလယရစလံအဖနိယူ (ထိလ
ဆ ၆:၂-၆; ဆ ၁၁:၃၀), မဲလ “ဆမနဲဒိလမဲလဆဒုကဲထဲဆ
အိကိလအဆိထဲဝါဘဲလဲဆမလဲအဂုအိလ ပုဆိဆပရအမဲအတိ
လဆာထဲအပရအဖနိလိ.” Ellen G. White, *The Acts of the
Apostles*, p. 91.

**စပီလူအဆကွလအထိဘထိဘလဖနိ မဲပိဘဖျိဝါ
လအခါပယါအမဲအဆပုပိဖနိလိ. စထဲမံဆ မဲပုမ
ဆဒိဝါဘဲလဲလိ (ထိ အဒိလ, ၂ကိ ၁:၁; လံမာ ၁). ဆဂဲ
လစပီလူဆိက (ဒိ) ဆချဲ “ပမ” အနဲ “ယမ” နိ ထုဖျိ
အဆဖုနုလအဆမလဲအထဲအဒိအဆိနိလိ.**

**အဘ
မလိအထုလယါ** **ဇနဝါရံ ၂**

“ကဆိထွါအထုနုနုလဆထိထဲတဲထဲနိ လမာမုအဆ
ဆံဖံဒဲလဆဆူနဲဆမဲတဲတိအဖနိလိ. . . . အမမဲထွါအဆမ

တီတီလီလီနီ၊ နမိဘဒသဆယုယာဘသပဒနဒဒဲဆဆိမိလတီလ
နဖုခိလဖနီလီ။ လါနဂုထိးဒုထုနာလသ နဘထိးဆလတီဘ
အဖနီလဂု။ ထိးမအသုထဲဆလဂု။ အိကွာဂုးခသနလနဖုလ
ယုဂူပရံအဖနီဆံ။ အိကွာနမုဖမုဆံလသဆယိထုစိဆလမုမိ
နီဆံ။ ပုဂုဂါဝံချဲဒဂုလသအဆချဲ၊ ဒဲမိဂဲဝထုဒဂုလသ နဆါဝံ
အဘဒဂုဆံ။ နဂုဒလသီ နဆဆလုနီ မိဖျိထုဒဂုလသ ကဆါ
ပရံအာနီလီ။ မနဆမလသဆထိစိအဂုးအခေ၊ လသဆသုဂုဘွ၊
လူနဂဲးနဘအဖ၊ ဒိနဲနဘလသယုအစုဆိနီဆံ။ နဆမလသအမဲ့
အတီဘသအိကွာလုဒါဂုနီ နလသုယာဘလါနဂု၊ နဆလုဒါနီ
မိမဖျိဖျနုလသဆကဆဂဲလဖလီ။ . . .

“ဘရီကိဖျိဒုအဆဒိထုလသပရံအဖနီ အိသုထုအဘ (ကဲ
ထုဒဂု) လသဆလုခေဖျိမနသဆခံဆနအဂဲးအဘလဖလီ။ အုမဲ့
ဆခံဆနအစိအမနီ မိအဂုမနသခွဲဆလုထုထုထီလဖလီ။
လါနဂုထိးမဲ့ပယိထုစိကဆါပရံအထုစုယာလသဆအခိးအတါအဂဲးနီ
ပလုထံဖါနုအလီ။ ကဆါပရံအုလုဒါဒ၊ ‘ယလခွဲရီခွဲဘန၊ ယစဲ
ဒနအု။’ ‘ယအိလသနံအဝိ ကိမုနံကိမုနဒု ထိးဂုခိယီအထု
လီ။’” Ellen G. White, in *The Youth's Instructor*, Nov. 9, 1899.

ဆအုစုလကုကပိလသအဂဲး

- ၁. စပီလူဘထိးဆစသုထအဂုအကွအဘျလီ။ ထိးမဲ့နဘ
ဆမမနလတီလလီဘနီ နမိစံဆသုထဲဘဲလဲ။ နမိ
မနုလံဆဲပံအဆအုလုမဲ့ဆနီထိးနီလဲ။
- ၂. ဆအိကိအဆထံအခါနီ၊ စတါတူလံယု (Tertullian) နီ
စံဂုဒ၊ “ဒဲပဘသဒုထုပမနီ ပဂုခမျးဒဲအထုဂီထု

ဂုဒလီ။ ပုပရံဖိဝံအဝံနီ မဲ့ဆချဲဆသလသအမဲထုဂုနီ
လီ။” Alexander Roberts and James Donaldson, eds.,
Ante-Nicene Fathers (Peabody, MA: Hendrickson
Publishers, Inc., 1999), vol. 3, p. 55. လထံပးနီ၊ ဆ
မဂျမနဆလသဆလးလနုနုအဖနီ မထံထဆအိကိ
အဆမဆလီ။ ပမဆသုပဘသမနမုမစလသအဆနဲ
အဂဲးနီ မိနုဘဲလဲ။

- ၃. ဆိမိထဲဒုနီထီလန့ယီ လစပီလူအဆဘထိးရုထိးန
နီ၊ လအစံဂု၊ “ဒုပံဘယီလထံပးဘိးပးဆံ။” ထိးဒ
မိမဲ့ဆမအာ လမဲလါလါအဖနီ ပဒုပံဘယီလထံပး
ဘိးပးမိနုဂုဘဲလဲ။

ဆမလိာ ၂
ဂဲးဖးလဖာလဆာစံာထုအုအုဆာအခိးအတါ
ဒဲဆာလဆာဘါဆိာဖာဆာအဂး
ဇာနတါရံာ ၃ - ၉

မးဘါနံဂါ ဇာနတါရံာ ၃
ဖိလန္ဒါယီအဂးဆမလိာ. ဖံာ ၁း၁-၁၈; ၁ကီ ၁၃း၁-၈; မဲ ၁၇း၉; လီ
၁း၁-၁၂; ၁ပံ ၁း၄; အု ၁၁၉း၁-၅; အဲါ ၃၀း၂၁.

၁နီါထီ
“ယနဲါဆာယီ ပုလဆမထုဆာဂုအဆုထံာလမံုလဆာ နဘံာ
အဖးလဂါနီါ, မိမာဂုလဆာဂုယု.ယု.ထီးယုဂုလဆရဲအမုနဲါဘာဂု
လီါ” (ဖလံဖံာ ၁း၆).

စပီလူါစာထုအဆာဖာပဂံာထုဆာလဆာချဲဒုဒုဖံာဂီဆာအမု
(greeting) ဒဲဆာစံာခိးစံာတါဆာနီါလီါ. “..မဲ့ဆာအခိးအတါ, ဒဲဆာဘာလီါ
အိါလီါလဖာလဆာပဖါယု, ဒဲကဆါယုဂုလဆရဲနီါ ဘာနဘံာဆံာ” (လီ ၁း၂).

ဘဲါစပီလူါအိါ, ပဂုာဘံာဆုပဘာစံာခိးစံာတါဆာအလးအိါအမံုလီါ.
ပဒါနုဘာယုအဆာယုဘာလဆာအမံု, ထီးမုါခိါအဘီာဘံာဆီါမိ့ဂုလတါ
ဘာဒံါနီါလီါ. မဲ့ဂုဆာလမံုပးလဆာ ယုအဆာဖာလဆာဘာလီါအိါလီါ, လဆ
အအိါလဆကဆါယုဒဲဆာယီလါလဆာယုအဆာအဲါနီါလီါ.

လဆပုဂုါလဂါအဆာအိါဘာနီါ, ပဖာလဒဲပဖာနဲါဆာအခိးအတါလဆ
ပုဂုါဂါအအိါဒဲဆာယီလါလဆပုဂုါဘံာဆာအခိးအတါလဆ ပမာဘာလဆ
အဂုာဘံာအဖးလဂါနီါဆုလီါ. မိဖါဘံာအုကံုဘာဆိာဖာဆာလဆအဖိာဘုမိအဲါ
ကဆါယုအဂးနီါ, အဂုာဘံာမိစံာခိးစံာတါထဲါဘာဆာလနဲါနဲါခါလီါ. အဂုာဘံာ

မိမာဆာအဂုါထုလဆအဂုာဘံာမာဘုအဖးနီါလီါ. ဘဲါပုဂုါအလုါအလါအိါ
အဘီါ, ဆာဘာမာလဆပမာမိအိါဂုအမမ, ဒဲပမာလီါဆာလဆမာအာဖးနီါ
မိအိါဂုဒါဆုလီါ.

ပမိအုပစပီလူါအဆာချဲအဆုထံာလဖာ လဆအစံာခိးစံာတါဆာဒဲဘါ
ဆိာဖာဆာလဆ ဖလံဖံာဒဲကလီါစံာအဖး, လဆအဖာဆီါထုပဆာဘါဆိာဖာလဆ
နုါဆါအဆာအိါမာဖးနီါလီါ.

အတု ဇာနတါရံာ ၄
ဆာဖံာဂီဆာလဆဆာဘါထီါအပရမာအဖး

ဖိ ဖလံဖံာ ၁း၃-၈. စပီလူါစံာခိးစံာတါဆာ မဲ့နီါအဂးလဲါ. ဆာ
ချဲမာလဲါထဲါဆာမဲ့ဆာနီါလဆအဂုါဖာလဆပုဖလံဖံာဖိာဘံာနီါ, ဒဲဘာမဲ့နီါ
ဆာယီါအကးဒါဂုနီါလဲါ.

စပီလူါဒုါကဲါထုဆာအိါကီါလဆဖလံဖံာအဖးလီါ. မဲ့ဆာနီါပဒါဘာ
ပရဲဖိါအဆာဖံာဂီဆာအိါပံုလးလဆ အဆာကွါလဲါဖးနီါလီါ. အဂုါဒါလဆ
ဆာစာထုအဖးဘာအိါယဲါလဆအရဲါခါမုးဘံာလါနုါဂုါ ဆာအိါကီါဒဲါ
ထဲါဘီါနီါ အိါလဆအဂုါအာဖးကီါအဆာထီါဒါ ဒဲစံာဂုါဒါ, “အဂဲး
ဘဲါယီါ ပဘာယုဘာနဘံာကီါဂါဒါလဆယုဂုါလဆရဲါအဆာအဲါအဖးဆံာအာ
ဆံာအနီါ, ယုမဲ့ဆာထီါအာလဆယဂးလီါ” (ဖံာ ၁း၈). အဂုါစံာခိးစံာတါ
ယုလဆအဂုါဘံာအဂး, ဒဲအဂုါအဆာဘါဆိာဖာဒဲစံာထုအုအုဆာနီါမာမု
ပဘာဘဲါကဆါယုဂုါမာဆာပဂးလဆမုါအဖးနီါလီါ.

လီါလဆံါနံါဖျါ အိါလဆပုလုဆာအခိါအာနာလီါနီါ မဲ့ဆာအိါကွါနဲါ
ပုအံါစရုလါဖိါလဆံါနံါဒီါ. ခါမုးဘံါနီါ အိါလဆအာနာပဒါအဖး “လဆ

အဘလီ” ဘဲါမဆလအဝါဝံအဂးနီလီါ. ဆဒါနဲအနီ ပဆလ ဆ
အခါလမူခါအဆလလးဖး, ယှာဂ္ဂဆိနဲအဂ္ဂါခမုးအမံလဖလ
ဖါကဆါယှာအမုယာနီလီါ.

ဆချဲလး ဖလံဖံါ ဘဲါ အဖးနီ ထုနပဝါဒါဒါလု လအဖးနဲပမ
စပီလူါဒဲပဖလံဖံါဖါဝံအဆဘာဖံါလီါလီါ. ဆချဲဆဖံါလီါ
နီ မွဲဆဘာယူလီါလီါလီါ, ဂြိစအဆချဲ (κοινωνία) မွဲဆဖျီကျ
အဝါဒါထုနီလီါ. ဘဲါစပီလူါမနုပရံအဆဂ္ဂါဆနအဘီ (ဖံါ ၃:၁၀),
ပုဖလံဖံါဖါဝံမနု (အုနု) စပီလူါအဆဂ္ဂါဆန ဒဲမာပုဝါလဆဖး
မဆစပီလူါအဆမလကျါစုဝံဆနီလီါ (ဖံါ ၄:၁၄, ၁၅). ဆမလီါ
လီါနီါ မာဝါ “ခါလမုထံါအနဲထံါမဆလနဲယီါ” (ဖံါ ၁:၅), နီါ မွဲဆ
ဒုစံထုအုအုကဆါယှာ “လအဒုထံါလဲါ” အဖးလီါ (ဖံါ ၁:၄).

လဲါဘဲါဆး, စပီလူါလီါဖျီထုအဆဘာထဲါဆစးထဲါနီါ, လဆ
အဂါလခါ – ဘဲါအမွဲဆဒုကဲါထုဆအထဲါလဲါ “ဆဒုအီါဂုးအီါ
ခါဆဘာထဲါအပရး” အဘီနီါလီါ (ဖံါ ၁:၇). အဝါမနုဆချဲလး အမိဘ
ထဲါဆဂ္ဂါဆနယှာနီါ, စံါဝါလဒါခါဘာလီါလဲါ ပုဂါဖါဒဲပပွဲါလဖ လ
ဆဘာထဲါအပရးအဂးနီါလီါ. ဆအီါပဒဲါ (Greek apologia) ထဆမ
နုဒဲါဆမလဲါထဲါဆမနီါ မွဲဆအကးဒါဝါနီါမံါလူနီါလီါ.
စပီလူါအီါကွါဒါဆဘာထဲါအပရးအဆမအနဲအဝါနုဆါအဆအီါ
မာလယာခါအဂးနီါဒါလီါ. အဝါအီါမာဘာမွဲဝါ ဘာဝါဝါဒါဒါမွဲဝါ,
စပီလူါနုနကဆါယှာလဲါ ကမဂီါဝါအဆမ (ဆမာဝါ) လအမကဲါထု
ဝါဒါ လပုအနဲအဝါထဲါအလူအဂးနီါလီါ (ဖံါ ၁:၆).

**နနာဒုလကဆါယှာမိမလးထုပုထုအဆအုလု လန
“ဆမာဝါလနဖး” နီါဘဲါလဲါ (ဖံါ ၁:၆). အခါပယီါအီါဝါ
ဘဲါလဲါ. ဆမနီါမိဂီါဝါဒါလဲါ လချုအဂါလဲါမုနီါဖးလဖး
နီါဆုစး.**

အစီါ **ဇးနဝါရံါ ၅**
စပီလူါအဆဘာဆီါဖးအုယာဆလဖး

ဆအီါကီါဆဂါအီါဝါလဂါလအယးထု အဆဘာဆီါဖးလီါဖျီ
ထုဒါဆနုယး, ယး, ယး, ဒဲါဆအဲါဒါဆဘာလဖးနီါလီါ. အဒါ
ဆအဝါမဆနီါလဲါ “ဆဘာဆီါဖးအဆါအဂ္ဂါလနုဆါအဂးလဖး,”
မွဲလဲါလဲါကဆါယှာအဆကီါဒါနဲလအဝါအဂးဘာနီါလီါ.

**ဖီစပီလူါအဆဘာဆီါဖးလဲါ ဘဲါ ဘဲါ ၁:၉-၁၁ အဖးနီါဆံါ.
အဝါအီါကွါဆအုယာအီါမွဲဆနီါလဖးနီါလဲါ. ဆလီါနုဒါနု
မွဲဆနီါလဆဘာဆီါဖးအဂးနီါလဲါ.**

ဆဘာဆီါဖးယီါ လဲါဖျီအီါလဲါဆါဘာဖျီလဲါလဲါဂြိစအဖးနီါ,
လီါနုစပီလူါထုဖျီထုအဆအီါကွါဘာအဖးထု, လအမိလီါအထုဝါ
ဒါလအဆကွါ (epistle) အဖး – ဆအဲါဆကွါ, ဆဒုယာနုဒါ,
ဆယီထံါယီဆဆ, ဆအီါကွါဘာတီါ, ဆလမကမဂါဆဘာ, ဒဲါဆတီါ
ဆလီါလပဒါနုဘာလယှာဂ္ဂါလဲါနီါ. အီါကွါလဲါအဆဘာဆီါဖးယီါ
ဘဲါစပီလူါအထုဖျီဝဲါဝါအဘီ လဆစံါထုအုအုဆဲါဆအီါကွါဒါ
ဆအီါကီါအဘီနီါလီါ. စပီလူါအဆဘာဆီါဖးနီါ မွဲဒါပုဂါအဂးနီါ
လီါ. လဆအီါကီါအဆမုဆဂ္ဂါလဲါပးအဂးလီါ. မွဲယီထံါပုလဂါဘာ
လဂါအဆဘာဆီါဖးအကီါအဖျီလဖးဆံါ.

ဆအဲါဆကွါဆမိအထုဒါထုလဆဒုယာအဖး – စပီလူါ
ဘာဆီါဖးဆဲါဆအဲါဆကွါဆလဲါပးအု, မွဲဆအဲါလအဘီဆ
အလဲါထဲါလဲါအဂး – “လဆနုဒါထဲါအလူအဖး, လဆအုနုဖးဆ
လဲါလဖးအဆးအဂး” နီါလီါ (ဖံါ ၁:၉). အဝါစံါဆဒုယာနုဒါနီါ
မွဲနုဆဒုဆဘာလဲါပးလီါအု, မွဲဆဒုယာဆဘာထုါလနးဘအဆ
မလပုမနုကဲါဝါဒါလဆလဲါပုဆလကဆါယှာဒဲါဆအုပနုဒါ
ကဆါအလူအထါနီါလီါ (ဖီ အု ၁:၁၇; အု ၄:၁၃; ၁ထံ ၂:၄).

ဆေးအုန်းဖုဆေး - စပီလူစံဆေးယီဘဲဆေးနာသွာ “အိကွာဂုးခးဒု ဆေးအဂုထု” (အိကွာစဲဖီဖျာဂုလး တခုဖဝအးအလုဒါမဲ) “ဘဲဘိ နံဘဲအာမိဆဲဒုတုတု, နံဘဲအဆေးမထီးအိလဂု” နိလီ (ဖံ ၁:၁၀).

လေးထုပွဲထုလေးဆေးတီဆေးလီ - အခါပယီလးဂြိစးအလံ နိ, “ဘာဆေးမဆဲဒုဂုလးမုအဆေးဖု” ဒဲအဆေးမလဘာလီဘာ - “ကယဲမဲပုပရဲဖိဝံအဆေးမမိဖိပူကျဲဒုဘဲမုအဆေးဖုအဘိနိလီ.” Ellen G. White, *Reflecting Christ*, p. 71.

ဆေးမထီးအိလဂု - ထီးအကဲဆေးလဲထံဖိလဂု, ဆေးချဲဒဲဆေးမ လးလကဲထုဆေးကဆေးဂဲလးပုဂုဂမိနဲဆေးအဂးဘာနိလီ.

တီလီလးယုဂုပရဲအကီ - စပီလူစံဆေးယီ ဘဲလးလံရိမာ ဒဲဂလုဂုဖးအဘိ ဒဲမိလီနးသွာအထုဂုလး ဖလံဖံ (၃) အဖးနိဆုလီ. ပတီပလီလးပနုဆဲဒါဒပဂုနုအု, မွဲပဒိနုဘာလးပရဲအဖးလီ.

ထီးဒပမိမဲဒဲဆေးလမဲလီလီနီ, ပအဲဆေးကွဲဆေး “မိအထု ဝုဒဲ” ဘဲဘဲလဲ (ဖံ ၁:၉), ဘာမွဲနိဆေးယီအကးဒိဒါဝုမလး ပရဲဖိအဆေးအိမးအိဂဲအဂးနိလဲ (ဖီဆုလး ၁ကီ ၁၃:၁-၈ အဖးနိဆဲ.)

အနီ **ဇနုဝါရံ ၆**

မးနုနးဘဲအဆေးအုနုဖုဆေး

ပုဖလံဖံဖိဝံအာဘာထံလးအနီဂးဘာစပီလူဘာထီးဆေးထု ဝုနိလီ. အဆေးမနိ ဘာဆေးအိကွာစဲဒုနုလု (severely limited) နိလီ. အဝုလုဘာထဲဘာဆေးလးအု. အဝုလီလုလဲလုဘာ ဆေးလးအု. အဝုလုအိကွဲ (အဂု) ဘာဆေးလးဘျဲဝံ (synagogues) ဒဲဒီထဲဘဲထဲဘာပုခမုးလးယုဂုဒဲမဲအဲအဂးနုလးအု. အဝုဒုကဲ ထုဆေးအိကီဝံနုလးအုဆုနိလီ. ပုဖလံဖံဖိဝံဘဲလုစဲအံပဖဲတး

(Epaphroditus) ဘဲဘိမိအုပစပီလူအဆေးမအာ, မိဖုဂဲဖုဘာအဝု, ဒဲမိမးအဝုလးနးဒဲအဆေးလီဘာလးအဂးနိလီ.

ဖီ ဖလံဖံ ၁:၁၂-၁၈. စပီလူဆီမိနုနးသွာဆေးထုအဝုနီ ဘဲဘဲလဲ. ပဒိနုဘာဆေးမလီလးအဝုအဆေးအိကွာသုအိကွာ နိဘဲဘဲလဲ.

ဆေးပရဲဂုလးစပီလူဘဲထဲဝုနီ ကဲထုဆေးလုဆုလးပုဖလံဖံဖိဝံ အဂးလီ. စပီလူဒပလဲထဲအဆေးမအာလး မုလးအဆေးယီထုလုဆု လဲမဲအဖးလီ. အဝုအနးဘဲအဆေးအုနုဖု (အဆေးဒ) နိ ဒပနုဆေးအဝု လးဆေးထုအဖးထီးနိလီ. ဆေးနီမဲထဲထုအဆေးမးမဲအု, အဂုမနီ “ကဲထုဝုလး ဆေးမဆေးဆေးထဲအပရဲအုနုဒဲ” (ဖံ ၁:၁၂) နိလီ. လးပုအဂဒပဂုနုဆေးထုဒဲဆေးဒိပဒဲထုဆေးအဖးနီ, စပီလူဒပပရဲမာဖိလးအခိထုအဝု (guards) လးနီ ဘဲဘာမုလးလး ယုအဘးမးဖးအဘိလီ. အဝုဒပဆေးယီလးပုဂုဂမိနဲနးဘာအထုဒဲ တရဲလုဆေးထဲအပရဲ, ဒဲလီလုလဲလုဆေးဒုလုလးပရဲအဂး လးလးဘာဆေးမိမဲအာနးမဲဘာနိလီ.

ပဘာဆီမိကဲဝုလီနုဂု, လးဆေးလုနုနီ မိကဲထုဆေးအခိ အတဲတရဲလီ. ပဒဲဘာယု, အဝုဘဲအဆေးဆီမိလးစပီလူအဆေးထဲ ထဲထုနီထုနုအဝုဘဲအာလး ဆေးလီလုလဲလုဆေးထဲအပရဲနီ လီ. နုဂဲနုဘာဒိဒါလု လီနုဂု မွဲဆေးအဒီလုဘာအုဝုလးပုဂုအဆေး အဲလုဒပနုဆဲအာ, ထီးဒလုအိထုလးဆေးအိကီဖးဆုလီ. ဘဲစယုရဲမဲအာစဲဝုယံခိလး စပီလူအမုယုနီအဘိ-“ပုဂုအာနီ အုလီနုဆေးဒိနုဒဲဆေးထီးအလုတု, အမုဝုဒိဒါလုတု, မွဲပလုဘာ ယုဝုမိဘဲလဲ” (မဲအာ ၁၇:၉).

မွဲဆးဂု၊ လၢအဂၢလၢနီၤနီၤ၊ ပုဆၢအၤမၤဖၢလၢန့ၤန့ၤနီၤ ကဲၤထံၤပုအဂဲး ဆီၤလၢဆၢလီၤလၢလၢဆၢလီၤအပရၢနီၤလီၤ။ အဝဲၤဝဲၤအဲၤဘၢစပီလူၤ ဒိၤမၤ လၢအဒၢဘၢအဝဲၤလၢဆၢထိးန့ၤထိးကဲၤဆၢခိဆၢဝီၤလၢ အဆၢတီၤ အဖၢနီၤ ဝီၤအဝဲၤဝဲၤလၢမိဒိၤန့ၤအာၤလၢပရံၤအထံၤဒဲၤမိမၤယွၤအဆၢမၤဒဲၤ ဆီၤဒိၤနီၤလီၤ။ အဂုအာၤလၢအဝဲၤဝဲၤလၢလၢဘၢအလၢနီၤ လၢဝဲၤဒဲၤခါဆၢ ခူၤလၢအဝဲၤဝဲၤဂဲၤထဲၤအိၤကယုကစုၤအလၢထိးနီၤလီၤ။ မွဲလၢဆၢနီၤတၢ ပုခမုၤထိးနီၤထိးဆၢထဲၤကဆါပရံၤဒဲၤမၤလၢဆၢလီၤအပရၢနီၤလီၤ။

နဒိၤန့ၤဆၢမၤလီၤမွဲဆၢနီၤ လၢဆၢမၤအာၤဖၢနီၤလၢ ဆၢဘၢ လမုၤဘၢနီၤ၊ ဒဲကဲၤထံၤဆၢအခိးအတၢဆ့ၤနီၤလဲၤ။ အ့ၤမွဲဆၢအခိးအတၢ လကဲၤထံၤဘၢလါန့ၤဂု၊ ပန့ၤဘၢဆၢမၤလီၤလၢပဘၢဒိၤန့ၤပဝၢလၢ ကဆါယွၤနီၤ မွဲဘဲၤလဲၤ။

ပူၤတပူၤ ဆၢဘၢထီၤအပရၢနီၤအဝဲၤ

ဇၢနဝၢရံၤ ၇

စပီလူၤအဆၢမၤဘၢထွၤ (ဖံၤဝီၤ) လီၤလၢပ ပုကလီၤစံၤဖိၤလၢဖၢနီၤ အိၤ လၢဆၢလီၤလၢဖၢလံၤဖံၤအဖၢနီၤလီၤ။ ပုထိးနီၤလၢဖၢအကျဲၤ စံၤဝဲၤဒၢ “ပုလၢ အလၢဒၢဘၢယမုၤလၢဆၢဖံၤဆၢယၢအဖၢအဂး” အိၤဝဲၤဒၢဆ့ၤလီၤ (လီၤ ၂:၁)။ မွဲလါန့ၤဘိၤ၊ စပီလူၤအိၤကွၢအဝဲၤဝဲၤဘဲၤလၢဖၢလံၤဖံၤအိၤ၊ အဝဲၤဝဲၤခိး စံၤတၢယွၤလၢအဝဲၤဝဲၤအကီၤ ဒဲဘၢဆိၤဖၢဆၢလၢအဝဲၤဝဲၤအဂး “ကိၤအဆၢၤ အထီၤဒ့ၤ” နီၤလီၤ။

ဖိ ကလီၤစံၤ ၁:၃-၈. ဆၢဘၢမံၤလၢစပီလူၤစံၤခိးစံၤတၢယွၤနီၤ မွဲဆၢနီၤလဲၤ။

စပီလူၤအိၤကွၢဆၢဘၢမံၤလၢစပီလူၤလၢပလၢအထုၤဖျိၤလီၤဝဲၤလၢဆၢလး ဂူၤဂၢနီၤ-ဆၢန့ၤ, ဆၢယိၤလါ, ဒဲဆၢအဲၤဆၢကွၢလီၤ (ဖိလၢ ၁ကီ ၁၃:၁၃; ၁၃: ၁:၃; ၁၃: ၅:၈). ထိးန့ၤဆၢလၢ စပီလူၤချဲၤခိးချဲၤတၢ ပုကလီၤစံၤဖိၤဝဲၤ လၢ ဆၢဘၢမံၤအဂးနီၤမွဲအ့ၤ. အဝဲၤဝဲၤခိးစံၤတၢဖါကဆါယွၤ, မွဲလၢအဝဲၤဝဲၤ အိၤလၢ “ဆၢဖုၤလၢအဝဲၤအကျဲ, ဒဲဆၢဖုၤလၢလၢအလၢအဖုၤ” လၢအဂဲၤလၢ ဖါကဆါအအိၤနီၤလီၤ (ယုမံၤ ၁:၁၇). ထိးပဒၢဘၢဆၢအဲၤလၢကဆါယွၤ အိၤကွၢပဂးနီၤ, မိဝီၤပၢလၢဆၢန့ၤန့ၤကဆါပရံၤ (အ့ ၂:၄-၈), ဒဲပဒိၤန့ၤဘၢ ဆၢယိၤလါလၢမူၤခိၤထၢလီၤ. စပီလူၤထုၤဖျိၤလီၤဆၢနီၤဘဲၤ “ဆၢဖုၤဘၢအ့ၤ လၢကွၢလၢလၢဘၢ, ဒဲလစံၤစၢဘၢလီၤဘၢ ဒဲလလၢယံၤလၢဘဲၤဘၢအဂး, လၢဆၢအိၤကွၢဝဲၤဝဲၤလၢမူၤခိၤလၢန့ၤအဂး” နီၤလီၤ (၁၀ ၁:၄).

စပီလူၤစံၤလၢဆၢဆ့ၤလၢ ဆၢဘၢထီၤအပရၢနီၤ ကြိၤပန့ၤန့ၤဝဲၤ မွဲလၢ အအိၤကဲၤထံၤအာၤလၢ “ဆၢမွဲဆၢတီၤအလူအထၢအဖၢ” နီၤလီၤ. စပီလူၤ အဆၢထုၤဖျိၤလီၤဆၢနီၤ လၢဆၢချဲၤဒိၤန့ၤ (reference) ယွၤအလူအထၢနီၤလီၤ (ဖိလၢ ၂ကီ ၆:၇; ၂၀ ၂:၁၅). မွဲဘဲၤ “ပုရၢအလူ” အဝီၤအ့ၤ, “အိၤဝဲၤတီၤတီၤ” ပုန့ၤဆၢဘဲၤအဖၢ (၁၃: ၂:၁၃) ဒဲမၤလၢမၤဖျိၤယွၤအဆၢဘၢနီၤလီၤ (အဲၤ ၅၅:၁၁). ထိးမွဲဆၢဘၢထီၤအပရၢနီၤဘၢဆၢလီၤလၢလၢဝဲၤလၢနီၤ, ကဆါယွၤ အစီၤအမ့ၤနီၤ ဘၢဆၢထုၤဖျိၤဝဲၤဒၢလၢ ဘမုၤဆံၤပံၤလၢပုနီၤဂၢဆၢဖိၤလၢဖၢ အာၤခံၤဖၢ, ဒဲပုခမုၤမိစံၤဆၢထဲၤဆၢထိးနီၤလီၤ. ဆၢဘၢထီၤအပရၢနီၤဒၢဝဲၤ ထုၤထံၤဆၢအဝဲၤအဝဲၤ လၢအမွဲဝဲၤ “ဆၢမၤအလူအထၢ” အကီၤလီၤ (ဖံၤ ၂:၁၆).

ပစံၤလၢဆၢလၢလၢအဒိၤထုၤနီၤ မွဲဆၢဘၢထီၤအပရၢနီၤလၢဝဲၤလၢအဆၢအထီၤရၢအဖၢနီၤလီၤ. လၢအနံၤဘၢဆံၤအထးဖၢ လၢပရံၤအဆၢဘဲၤ ဒဲအဆၢမၤထုၤထဲၤနီၤ, စပီလူၤစံၤဝဲၤဒၢလၢ ဆၢပရၢနီၤထီၤလၢန့ၤအအိၤ ဘဲၤလၢ “ဂ့ၤခိၤချိၤထၢဖျိၤယၢ” အဝီၤနီၤလီၤ (လီၤ ၁:၆). လၢအမုၤယၢနီၤ စံၤဝဲၤ, ဆၢဘၢထီၤအပရၢနီၤ “လီၤလၢလၢလၢဝဲၤလၢ ကယဲၤပုအိၤလၢမူၤခိၤ

အဖျားလန့်” လီ (လီ ၁:၂၃). ရိမာအဆဒိယထုလမဖျားအဖျားလန့်
မဖျားထုဆဆးကျိဒဲဆလုဆထဲ, လမစပီလူအလဲလဲဆပရနီ
ထီစိစိလဲလဲဝှာဖျားလုနီလီ. ဆနီမဲ့ဆထုဖိပမလဆမဲ့ဆတီ
အလူဘဲဘီ ပမိကဲထုအဆဘာတဲလဖအဆဘထုဆိလမဲလီ (ယု
၁:၁၈; ၁ပံ ၁:၂၃), ဒဲဒုကဲထုဝှာနုဆိအဘုလဂလမ ပရံအဖျားလီ (၂ကီ
၅:၁၇).

လမ ကလီစံ ၁:၃ အဖျားနီ, စပီလူကွဆဘာထွာလမ “ဆ
ယိလီလမအအီကုကီဒဲအာ လမနံအဂးလမမူခိ” နီလီ. နဆ
နာဒုအီမဲ့ဆနီလမ ဆယိလီနီလဲ, ဒဲဘာမဲ့နီ မဲ့ဆဘာထွာလမ
နနုဆိအဂးနီ, ထိဒဲလုနလကြဲဘာလမဆယိလီနီလဲ.

ပြီပတံ **ဇုနဝါရံ ၈**
ဆဘာဆိဖအစီအမု

ဖီ ကလီစံ ၁:၉-၁၂. နဒဲဘာဆအယုအလုထံ: မဲ့ဆနီ
လမ စပီလူအဆဘာဆိဖဆအဖျားနီလဲ.

စပီလူအကဲဘာဆိဖဆစံဝှာ, “ဘဲဘီနံမိလမထုပွထု
လမဆဘာယုအာ” ဒဲဆဘာယုအာ မဲ့ “ဆကီဒဲဆနာဒု
ဆဘာဆဲလမာ” နီလီ (လီ ၁:၉). ဆကီဒဲ (wisdom) ဂဲကဲထု
အဆိထု, လမဆဒိနဲလမကဆိအလူအဆံ, ဒဲအဲဒိမယုအဆဘာ
(ယီ ၇:၁၇), ဒဲမဲ့ဆဒိနဲလမနုဆိအဆကီဒဲဘာဒုနီ မဲ့အု (ဒီလု
၃:၅) နီလီ. လီနုဆအုစုအီထုယုဝှာ, “လမဆမအာဖျား
ယီ ကဆိယုအဆဘာလမယဂးနီ မဲ့ဆနီလဲ” အုမဲ့ပအုဖနာဒု

ကဆိယုအဆဘာလမပဆဘာဆိဆအဖျားတ ပမိမလီဘာဆဂဲ
မိဂျါ၁မုမဲလီ.

- ၁. ဆအကဒိထုလမဆကီဒဲနီ မဲ့ဝှာဒဲလဲဆံပံလီ.
“နလူနထာနီ မဲ့မုဒဲလဖျားလမယဆဲအဂး, ဒဲဆဖျားလဖျားလမ
ယဖျားအဂးလီ” (အု ၁၁၉:၁၀၅).
- ၂. ယုအဆဘာဒဲအဆဘီနီ မိအီဖျားဝှာလမ ဆမအာဖျား
ထီဘထီဘဆ, လမပအကဲယုအီထုဒဲကဲဘာတရ (ဖျား
လမနီလီ (လီ ၄:၃).
- ၃. ဘမုဆံပံနဲပမဖျားထိပအုဖနာဒု (ထိနဲ) အဝှာအလူနီ
လီ- “ထိနဲအုကုလမစုထုမဲ့ဝှာ, စုစုမဲ့ဝှာနီ/နနီ
မိနီဂမုဆချဲလမနလဲဒဲတ, စံဝှာ/အယုမဲ့ဖျားတ, ဖိနဲ
ဝှာဘီ” (အဲ ၃၀:၂၁).

စပီလူအကဲဘာဆိဖဆလမ ပုကလီစံဖိပံ “ဘဲဘီ...မိလု ဆ
ကြဲလမကဆိ” (လီ ၁:၁၀) နီလီ. မဲ့မ, ပုလုလီအီလမ “ဆကြဲဆ
ဘာ” နီ အီနဲဂအု, လီနုဝှာ ကဆိယုအီကုပမလမဆကြဲဆဘာ
အလ: လမအဝှာအဒိအတဲဒဲကီနုပမလမပမိအီမာလမ အဆကီလုဆ
အဖျားလီ (အု ၄:၁; ၁၃ ၂:၁၂). စပီလူမနုဆချဲ (verb) “လု” ဒဲ
“လုဆ” ဝှာဘုလုလမအဆကွကလီစံအဖျားနီလီ (လီ ၂:၆; လီ
၃:၇; လီ ၄:၅). အီပယီအီလမ မိဘာအီမာဒဲမဆလမယုအဆဘီ
ဆဘာဖျားနီ (၂မိ ၁၈:၂၀), လမအကဲဝှာဒဲလမ ဘမုဆံပံအဆမနီ
လီ (ခဲ ၃၆:၂၇).

စပီလူဘာဆိဖဆလမအဝှာ (ဒဲပဝှာ) အဆအီမာ “မိလမထု
ပွထု . . . လုဆကြဲလမကဆိ” ဒဲစံဝှာလမဆဘာအာထိအလု
အဖျား, ဒဲ “ဘထုကထဲဆမဂု, ဒဲအထုဝှာလမဒဲယာဘာဆဲလမယု
အဖျား” (လီ ၁:၉, ၁၀) နီလီ.

အဖမ်း၊ . . . လာထော့ဖုဝဲဝံအဘျာအကျ၊ ဆေပွဲယာလယဖံယယာလမု
ဘာအဖမ်း၊ ဒဲလယအိဘုဆဆိဆိဆိဆိအဖမ်း၊ လဆဆာဝံယဘဒဲဆ
ဂူအိယာလထံအဖမ်း၊ လဆဆာဂီးကျ၊ ဒဲလယအိဘိလီ” (၂ကီ
၁၁:၂၃-၂၇)။

ထိးဆိမိဘာအဝါအိကုဆရူဆနာလဖာနီလဆအဒိအမု
လဂု၊ စပိလူစံဝါဒံ “လဆဆာလဆိအဖမ်းလဖာနီ၊ ဆအယိဘာ
ဆဲလဆဆာအိကိထိးအလူ ဘယးကိမုနံမုနုဒါလီ” (၂ကီ ၁၁:၂၈)။

**ဖီ ၁ကီရံ ၄:၁၄-၁၆; ၁၃စလနဲကာ ၂:၁၀, ၁၁ ; ဂလူရှာ ၄:၁၉ ;
ဒဲ ဖလံမာ ၁၀. စပိလူအဆဘုထံမဲဆနီအိလဆဆာအိကိလ
အဝါဒုထု (ဒုကံထု) ဝါလဖာနီ ဒဲပုခမျးလဆအဝါထုနုဝါလ
ပရံအဂးလဖာနီလဲ။**

ဘဲယုဂူအဝါ, မိထိးထဲတုထဲပမအဂးနီ အိကုထးဆနးမံအု,
စပိလူဆုအာအိလ “မိမလူအာ” လပုဒါရီအဂးလီ (၂ကီ ၁၂:၁၅)။
လါနုဘိ, ဆလဆနီဘိ, ပုလဂါအဆမဒဲလုလုလဆယုဂူနီ, ပုအဲ
အဝါဘာဆအိကုယုအဝါဒဲရုလဆဲလုဝါဒါလီ. “မဲမကယဲ
ပုလအာအိလဆလဆဘာဆဲလဆယုယုလဆယုဂူအဖမ်း
ကိဂဒါနီ မိဘာဆရူဆနာလီ” (၂ထံ ၃:၁၂)။ လါနုပုပရံဖိအိတီလီ
ဝါလဖာနီ အိဂုဒါလဆအဂးဆိဘာဆိလဆယုအလအဖမ်းအဂးဒဲထုဖျိထု
ဆာထိပရုအဆမဲဆတီနီလီ (ထိပီလံ ၁:၇)။ “စပိလူ အဆ
ဘာဆဒဲအဆာထိလဆအဘာဆစးအဝါလဆမဲလတီဘာဖယံ
လူအထးဖမ်းနီ, အဆနဲဒဲအဆိနီ, ကံထုဆလီလုလဆထာ
ထိယထိးဘိလီလီ.” Ellen G. White, *The Acts of the Apostles*,
p. 464.

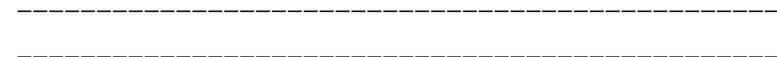
ယိထုထဲနအိမာဒဲမဘာပုခမျးဘဲဒုလဲ, လုဆုဒါဆ
လပုမဘာနာလမုလလဘာလဖာအဖမ်းနီလဲ။ နထုဖျိထု
ဆထိးဘာလယုဂူအဂးမဲဆနီလမံလဲ။

**အစီ
မိဘာဘဲနီမဲဆမာနာဆ**

ဇာနဝါရံ ၁၂

အုနလအိကုဘာဘာလါနုဂု, ပဝါထိးအလူလဖာ ဘဲပမဲပုဆုနဲဆ
လဖာအဝါ, ပဘာအိလဆဆဲလဲတုလီဖာဒါ (The Great Controversy)
အဖမ်း, လဆအကံထုဆိဆိလုလပနဲပစီ, လပဖာဒါလုဆနီလီ.
လမံလမဲလမံအဖမ်း, ပဘာလုခါဖျိဘာဆတရုလုလမုဝါဒါအဆ
ထုဒါဆအဖမ်း, ထိးမုနံလပဘာဘဲလဖာ, လဆလစီလါလါဒဲ လဆ
လမံလါလါလဆအကံထုအာအဖမ်းနီလီ.

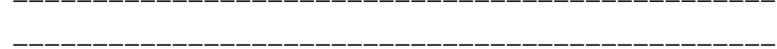
**ဖီ ၂ကီရံ ၁၀:၃-၆. နးဘာဆဒါဆယါအဆဲထံနီ မဲဆ
နီလဲ, ဒဲပစုဝဲလဖာနီ မဲဆနီလဲ။**

နးဘာဆဲလဲလဆအလုဒါမဲထုလဖာနီ မဲဝါဒါဆကိဆဲထဲလဖာ
(ideas) လဆအဝါ/လဆလဂုဘာနီလီ. မုဒါလဲဒါ (မကံထု) ဆ
ချဲထုဒါဆ, ဆာလတီဘာ (betrayal), ဆမုမဲမဲမဲ ကထံကထု (em-
barrassment), ဆာမဲဘာဖျဲ, ထံဒါအဆဖဲဆဲလုဆ, ဒဲဆမာအာ
ဘဲနီလဖာ လပုပရံဖိဘဲထိးလမိမဆမာလဆဘာအဂးနီလီ. အုမဲ
ပဝါဒါလဖာ, ပမိဘာမနုဆအဲ, ဆယုဒါယုဘာ, ဆဘာလီအိလီ, ဆ
ကဂုကစု, ဆအိဘာဆ, ဆမာဂု, ဒဲဆထုဘာ (selfcontrol) ဝဲလဖာ
နီလီ. စုဝဲအစီအမုဒါထုနီမဲ “ယုအလူထာ” လဆအိဂုဒါလ

ဘမုနီ (အံ့ ၆:၁၇), မွဲဆဲးလဲးကဆါယွာဝိဒ္ဓါဆဲးမွဲဆဲးတီၤလဲးပုလဂဲအဘဏ္ဍာ
ဥပသံးပးနီၤလီၤ. ပဝုာယီၤပမွဲဒဲးကဆါယွာအဆဲးပိာ်ဆဲးလီၤ လဲးကဆါယွာ
အိၤက့ၤဝုာလဲးအဆဲးမၤအဂးနီၤလီၤ.

ဖီ ဖလံံတံာ် ၁:၂၁, ၂၂. နနာဥပသံးစဝီလူၤအဆဲးထီၤဘဲၤလဲၤ,
လဲးဆဲးဒဲးဆဲးလဲးဆဲးဘာထွဲၤလဲးဆဲးဂဲးလီၤတုာ်လီၤဖးဒိၤအဖးနီၤ
လဲၤ.

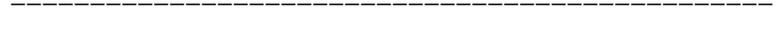
အယီၤမွဲနဲးဘဲအဆဲးဒုာ်ဆဲးယၤ, လဲးပဆဲးဘာထွဲၤလဲးဆဲးကိၤဆဲးတဲးဒဲး
လဲးဆဲးအလုအပူၤဖးနီၤလီၤ. မွဲကဆါပရံၤမၤန့ၤခွဲဆဲးလဲးပဂး လဲးထုၤစူ
ယၤလီၤယုာ်နီၤတၢ်, ထီၤလဲးပအိၤဆဲးဘုာ်ပာ်လဲးအဝုာ်နီၤ, ဆဲးမၤန့ၤမၤစၢပမၤ
န့ၤနဲးဆိာ်အ့ၤ. ထီၤဒဲးပဘာ်ခံၤခွဲဒဲးလဲးလီၤန့ၤနီၤလီၤ. စဝီလူၤဖးလဲးအဘဏ္ဍာ လဲး
ဆဲးမိမၤအဘဏ္ဍာလဲးလဲးအဖးနီၤ, အ့ၤဆဲးမၤန့ၤလဲးမွဲလဲးတီၤဘာလီၤန့ၤဂ့ၤ,
အဝုာ်အိၤဂုးဝုာ်မွဲလဲးဆဲးလဲးထံးလဲးထီၤနီၤ အိၤဝဲၤဝုာ်လဲးအဆဲးအိၤမၤယီၤ
ဒဲးလဲးယၤခါလဲးထီၤနီၤလီၤ.

ဘဲာ်ပမွဲပုပရံၤဖိၤအဘိၤ, ပမိဘာ်ယီၤဆဲးန့ၤပဂးဘိၤယီၤလီၤအ့ၤ. အနီၤမွဲ
“ဆဲးအဂဲးအဘာ်မၤကဲာ်ထုၤဆဲးအမွဲအတီၤ” နီၤမွဲအ့ၤ, မွဲ “ဆဲးအမွဲအတီၤ
မၤကဲာ်ထုၤဆဲးအဂဲးအဘာ်” လဲးလီၤ (It's not "might makes right" but
"right makes might"). ဆဲးဖးလဲးဘာ်လဲး ယုာ်အဆဲးဘာ်နီၤ မွဲဆဲးလဲး
ယုာ်ယုာ်ဝုာ်, ဒဲးအနီၤမွဲဆဲးမၤန့ၤဆဲးအဆဲးထီၤလဲးဆဲးဒုာ်ဆဲးလဲးပန့ၤဆါနီၤ
လီၤ. မွဲဆဲးနီၤ, ယုာ်ဂ့ၤမွဲဝုာ်ဆဲးအဒိၤအထုၤအလဲးအပူၤလဲးဆဲးဖးလဲးဘာ်လဲး
ယုာ်အဆဲးဘာ်, ဘဲာ်စဝီလူၤထုာ်ဖျိၤဝုာ်လဲးဖလံံတံာ် ၂ အဖးအဘိၤနီၤလီၤ.

မွဲန့ၤလုၤခါဖျိၤဘာ်ဆဲး, ဘိၤယီၤ, လဲးဆဲးဂဲးလီၤတုာ်လီၤအမွဲအတီၤ
မွဲဆဲးနီၤလဲၤ. မွဲပမၤန့ၤဆဲးမံၤဘဲာ်ဒဲးဆဲးဂဲးဆဲးဘာ်လဲးပဝုာ်ယၤဘာ်
ကဆါပရံၤမၤန့ၤဝဲၤဆဲးလဲးပဂးယုာ်နီၤလဲၤ.

အနီၤ **ဇၢ်န့ၤဝါရံၤ ၁၃**
အိၤလဲးဆဲးနဲးန့ၤလဲၤ

ဖီ ဖလံံတံာ် ၁:၂၃, ၂၄. စဝီလူၤအဆဲးချဲၤလဲးအဝံာ်ဝုာ် “ဆဲးမိထဲး
ဘာ်ယၤဘာ်အိၤလဲးပရံၤအဘိၤ” နီၤ “မွဲဂ့ၤဒဲးဆဲးဒိၤဒိၤအဘာ်” နီၤ
အဘိၤပယီၤမွဲဆဲးနီၤလဲၤ.

လံၤဆံၤပံာ်လဲးဆဲးယီၤ ဘာ်ပုဆိၤမိၤဘာ်မၤဝုာ်ကိၤအဆိၤဒဲးလီၤ.
ပမိမၤလီၤဆဲးလဲးစဝီလူၤဘာ်ဒဲးဆဲးယၤဘာ်ထွဲၤဆဲးမၤဒဲးဆဲးမိၤခံၤအဆဲးလဲး
ဆဲးလီၤလဲးနီၤလီၤ. မွဲပုပရံၤဖိၤအဆဲးမၤလဲးပရံၤအဂး ဒဲးမိဘာ်ခံၤလဲးပရံၤအဂး
ဒဲးလဲးနီၤလီၤ. မွဲဆဲးအိၤက့ၤဘာ်လဲး “ဆဲးအဂ့ၤ” မွဲလဲးဆဲးန့ၤအထုၤဆဲးလဲး
ဆဲးထီၤဘာ် (witness) အဆိၤအတီၤ (ဖီ ၁:၂၁) နီၤလီၤ. ပုဆုၤန့ၤဆဲးလဲးဂဲး အဆဲး
ထီၤအဘဏ္ဍာထီၤဒဲးလဲးမိဘာ်ခံၤဝုာ်လဲးအဆဲးနဲးအဂးနီၤ ပဘာ်လီၤအလဲးအိၤအ့ၤ
လီၤ.

လီၤန့ၤဂ့ၤ ပမိဘာ်ယီၤလဲးပုအဘိၤခံၤဝုာ်တဂ့ၤလဲးနီၤဆုၤလီၤ.
ပုအဘိၤနီၤ “ဥပသံးဆဲးနဲးမံၤလဲးအ့ၤ.” အဝုာ်ခံၤအိၤပံာ်ဝုာ်လဲးဆဲးဒုာ်မိမၤ
ထီၤဆဲးမၤထုၤထဲးအမုၤန့ၤလဲးဖးနီၤလီၤ (ဖီ လီၤလဲး ၉:၅; ယီၤ ၅:၂၈, ၂၉).
မွဲဆဲးနီၤယုာ်ဂ့ၤဘာ်စလဲးဇရဲး, လဲးဝံာ်ဝုာ်အထီၤနီၤ, “ပတခွာ်စလဲးဇရဲး
မံၤမၤဝုာ်ဒဲး . . . ယမိလုၤထီၤဂဲထုၤအဝုာ်လီၤ” (ယီၤ ၁:၁၁).

အ့ၤမွဲ, ပုရူၤခံၤလဲးပးလုၤထီၤဝုာ်လဲးမူၤခါနီၤ, စလဲးဇရဲးမိမၤအဘဏ္ဍာ
ဘဲာ်လဲးနီၤ ဆိၤမိၤယီၤလဲးဆဲး. စလဲးဇရဲးထီၤလဲးမူၤခါလဲးလံၤဘဲာ်အထီၤ,
ထီၤအဘိၤလဲးနီၤ ဝံာ်ဘာ်အဝုာ်- “တၢ်, စလဲးဇရဲးဇုၤ, ကဆါယုာ်ဂ့ၤထီၤန့ၤ
လဲးလဲးခါ- နအိၤဘာ်ထီၤယီၤကဲာ်ဒဲးအ့ၤ” နီၤ မိမၤအဘဏ္ဍာဘဲာ်လဲး.

ထီၤမွဲပဖိၤထွဲၤဆဲးဘာ်မၤလဲးအလဲးလဲးလဲးဘာ်နီၤ မိဘာ်ထံာ်ဆဲးမၤ
လီၤ. ဆဲးဝံာ်နီၤ မၤအဘဏ္ဍာဘဲာ်လဲးမံၤမၤလဲးဆဲးမံၤမၤလဲးအိၤဘာ်လဲးယုာ်ဂ့ၤ

ကိရိတ်ထုအပုအတီးအလီလဖာ၊ ထဲးပုလောပုဆံ့ပံးအိမာထဲးလဖာထိးနီ၊ မိထဲးထုလမမူဆိဒဲအိဘာလမယုဂ္ဂအဆိဆိအကွာကွာနီလီ (၁၃၄ ငှး၁၆, ၁၇)။

စဝီလူာစံး “ဆာစဲးထု- departing” လာဆာအိမာဘိယီ မိအိဝုာ လာပရံအဘိနီ၊ စံးဝုာဒလမ ဆာဘာထိးဆာရုပဆာနာဒဲမိဘာဝံာဝုာဒလမ ကဆိယုဂ္ဂအဘိ (၂ထံ ငှး၆) နီ၊ ဘဲာဘိအဝုာ “မိထုဘာလမဆာဂဲထုထဲး လာဆာဝံာအဖးနီလီ (ဖံာ ၃း၁၁)။ အဝုာဒယာလမအဝုာမိဘာဘံးလု အမူလမဆာဝံာအဖးဒဲလယံလမိဘာအဝုာမိဒဲယာဘာ၊ ဆာမိမာအာ လာဆာယုဂ္ဂအဘိလမလဖုမူအထိဖး၊ ဒဲမိထဲးဖိအဝုာအခဲကွာဘိလမ ယုဂ္ဂအခါအရုလဖာ၊ လမယုဂ္ဂအိဘဲထဲထဲဆာလဲးထိးနီလီ။ (ယီ ၁၄း၃; ၁ကီ ၂း၉)။

အာအိမိထိးဝံာအာလမပရံအဂးလါနုဂု၊ စဝီလူာဒယာဝုာလမ ပုဖလံဖံာဖိဝံာအုမဲ့ “အိမာထဲးလမဆာဖံးဆာယာအဖးယီ” ဒဲးနီ မွဲအဂု ဒာဆာဒဲလီ (ဖံာ ၁း၂၄)။ မွဲဆာလုဆာလမ ပုပရံဖိမာအဂး၊ ဆာမာဒဲဆာ ဘာဝံာလမကဆိပရံအဂးနီ၊ မွဲဆာဂုထာထာမုမံလဲးနီ၊ မွဲပဘာစံးအလး အိအု။ စဝီလူာဘာ “ဆာပဂံာထုဆိအဝုာဆာနံာမံလု” (ဖံာ ၁း၂၃)၊ လမ ဆာအိမာထဲးဒဲဒဲဆာအိပွဲလမဆာဒဲးနီလီ။

မွဲပုလမိဝံာနးဂးဘာလါနုဂု၊ မွဲနဆိမိဘာလမဆာဝံာအထိဒဲ ဆာမိမာအာလမယာခါလမယုဂ္ဂပရံမိဂဲာလုထဲးဝုာနီဆုဇ။ ဆာ ဒုာနာဒဲနမာလမ စဝီလူာအဆာဆိမိထဲးယီဘဲာဒဲလဲ။

**ပူတေပုါ ဇာနဝါရံာ ၁၄
အိဂုးခမာလမဆာလမံးပးအဖး၊**

ယုဂ္ဂအဆာဘာဆိဖာလမခဲထုလမအထံးအဖျဲဝံာအဂးနီ ဖုဆိထု ဆာလမံးယီ-မွဲဆာအိပူာအိပုလီ။ ယုဂ္ဂယီထုစိဆာအယဲးလမထုစူ

ယာအဝါလခါနီ၊ မွဲဆာဒဲးပိလုလီလော (reunion) လာအဖါကဆါဒဲဆာဒဲး ပိလုလီလောလမပမာနီ- “ဖါနု၊ ပုလမနုဖာလုယာမာလဖာ ဘဲာဘိယမိဒဲဘာ ယလာယဖုလမနုဖာလုယာမာနီ၊ ယဆိမုလါလမအဝုာဝံာမိအိဘာဝုာ ထိးယအိမအလးနီလီ” (ယီ ၁၇း၂၄)။ ယုဂ္ဂဘာဆိဖာဆာလမ ဖါကဆါယုမိအိကွာအဖိအလံးဝံာ “လမဆာလမံးပး၊ ဘဲာနမာ (ဖါ) ဒဲယမာ (ပရံ) အဘိ (ယီ ၁၇း၁၁) နီလီ။ အဝုာထုဖျိထံာကျဆာလမုာလမုာဘာ အဆာမာအာလမအလုာမဲဝုာဆု-မွဲဆာလဆုနဲဘာဆာအခဲးအဂုနီလီ။ ယုဂ္ဂထုဖျိလီဆာလမံးပး (oneness) နီ နံာဖးလမဆာဘာဆိဖာဖံး ခိဖိနီအဖး၊ “ဘဲာပုဂုခိဖိ မိဝုာယာလမနုအမာလုယာမာအဘိနီလီ” (ယီ ၁၇း၂၁, ၂၃)။

ဖိ ဖလံဖံာ ၁း၂၇ ဒဲထိပိလုလမ ယီ ၁၇း၁၇ -၁၉. စဝီလူာဒဲယုဂ္ဂ နံာဂလုစံးဆာမွဲဆာနီလမဆာအိကီအဆာပူာဆာပုအဆာကမုဒိ (လအိလကဲဘာ) နီလဲ။

ဂြိစာအဆာချဲလမ ဖလံဖံာ ၁း၂၇ အဖးနီ ဘာဆာချဲကျိဝုာ “မွဲနံာ မာဆာလမအကြံး” politeuomai, လာအခါပယီအိလမ “အိမာဘဲာ ဘာမုးဖိလဂါအဘိ”- မွဲဘဲာလုခိအဘာအမုးဖိအဘိနီမွဲအု၊ မိဘာမွဲဘဲာ မူခိအဘာမုးဖိလဂါအဘိနီလီ။ ဆာလီလုလလုဆာလမခိလီခိနီ ဖုနဲဖါယုလမမူဆိအဖိဝံာအဆာပံာဆာလဲဒဲဘာမုးဖိဝံာအတခုဖာနီ လီ- ပုာရုလဖာ၊ ပုာဒဲခါဘာလုလဖာ၊ ပုာဆာလဖာ၊ ပုာဝံာအာဒဲဂုအိ အာလမဆာတီးဆာလီလဖာ၊ ပုယာဒုယုာဘာဆာလဖာ၊ ပုမာဘာလီထဲးဆာ လဖာ၊ ပုဘာဆာမာအမုးမာနုဝုာလဖာ၊ ပုအဲအဒုအဒါလဖာ၊ ဆိဂုပုလမ အဆိအမုပမာလဖာ၊ မာဆာအဂုလမပုမုလဲပမာလဖာနီလီ။ အုပစံးလမ အဖံးနီ၊ “မာဆာတီးဆာလီ၊ ဒဲအဲဆာယုာ၊ ဒဲလုဆာလမယုဂ္ဂအဘိ လမ ဆာဆုလုဒုဆုလုာအဖးနီ” (မဲကါ ၆း၈) လီ။

ဆမအာလကုသိလအလုဆဒဲဘာဖးယီ အိနာဆကဆဂဲလီာ. စယိဘာမွဲပုအတီအလီလက, ထိးဒလကဆါယွစံာ်ဂုာ, အဂုာနီာ “မွဲပုရှုလကုဒဲတီဂုာတ, မွဲပုလကုဒဲမဲယွ ဒဲကဗုဒွဲဆမအာလီာ” (ယိဘာ ဝးဝ). မွဲလါနုာ်ဘိ, ဆဘိအာနီာ မဘာထံအဂုာဒဲဒဲအံုဒီဖိ လအဆ လနုာ်နီာလီာ. ဆလုဒဲဖျါမအဘာဘိ ပုအိမာလကဆလုဒဲမဲလအ အအိလထီချါနု (ချောက်ကမ်းပါး) နီာ မွဲမပထိးမိနုာ်လကလဲာ. ပုဘာ ထိးဆကုဆဆါအအ, အရှုကိကဒုဆဆါလီာ. လဆထိးလူအဖုဒဲ ပုဘာဆရှုဆနုာ်လ ပရဲအဂးနီာ မွဲဆဂုဒဲလကဆထိးလူလီာ.

ဘဲာပုပရံဖိအဘိ, ပကြံအိလဆမုာလါဒဲဆဂုဒဲမုာရှု မွဲဆနီာ လဆဆရှုဆနုာ်အကျါနီာလဲာ.

**အဘာ ဇာနုာ်ဂုာ ၁၆
ဆီမိအထုလယာ**

“မတုရုာ်အဆကိရှုမနုာ်ဆ (shout of triumph) လဆမနုာ် မစအဖး, လဆမုလုမာ်ဆအဖး, လဆမစးထလကုသိလ အဖး, လဆဖိဆပါအံုဒဲအလး ဒဲလးလိးအိလဲာအိအဖးလဖနီာ ကာစီဂုာလကဆါယွရှုအနီဖး, မွဲဂုာရီဒဲလအအိဂုဒဲအိမာဂုာ, မွဲလဆရှုဆယလဆဒဲဒဲအလးလအိဘာ, လဆဆါဒဲလဆဘာ ရှုဘာနုအဖးဒဲလုနီာ, ထိးနုာ်ကဲာနုာ်ဂုာလ ဆဘာမဲလအိဘာဒုဖျါ ဘိဘာဒုယာဆ (declaring), ‘ယနဲပုလလကလဲာနီာ ယဒုယာတ,’ (၂ထံ ၁:၁၂) နီာလီာ. ဆဖုလုအဘမာလဆနဲအဂးလဖနီာ ထုဖျါလီ ကုသိယီလက ဆါမဖိဖျါပုဆုနဲအဂုာလဖနုဂုာတရှုနီာလီာ.” Ellen G. White, *The Acts of the Apostles*, p. 512.

“လပုပရံဖိအဖုအဂီ ကဲထုဘဲဒဲနီာ ဆလုဆါလိဘာအိအမံု ဖိဘဲာယီဒဲအု. ထိးနီာဒဲလု ဆအမုဖိဘဲာ, မိဘဲာ, ပုလုလီလုဆ

ဘထိအပရုာ်ဘဲာ, ဆရုာ်ဆဘဲာ, ဒဲဆရုာ်လဖ အုမွဲ (လီာဂုာ) လဘာ အိကုပပံုထဆမုာဆမုာလဆအိကိဒဲဒဲအိအဂးဘဲာနီာနီာ, ပုမိဘာ မဂုာဘိယီ (လီာဂုာ) အနုဒဲနီာလီာ. အနီာမွဲယွအဆထိလဆအိကိ မုနဲဒဲဒဲထုအဂးနီာလီာ. ဆအိကုပလုထဲပမလ “နုရှုခိဆလဖထုထု အလူဘိ, မိကိရှုထုလစီပးလီာ. အဂးဘဲာယီ ထိးယဟိဝဲဂဲထဲလဖ ဇံအိတ, အဂုာ်မိယိဆမုာယါလိအဘလီာ. ဒဲလမုနဲအထုနီာ ပုကိဘဲာ လဖမိနုာ်ဆမအာလဖနီာဆလီာ. ထိးမွဲဆယီလမုထုပုထုဂုာဒဲ နီာ ဆဆဆနဲအဆမုာဆမုာမိအိထုဂုာတရှု လပုအနုဒဲဆလဖနီာ လီာ. လဆဆီမိဆယီအဖး, ပဒုယာဘာလဆလီဆါဝဲဆလယာ လဖနီာ မိဘာလမုထုပုထုအိဂုာဒဲလယာခါဒဲ, မွဲလဆလမု ဆမုာလအိဒဲလုလုဆဲာဆဲာဘိယီဒဲဘာနီာလီာ.” R. F. Cottrell, "Introduction," in Ellen G. White, *Early Writings*, p. 140.

* * *

ဆမမလိာ ၄
ဆာဘာဘာလုပိာ်လဆဆာလုဂုဆာလုဂါအဖမး
ဇာနဝါရံာ် ၁၇ - ၂၃

မးဘံာ်နံဂေ **ဇာနဝါရံာ် ၁၇**
ဖိလနွာယီအဂးဆမမလိာ. ဖံာ် ၂း၁-၈; မဲအာ ၁၇း၉; ဖံာ် ၄း၈; ၁ကိ
၈း၂; ရံ ၈း၃; ဟံ ၂း၁၄-၁၈.

၁နီာ်ထီၤ
“ဘဲာ်ဂါနံာ်မိဆိာ်မိဆာ်မိာ်စီၤ, အိာ်လဆဆာအဲဆာကွဲလမံးပး,
အိာ်လဆနံာ်အာလဖျိးပး, ဆိာ်မိဆာ်လမံးပးတာ, မလမာ်ထုဗျးထု
ယဆာဘာထီၤဘီၤ” (ဖလံာ် ၂း၂).

ဆာအိာ်ပူၤအိာ်ပူၤနီၤ မွဲဆာဂဲးဆာဘာလိာ. လါနုဆာဂုယာဆာအဘာ
လမံးနီၤ မွဲဆာမိာ်စီၤ (မိာ်မိာ်) လဆဆာမဖိထွဲာ်အံၤ. ပအာဂုၤကျဲၤစာမာ်ရီၤ
ဆာလါနုဂုၤ ပလုထံဖါလဖာ်ဖာ်ဆုလိာ. လါနုဂုၤမွဲဆာဘာအိာ်မဆံာ်
လုၤရုၤလုၤဆာပူၤဆာပူၤအလအဖးနီၤမွဲအံၤ. မွဲဆာနီၤစဝီလုၤကွဲဆာလဆ
ဖလံာ်ဖါဖါအိာ် လဆအဲဒါအဂုၤဘံာ် “အိာ်လဆအာလဖျိးပး” နီၤ မွဲဆာလု
ဆာအံၤ.

စဝီလုၤလိာဆာယီလဆကဆါယုၤအဆာဒီၤဆာဘုၤ ဒဲအဆာဒီၤဆာထု
အဖးလိာ. အနီၤမွဲဆာဂဲးမိဂါလဆအလံပရမာ် (epistles) လဖမအဖးနီၤလိာ.
ဆာလပူၤလပူၤဘာနီၤ အိာ်ကဲထုအဆုထံာ်လဆမူၤလုဒီၤအဖး မွဲလဆဆာအိာ်
ကွဲထုထီၤဘာ ဒဲဆာဘာကွဲဆာလဆဆာလဆဒဲဆာအစီၤအမုၤလဆအိာ်လဂါ
အဆာအိာ်ကွဲဘာအဖး, ဒဲအဆာမအာလဆအဘာဂါ (ကူးစက်) ဒဲတရါလု
အာဖျဲၤဖျဲၤလုၤ, ထီၤလဆလးဝဲအိာ်လဆဆာလဆမုၤအထီၤဖးဒုၤလုၤနီၤလိာ

(အဲာ် ၁၄း၁၂-၁၄). လဆခဲၤထဲၤနီၤကဲထုဆုယဲး (ဒြေကုဝ်) လဆအံၤဒဲၤလဆဆာ
မံာ်ဂုၤမံာ်ဘာလဆဆာလဆယုၤအဆာပမးဆာပြဲၤ ဒဲဝီထုကဆါယုၤအလအဖး
နီၤလိာ (၁မိ ၃း၁-၆).

ပမိအုၤပဆာလနွာယီၤ လဆလံဆံာ်ပံာ်အဆာအိာ်ကွဲဘာ လဆဆာအိာ်
ကိာ်အဆာအိာ်ပူၤအိာ်ပူၤအဂး, ဒဲလဆပမိဒီၤထုလဆဆာလုဂါလိာလဆ
ပကဆါအဖးမိန့ဘဲာ်ဂုၤလဲၤအဂးနီၤလိာ.

အတုၤ **ဇာနဝါရံာ် ၁၈**
ဆာပူၤဆာပူၤလအိာ်ဘာလဆဖလံာ်ဖါအဖး

ဖိ ဖလံာ်ဖါ ၂း၁-၃. မွဲဆာနီၤမကဲထုဆာလဘာလုပိာ်ဘာလဆ
ဆာအိာ်ကိာ်အဖးနီၤလဲၤ. စဝီလုၤဖုၤကိာ်မွဲဆာနီၤလဆဆာမာ်ဂုၤမာ်ဘာ
ထဲၤဆာအဂးနီၤလဲၤ.

ထီၤမွဲစဝီလုၤဒုၤဒုၤဆာအိာ်ကိာ်လဆအမကဲထုဒုၤဒုၤဒဲအဲဒုၤဒုၤဒဲဒီၤမနီၤ
လမုၤလလဲၤဘာလဆဆာပြဲၤလိာလကွဲၤလဘာနီၤ အဂုၤအာဘာရုၤဂုၤ
လိာ. အဂုၤချဲၤလဆချဲၤအဆိာ်လဆဆာကဲဆာဂဲၤနီၤအဂးလိာ. “ဘာအိာ်အဲၤ
လုၤဒုၤနုၤဆါဘာ” နီၤ ဆာချဲၤကျိာ်လဆ Greek (eritheia), “ဘာအဲၤလိာဆါချဲၤ
လိာ” လဆအလီၤဝဲၤဂုၤလဆ ဖလံာ်ဖါ ၁း၁၅ အဖး, မိစုၤဂုၤလဆဆာပြဲၤလိာ
လဆရံၤဖးနီၤ အိာ်ကွဲထုထီၤအာဒီၤနဲၤအနဲၤကဆါပရံၤအဆာမာ်ဒဲၤနီၤ
လိာ.

“ဆာအဲၤလိာဆါချဲၤဆာအိာ်ကွဲနုၤစီၤလိာအာ” လဆဆာဖံာ်ဆာယုၤ
အဆာမာ်” (လု ၅း၂၀), ဘဲာ်စယုၤမံာ်စံာ်ဂုၤအိာ်, “ထီၤဆာဘာဒဲဆာဂဲးလိာ
တုၤလိာအိာ်နီၤတာ, ဆာတုၤထုတုၤလုၤ ဒဲဆာမာ်အုၤကိာ်မံးဒုၤ အိာ်ဂုၤထီၤနီၤ

ဆုလီ (ယုတ် ၃:၁၆). ဂြိစ (Greek) အဆချဲ့ “ဆအိကွဒါလဒါ- con- ceit” နှိ ပုရပုဂ္ဂိုလ်အဘျ (NT) အဖးလီ၊ လါနုဖျိလဆကွဒါအဘျ (extrabiblical) အဖးကိရုဂ္ဂိုလ်ဆအိကွဒါပုဂ္ဂိုလ်နီ- “မွဲပထိးဆိနုဆကွဒါထုဒါ လုပျိပျိလဂု၊ ထိးထိဂဲလိပဝါလဆအါလဂု၊ ထိးဒါခုလိပဝါလဂု” (လု ၅:၂၆) နီလီ။

ထိးနဲလအမလုမါဆကွဒါလဖယီဆံ-

- ၁. ဆမမလုလိလဝါလပရံအဖး. စပိလူမိစံလကဆါပရံနုဆါအဒါ အထုဒါဆဖးဆိထုဆအိလီ။
- ၂. ဆအဲလိကွဲလိလဝါ. ယုဂ္ဂုနုဖျိအဆအဲဒဲမလုဂု “ဘဲယအဲ နံအိအိနီ၊ အဲလိကွဲလိနံအဲဘဲ ဘဲနီအိအိဆံ” (ယီ ၁၅:၁၂)။
- ၃. ဘမုအဆဖဲဘိ. ဘမုဆံပံအဆအိရီနီ ဒုကံထုပုပရံဖိအဆ ဘထုလိလဝါဘဲအိပံလုဂုလဆအိကိအဂုအဘျ (ဆ ၂:၄၂; ထိးစိလ ၂ကီ ၁၃:၁၄) နီလီ။
- ၄. ဆဘအိ (ဆအဲ) လိလဝါ. ပဒါဘဆအဲဘဲယီလကဆါပရံ အဆအိမးဖး (ယီလ ၆ ၉:၃၆; ၆ ၂၀:၃၄; ၆ ၁:၄၁) ဒဲထုဖျိ ဝုဒါလ ပုစုရအါဖိအဆနဲဒါ (လု ၁၀:၃၃), ဒဲဖိခွါလုမါလက အဒါ (လု ၁၅:၂၀) အဖးနီလီ။
- ၅. ဆယုဘဆ- ဆဂုလမံယီ ဘဆနဲဒါဝုဒါလပရံအဖး, ဒဲမိဘအိဖျိဝုဒါလဆအထံအဖျဲဝံလဖအဖး (လု ၆:၃၆) နီလီ။
- ၆. ဆိမိဆမိမိ, ဆအဲဆကွဲလမံပး, အိလကလဖျိပး, ဆိမိဆ လမံပး- မွဲဆဂုအဒါထုလီ။ ဘဲစပိလူလိဖျိထုဝုဒါလဆအိ ဗျာအိပုအဂးအိနီ, ဆအိကွဒါမိဘမွဲဝု “ဘဲလမံလဆအိဝု လပရံအဖး” (ဖဲ ၂:၅) နီလီ။

အစိး **ဇနုဝါရံ ၁၉**
ဆအိဗျာအိပုအဂးထံပး

ဆိမိအထုဆလဆစပိလူထုဖျိပုဆအိဗျာအိပုလဆ ဖလံဖဲ ၂:၂ အဖး, စံလုဆဂုဝုဒါဆလမံပးယီ ဘဲဆဒါလမံအိအိနီဆံ. ထိးနဲဆအဆအိကွဒါမိထုလဆ, ဆဆိမိလဖ, ဒဲဘအဆဘထိး လဖ (mind, thoughts, and feelings) နီဆံ. လဆဘိဆဘဲအိနီဝံ လိဆအလဆချိအဆမအဲအလဆအိ ကဆါယုဂ္ဂုအိကွဒါမိထု လပဆဆိမိဒဲပဝါထိးဘဆ (feeling) လီ. ပစံအဒါလ ပုကံဒါ လကစံလုအလဆ ခိနုဆမလုကိအဆအထိဒုနီလီ. လါနု ယုဂ္ဂုစံအဝုလဆ အဆဆဲဆအိလဆအဝုထိးအလုဒဲဖုလုမဆး ပုဂ္ဂုဖိယထိအဂး ဒဲဖိအဝုအဲနီ မွဲယုဂ္ဂုမခွါပုနီအဆဆဲဘုလဆ ဂုမိအဆမလုအလဆလီ. ယုဂ္ဂုစံဝုဆလဆ ဆလဆအဲလဆ (ဆကိ) နီမမပုအဂုဆါဒါဝုလီ- “အဲဘဲယီ ဆကိလဆအဆး ဆမခံပုဂ္ဂု, ဆအဲဘိအဲဖ, ဆမမမုမမခွါ, ဆအုဂုဆ, ဆ ထိးအလဆလမုလတီဘ, ဆဒုဒုဒါနီ ဂဲထုလပုဝါဖးလီ” (မ ၁၅:၁၉), ဒဲ “ဘဲအဗျဲလဆပုဝါအိနီ, ပုနီချဲဆလီ” (မ ၁၂:၃၄)။

ဖိ ဖလံဖဲ ၂:၃, ၄. စပိလူလိလုထံမွဲဆနီ လဆအိဗျာ အိပုလဆအိကိဖးအဂးနီလဲ.

စပိလူအဆချဲ့ထုဖျိထုအဆဆဲလုလီ- အိကွဒါဖဲလု အဘ, အိကွဒါပုဂ္ဂါလဆလထိးနဲအဝုနုဆါ, ဆိမိနုပုဂ္ဂါအဂး ဒါနဲ အဆနဲအဂုဆါအဂးလဆနီလီ. ဆဲလဆနီ မွဲဝါအကးဒါထုလဆ ပဘအိကွဒါအဂးလီ. အဒါဆပအိကွဒါလဆပဆချဲဒဲပဆမ

အားနဲ့ပုဂ္ဂိုလ်အဆေးချဲ့လမ်းပမိဘာခါးနာဘဲခါးဆေးနာသွားဆေးလမ်းမဲ့အဂေးနီ
လီ။ ဆေးဒီပနီလမ်းပုဂ္ဂိုလ်အဆေးချဲ့လမ်းတားဘာနီ၊ ကံထဲဆေးဆီမိ
ဘာမအမဆေ့လီ။ ဘာလိဘာပလမိထိးဆေးဘာသွားလီ။ လီနာဂု၊ ဆေးခါ
ဒီနီဒဲအုပနာသွားပုဂ္ဂိုလ်အဆေးဒေ (အနီ) နီ၊ မွဲဆေးမအဆီထုလေးဆေး
ဆေးကျိအဂုထုဒဲဆေးနဲ့လီလေးအဂေးလီ။

စပီလူလီဆေးအိမုအိမုပု “ဂဲကံထဲလမ်းဘမု” (အု ၄:၃), လမ်းအု
ကံထဲ “ဆေးဘာလီအိလီအဆေးစေးထဲ” (အု ၄:၃) နီလီ။ အုဆေး
အဲလီဆိချဲ့အိထဲလမ်းဆေးအိမုဖေးနီ၊ ဘမုမိဘာလီထဲဆေးဒဲ မိဖု
လှဆေးပုဆေးပုသွားဒါလီ။ စပီလူလီဝုဆေးလံအဆေးယီအဖေး၊
“ထိးပဝုဒေကိဂေးယီ ပုကံထဲဆေးလမ်းပေး ဘာဆဲလမ်းဆေးနဲ့၊ ဒဲဆေး
ယာယွအဖိခွာတေး၊ ပဒီထုကုပုနာခါ လမ်းပရံအဆေးလမ်းထဲပုထဲ
အဖေး...” (အု ၄:၁၃) လီ။ ဆေးနံမဲ့နီ ဘာထွာလီလေးလီ။ အိလမ်း
နဲ့လမ်းပေး၊ ဆေးနာသွားယွအလူအထာလမ်းကဆိပရံအဆေးဒီဆေးဘုနီ
လမ်းပေး၊ ဒဲမွဲဝုဆေးဂဲဆေးဘာလမ်း ဆေးအိမုအိမုပုထဲလမ်းပဝိပကျဲလီ။

ဆေးခါခွဲပနာဆိမွဲဆေးနီလမ်းနီ မိခါပေးလမ်းဆေးဆီမိ
ပုဂ္ဂိုလ်အဂေးအားနဲ့ပနာဆိဂေးကံသွားဒါလဲ။ ပမိအုပမေးလီဘဲ
သွားလဲ။ ပဆေးမဘာထွာလီလေး (relationship) နီ မိလှဆေးဝုဘဲ
သွားလဲ၊ ထိးပအိမေးဘဲနီခါလဲ။

အနီ ဇနုဂါရံ ၂၀
ထံလေးဆေးလမ်းဆေးသွားယာဖေး (အုလမ်း) ဆေးပုထုထဲဆေးသွား
ယာ

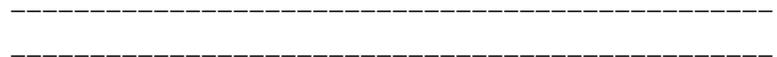
လမ်းပုခါချိမုလမ်းထိ ဆေးသွားဆေးဘာအထဲဝုဒဲ မေးဆေးပုဂု အခါ
နူလေးခါပုဂ္ဂိုလ်အဆေးမနီလီ။ ပုအုပနာသွားဆေး (scientist) လမ်း
ဆီမုလါဝုလမ်းဆေးမနီ မိမေးမေးတေးဆေးလမ်းပဆေးဆီမိခါပုလမ်းခါ

ပုဂ္ဂိုလ်အဆေးမနီလီ။ ဆေးထံလမ်းမေးဆေးအိမုလီနာဂု၊ ဆေးဘာခါးတေး
ခါနူလမ်းအိမုအုလီ။

အိမုအဂေးလမ်းနီဘီ၊ ပဝုအဆေးနာသွားဒဲအဆေးထိးနဲ့လမ်းနီ မေးအေး
ဘဲခါပုဂ္ဂိုလ်အဆေးအိမု၊ ဒဲအဆေး (အဆေးသွား) ဒီနဲ့ထိးနဲ့ခါပုဂ္ဂိုလ်အဖေးထဲ
လွဒဲလီ။ ပဝုအဆေးထံဆေးဒီလမ်း (programs) လမ်းဘာလမ်းလမ်းအထု
လမ်းဘာ၊ ပဆေးဆီမိဆေးလမ်းဂီလမ်းလမ်းဂီလမ်းလမ်းလမ်းနီ၊ မေးကံထဲ
ပဆေးဂဲဝု (ဆေးမ) လမ်းနီ ပုအုပလူနူသွားအု။ ထိးပဘာလမ်းပဝုလမ်း
media ဖေးနီ၊ ပုလမ်းဖိဆီမိဝု media (ဆေးဆေးကျိရလေးဆေး) နီ စဲ
နဲ့ထဲ (stamps) ပဝုလမ်းလမ်းအဆေးမ (အဆေးဆီမိ၊ အဆေးနာသွား) တေး၊
ပဆေးဆီမိနာသွားမိကံထဲဝုဘဲဆေးနီ (media) အဖျိအိမုလီ။ ဆေး
မေးအေးဘဲနီအိမုနီ မွဲပုဂ္ဂိုလ်အဆေးဆီမိဂဲနူလေး (implanted) လမ်းပေး
အဖေးနီလီ။

ပဝုခါယီ၊ ပလမ်းယွဂု၊ ပဘာမွဲ “နေးအဆေးဆီမိ- spiritual
minded” (ရိ ဓေး) နီလီ။ “ဆေးလမ်းအဘာဆဲလမ်းယွလမ်းနီ အုလမ်း
ဘာလမ်းယွအေးမုနီ၊ ပုသွားယာနေးဂေးအု” နီမွဲစပီလူစံဆေးထဲဒဲလီလေး
လမ်း “ဂုခါအေး” (၁ကိ ၂:၁၁, ၁၂) နီလီ။ မွဲမပလမ်းကံပဆေးရဲလဲ
ဒဲပမေးလမ်းဘာမွဲဆေးနီလဲ။

**ဖိ ဖလံဖံ ၂:၅. နဆီမိမွဲဆေးနီလမ်းအစံဝုမိဘာအိမုလမ်း ပရံ
“အေး” အဖေးနီလဲ။**

အထုနီ၊ ပအုလဲပဆေးဆီမိ (mind) နီသွား၊ လီနာပဝု (heart) နီ
ပအုလဲနဲ့အု။ မွဲနာယွလမ်းမေးဝုနူလီ။ ဘမုဆဲခါမိဘာဖိလီဖိဆဲ
ပဝုလီ၊ ဒဲမိဘာခွဲဝုလမ်း “ဘမုအေး” လမ်းအမွဲယွအလူအထာ (အု ၆:၁၇)
နီ၊ မွဲလမ်း “ဆေးမေးဒဲဆေးစီဆေးမေး” ဒဲ “ဆေးဝုထိးအမေးလမ်းဖေးဒဲခါနီ၊

လဆန်းဆန်းအိမ်နဲ့အဖေ၊ စပီလူစံဝဲဝဲဝဲဝဲ၊ “မွဲလဆန်း
အဲဒါလိဆိးချဲလိအဖေမွဲဂု၊ ဆလဖေပျိုပျိုအဖေမွဲဂု၊ မနဲဝဲဝဲဝဲဝဲ
လဂု” (ဖံ ၂:၃).

ပမိဘစံဆန်းမွဲဆန်းနီလဆန်း ပရံမေဆန်းလဆန်းပဂး၊ ဘဲအထုဖျိ
ဝဲလဆန်း ဖလံဖံ ၂:၅-၈ အဖေနီလဲ. ဆန်းစံဆန်းအကြိအဘ
မွဲဆန်းနီလဆန်းပရံမေဆန်းလဆန်းနီ, ဘဲလဘဲအနဲဆန်းထံလဲဘဲ
ထဲကဆိနီလဲ. ဘဲမွဲနီဆန်းမအထဲပဆန်းမလဆန်းပရံမေဝဲဝဲဝဲ
ပဂးယုနီ မွဲဆန်းဘဲမလဲမဲနီလဲ.

ပြီပတံ

ဇနုဂရံ ၂၂

ဆန်းအိမ်ဂုဘဲဆန်းလဆန်းယုဆန်းယု

လံဆံပံအဆန်းလဆန်းပုဂုယုအဆန်း, ဝဲကီရံ ၈:၂ နီစံဝဲဝဲဝဲ, “ပုလဂဲ
အဆန်းမိလဆန်းအဆန်းယုဆန်းလဲမဲမဲတဲ, ဘဲအကြိဂုဘဲဝဲဝဲဝဲ
ဒံဆန်းနဲမဲအဲ.” ပုဂုယုဆန်းထိးအလူနီ အိမ်နဲဂဲအဲ. ပဘဲအဲပနဲ ဝဲ
ဆန်းအဲမဲဒံလဲ. ဆန်းမွဲဆန်းတီအဆိအကုဘဲထွဲကဆိယုဝဲဂဲလဂဲ
ဒဲယုဂဲကဲပုဂု (Incarnation) အဆန်းအိမ်ဂု (mystery) ဆုပအဲပလူမိ
ဝဲပ. စပီလူချဲဒဲဆန်းလဆန်းလဲလဲမွဲပရံဂဲကဲထဲပုဂုလဂဲနီ မိမဲ
မိမဲလဲ. အနီမွဲဆန်းမဲလဲအဆိအကုလဆန်းအလူလဲနဲဘဲနီလဲ.

ဖိ ရိမာ ၈:၃; ဟံတြါ ၂:၁၄-၁၈; ဒဲ ဟံတြါ ၄:၁၅. ကဆိယုဂု
ဂဲကဲထဲပုဂုအဂဲဆန်းလဲမဲအဆန်းနဲနီ မွဲဆန်းနီလဲ.

လဆန်းမုဆံပံအဆန်းမဲအဖေယုဂုကဲကဆိယုအဖိခွဲလဲဆိ
နဲဝဲဘဲဝဲလဲ (ယိလဲ လုကဲ ၁:၃၅), ဒဲကဲ ယု-ပုဂုလဂဲပလဲ နဲမာရံ
အဂုဖဲမိဝဲဝဲဘဲဝဲလဲ. အနီမွဲဆန်းမဲလဲမဲမဲပုအဲလဲ ကဆိ

အိမ်မဲဝဲအဆိအကုလဂဲ ဂဲထိးဝဲအဲလဲ ပုဂုအဂဲနီလဲ. အနီမွဲ
စပီလူအဆန်းချဲစံဆန်းလဲ “ဆန်းအိမ်ဂုဘဲဆန်းလဆန်းယုယု” (ဝဲ
၃:၁၆) နီလဲ.

ထဲဆိအဲအဲလဲလဲ ဖလံဖံ ၂, လဲစပီလူလဲလဲထဲဆန်း
ပုအဲပလူလဲနဲဘဲနီ လဲယုယုဝဲလဲ.

- ❖ “အိမ်ဂုလဆန်းအဲအဲ” (ဖံ ၂:၆). ယုဂုမွဲအထဲပလဲလဲ
(ထိပဲလဲ ယိဟဲ ၁:၁).
- ❖ “ခွဲဂုခွဲအဲလဲအဲ” (ဖံ ၂:၇).
- ❖ “မွဲဆန်းလဲအဲ” (ဖံ ၂:၈).
- ❖ “ထိးအဲထိးဝဲအဲလဲထဲပလဲယု” (ဖံ ၂:၈). ကိယုပဲလဲ
ဆန်းဖဲကဆိယုလဲ “ဆန်းဘဲလဲအိမ်လဲအဆန်းဒဲကီ” (ရဲ
၆:၁၃) နီ မွဲဆန်းနဲဒဲလဲ စမိစုအိမ်ကုထဲပလဲနီဘီလဲဘီ
အဲထိးနဲ (၄မိ ၂:၁၉; ယိ ၃:၁၄), ဒဲ “ပုလဲအဲလဲဘဲ
ဆန်းဒဲဘဲလဲနီ, ဆန်းအိမ်ကုထဲပလဲဝဲဝဲလဲဆန်းဒဲဘဲလဲ
လဲပဂး, ဘဲဘီပမိကဲထဲဆန်းတီဆန်းလဲဘဲဆန်း
(၂ကီရံ ၅:၂၁) နီလဲ.

ပဘဲအိမ်ကုမိထုဆန်းလဲယုဂုမဲဆန်းလဲပဂးလဲ ထုစုယု
အဲလဲ - ယိထုထုစုယုဘဲပဆန်းဖဲလဲပအဲဒဲလဲဒဲဆန်း
လဲဘဲ - ဒဲမဲဆန်းလဲပအဲဒဲဂဲဒဲ, ဘဲဆန်းဖဲလဲဘဲလဲ
မွဲဘဲဝဲလဲ.

အဘဲ

ဇနုဂရံ ၂၃

ဆိမိအဲထဲလဲယု

“ကဲမွဲမိဖဲအဆန်းအဲထိးအလူလဲ ပုဂုဆိလဲဆိဘဲလဲ
လဲ အဆန်းအိမ်ဂုလဲလဲ, ဘဲထဲယုလဲဝဲဝဲလဲထဲမဲချဲအဆန်း

(အပုၤ) ဖိလဒ်အထီၤလုၤဝါလၢမဆၢအဒိၤအထီၤဖၤအဒိၤ, ဆၢအဆၢထံၤ
 ခုၤလၢနီၤ မွဲဝါဒကဆါယွၤအဆၢအဲၤလၢ ပဝံထုၤနထုၤလန့ၤဘၢနီၤလီၤ.
 ပုလီၤဖျါထုၤလၢထၢခါ, ပုထုၤဖျါလၢလံၤဖျါလၢပုၤဝါဒအ့ၤ. နမိစိၤဆီၤမိၤ
 ဆၢလၢအဂဲၤကိၤမုၢ်န့ၤလၢနဆၢအိၤမၤဖၤ, နမိအုၤပနၢၤသ့ၤလၢယွၤအလူ
 အထၢဖၤထၢထီၤယၢ လၢနမိန့ၤသ့ၤလၢထံၤဆၢနီၤ, နမိကိၤထုၤ (ပဂံၤထုၤ)
 ဆၢအစီၤအမ့ၤလၢယွၤဖျါလၢနၢၤ ဒဲဆီၤမိၤထီၤပီၤယွၤလၢမူၤခါအဆၢအဲၤ
 ဆၢကွဲၤလၢနဆၢဆီၤမိၤန့ၤသ့ၤထုၤဘၢဝါန့ၤဂ့ၤ, အိၤဒံၤဒၢလၢဆၢအဆိၤ
 အကူၤအဝါလၢခါဒံၤနီၤလီၤ. ပုဂံၤထဲၤအုၤပနၢၤဆၢအဲၤယီၤလၢအဆိၤလၢဖၤအဆိၤ
 လါန့ၤဂ့ၤ, နၢၤသ့ၤဆၢအဲၤအဒုၤပုၤ (အထီၤအပုၤအဆိၤအထီၤ) လၢကဆါယွၤ ဖျါ
 အဖိၤခွၢထီၤခါအၢလၢလၢခါယီၤနီၤ လူန့ၤသ့ၤအ့ၤ. ဆၢအဆိၤအကူၤဒၢလၢနီၤ
 ထုၤဖျါအၢလၢပုၤန့ၤဝါအ့ၤလီၤ. ကဆါပရံၤအဆၢအိၤမၤဖၤဒဲ ဆၢထီၤထဲၤတုၤ
 ထဲၤအဆၢကိၤနီၤ, ထီၤပအုၤပနၢၤသ့ၤန့ၤလၢလံၤဆံၢပံၤနီၤတၢ, ဆၢဂဲၤမိၤဂျါအဒိၤ
 အထီၤလၢဖၤထီၤ မိဝဲထုၤန့ၤအုၤပနၢၤသ့ၤယၢနၢၤဒံၤဂ့ၤဒံၤအၢထုၤဝါနီၤလီၤ.”

Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 5, p. 740.

“ထီၤပထီၤဆၢမၤလိၤလံၤ ဘဲၤစမိစုၤမၤန့ၤဝါလၢပရံၤအဆၢမၤလိၤ
 လး (ကိုၤ) နီၤတၢ, ပမိဒိၤန့ၤဆၢမၤလိၤမွဲဆၢနီၤလဲၤ-ပမိဗ္ဗုၤလၢပၤ-မိကဲၤထုၤ
 ဆၢအိၤကုၤထုၤထီၤဝါဒၤ.- မွဲအ့ၤ, တဂျါလုၤ. ဒံၤပအုၤပနၢၤဆၢမၤလိၤယီၤ,
 ဒံၤပမိန့ၤအထုၤဆၢသ့ၤမုၢ်မုၢ်ဒဲဆၢဆၢလၢသ့ၤဆၢလၢသ့ၤနီၤလီၤ. မွဲဆၢစိၤပီၤ
 (အိၤကုၤဒိၤ) လၢသ့ၤလၢပအုၤပနၢၤသ့ၤဆၢကိၤမံၤနီၤမွဲအ့ၤ. ပမိဘၢဖျါလၢဆၢ
 သ့ၤဆၢဘၢလၢကဆါယွၤဖျါလၢပၤနီၤ, ဒဲထီၤဆၢအုၤလဲၤထုၤဆၢအံၢသ့ၤယီၤ
 လၢဆၢခါလၢသ့ၤလၢဘၢအထီၤနီၤ ပမိအိၤထးဘၢအ့ၤ, ပမိအိၤထဲၤပုၤလၢဆၢ
 မၤဖၤအဆိၤအကူၤဖၤနီၤလီၤ. လၢဆၢအဆိၤဆိၤအကူၤကုၤလၢထုၤလန့ၤဘၢ
 အဖၤ, ကဆါပရံၤဒဲအဆၢထီၤထဲၤတုၤထဲၤဆၢမၤနီၤ မိမွဲပဆၢမၤလိၤအဂဲၤမိၤဂျါ
 လီၤ.” Ellen G. White, Manuscript 36, 1885.

ဆၢအုၤစုၤကုၤကၢပီၤလၢဆၢအဂး

- ၁. ကဆါယွၤအဆၢအဲၤဆၢကွဲၤအမ့ၤအတီၤနီၤ နလုၤခေၤဖျါဘၢလၢ
 နန့ၤဆါလၢဖၤသ့ၤမွဲနီၤလၢဖၤလဲၤ.
- ၂. ယုၤဂ္ဂုၤ “လိၤထုၤအၢလၢဆၢအစီၤအဂ့ၤအဂ့ၤ” (ဖံၤ ၂:၇) အခါပယီၤ
 အလုၤထံၤနီၤ မွဲဆၢနီၤလဲၤ. ထီၤပီၤလၢရီၤမၤ ဂးၣ် ဆံၤ.
- ၃. ဆၢကၢဆၢဂဲၤမွဲဆၢနီၤလၢဖၤအိၤလၢ ဆၢအိၤကိၤအဆၢပူၤဆၢပုၤ
 လၢနအိၤအလးဝုၤနီၤလဲၤ. လၢဆၢမၤအၢလံၤသ့ၤဘၢလံၤအဖၤ
 ဆၢဘၢဆၢလၢသ့ၤ, ထီၤအိၤဘၢလၢ “ဆၢအဲၤလိၤဆိၤလဲၤလိၤဝါ,
 ဒဲဆၢဖျါပျီၤလဲၤဂ့ၤ” (ဖံၤ ၂:၃) နီၤဘၢမွဲနီၤ မိကဲၤဘဲၤဖၤသ့ၤမု
 လၢဆၢမၤနီၤအဂးဆုၤ.

* * *

ဆမမလိာ ၅
ဖယဲဘဲာဆဖလအဖလအမုနအဆခံကျ
ဇာနဝါရံာ ၂၄ - ၃၀

မးဘဲာနံဂေ ဇာနဝါရံာ ၂၄
ဖီလန့ယီအဂးဆမမလိာ. ဖံာ ၂:၁၂-၃၀; ရီ ၃:၂၃, ၂၄; ရီ ၅:၈; ၂ထံ
၄:၆; ၁ကီ ၄:၁၇; ၂ထံ ၄:၂၁, ၁၃; လု ၇:၂.

၁နီာထီာ
“လုာဝံာလုာဘဲာဘဲာဆ ခဲလဂဲးလိတုာလိဘဲာတဲာ, မဆထီး
အလုဆဲာ. ဘဲာဘီနံာမိကဲာထုပုလအအီာကုာဆမလအလီာ
အလးလအီာဘာ ခဲလမအာဘာဆတဲာ, ပုလဆအာဘီဒုာအလး
လအီာဘာနီာ, ပုလအမ့ယုအဖီလအပုလကဲာဘဲာကဲာဘဲာကဲာဘဲာကဲာ
အဆိဝံာအကျနီာ, လအဝုာဝံာအကျနံာအီာဘဲာမုနဆဖလံာ
အီာလဂုနီာအဂးအီာနီာလီာ” (ဖလံာ ၂:၁၄, ၁၅).

ကဆီယုစံာပုအံာစရုလဖီမိဘာခါနဆနီာ, မွဲလဆခါနနီာ “ဆ
ကီဒုာကီဒုာဘဲာဘဲာဆဒုာဆဘဲာဆလပုဆဲာလဖအမုယာ, လအမိနီာဂမာ
ဆမလုထီးအလုနီာတဲာ, မိစံာဝုာ, ‘မွဲမပုခမုးအဒီာအအယီ မွဲပုလဆဲာ
လအကီဒုာဆဒုာကီဒုာဆဘဲာ ခဲအဒုာဆအာဆလီာ” (၅မိ ၄:၆).

လဆဲာထဲာဖီထုလယနံာလဖနီာ, ယုာဂူစံာဝုာဒဲာ, “ယဝုာဒဲာယီ
ယမွဲလုနီာအဆဖလီာ. ပုလအဖီယခဲာလဖနီာ မိလုလဆခံအကျအုာ”
(ယီ ၈:၁၂). စံာဝုာဒဲာဆလ “နံာဝုာဒဲာယီနံာမွဲလုနီာအဆဖလီာ. ဒီလဖျီ
အီာလဂုနီာလီာအဒုာခါနနီာ ကဒုာဝုာအုာ” (မာ ၅:၁၄) လီာ. ပကဲာဘဲာစဖမိနဲာဘဲာ
ဒုာလဲာ. မွဲန့ဆအီာဆဲာကျိာဘုာလယုာဂူ, “ဆအဖလုထဲးလုဆဲာနီာ

မွဲဆလအဒုာဖထုကယဲပုဂူလအဂဲာနုထုလဂုနီာ ချီယီကီာဂဒုာ
လီာ” (ယီ ၁:၉). စံာဆဘဲာလဖလံာ ၂ ဖးအဘီ, “ယုအီာကုာထုထီာ
အဝုာဒဲာဖလုာဝုာလအမံဒီာနဲာဆဂူဂအမံကီာမံဒုာဘဲာဘီကယဲပုအီာလ
မုာနီာ, ခဲကယဲပုအီာလဂုနီာချီ, ခဲကယဲပုအီာလဂုနီာလထီးအလု မိထံ
လုအဆဲာလယုာဂူအမံအကီာ, ခဲကယဲပုဂူအဖျီမိအုလုလယုာဂူစံာရဲာ,
မွဲကဆီလဖယုအလအဖအဂးလီာ” (ဖံာ ၂:၉-၁၁).

ဆဖဒဲဆအစီအမုလအထနီာ ကြဲာလကယဲပုဝုာပုဖလုာပာမာ
လယုာဂူနီာလီာ. လါနုာအဒဲာဆပုယီလါဆလယုမိဘာမန့ဆလ
ပဂးထီးလုဒဲလပဆကီာအဖးဒဲာဆလီာ. မွဲဆနီာဆပီလုာအဆချဲလ
အစံာဘာ ပုဖလံာဖီဝံာနီာကြဲာဘာလပဝုာဝံာဘီယီဆလီာ.

အတု ဇာနဝါရံာ ၂၅
ပမဆလယုမဆလပဖး

မွဲန့ဆအီာကုာယုာဂူဘဲာဆနဲဒီအလမာအပူလဆဆဲာလုာဒဲ
ဆခါနနီာယုအဆဘာဘဲာအဂးနီာ, စပီလုာဒဲာစီပုဖလံာဖီဝံာလီာ. အဝုာ အီာ
ကုာဂုးခမာပုဝံာနီာအဆခါနနီာလအဝုာဝံာဒီန့ဘာဆဘဲာထီးပရမာ (ဆ
၁၆:၁၃-၁၅, ၃၂, ၃၃) လဖ, ခဲပကဲာထုဘဲာဘီအဝုာဝံာမိအီာဂုးခမာဝုာလ
ယာခါဒဲာနီာလီာ.

လီဖျီထုကဆီစရဲအဆအီမာဒဲအထုစူယာလဆထီးထဲာတု
ထဲာအဖးဒဲာနီာဂီ စပီလုာနဲာလုဆဘာယီထံာယီဆလထံာပလဆမထီး
အလုလဖယီမိဂီ (မိကဲာထု) ဝုာဘဲာလဲာအဂးနီာလီာ.

ဖီ ဖလံာ ၂:၁၂, ၁၃. စပီလုာစံာဆ, “ဆထီးထဲာတုထဲာလ
နံာအနုဆီဒဲာနံာဝုာအဂးနီာ, မဒဲာနံာဝုာ” နီ အခါပယီမွဲဆ
နီာလဲာ. နမိထုဖျီထုဆဘာထုာလီဝဲာလဆနဲဒဲဆမအဘီ
ဆမနီာဘဲာလဲာ.

လံဆံ့ပံ့အဆာဖိနံဆာ၊ လာစပီလူလီဖျိထုထုဝါယီ မွဲအဝု ကွာလုဆာဝုလုလံရိမာဒဲလအဂူဂနီမွဲအ့. ဆာအလုထံးလမံနီ အဝုအဆာပရုယီ ဘာလုစိလိလောဆာတီဆာလီလုလုဖျိလုဆာ နဲ၊ လအဝုလီလုလုလုဝုလုဖလံဖံဒဲလဆာလအဂူဂနီဆုလီ. လါနုအကးဒိဆုလုပကဘာ (ပမိဘာ) ယီထံလံဆံ့ပံ့စံဆာအဂဲးမိဂျါ (topic), လုဆာဒဲဆာဘာထွာဆာထိထဲတုထဲအဂဲးလ ပုဘာဆာဆီမိ ဘာမဒုဝုလုဖနီလီ.

ဖိ ရိမာ ၃:၂၃, ၂၄; ရိမာ ၅:၈; ဒဲ အုဖစာ ၂:၈-၁၀. လံအဆာ ဝုလုယီစံဆာလဆာထိထဲတုထဲအဂဲးမွဲဆာနီလဲ.

ဆာထိထဲတုထဲနီ မွဲကဆါယွအဆာမနီ ပဘာလီအလးအိအ့, ဒဲစံလုပဝာလ ပဆာမဂုဒဲပဝုအိနဲမံအ့. ဆာဆုဆာနဲဒဲလုနီ မွဲဆာဖုလုလမံ (a gift), လာမုဆံ့ပံ့အဆာဖုဂဲးဖုဘာအဖးနီလီ. ပဆာမဒဲပဝုနီ ထိးတုပမန့အ့. မွဲလါနုလုဆာအိဖျုအဘုလု ကဆါယွဒုကဲထုဒဲဒဲလုနီ (spiritually) ဒဲဖုလုပမဂဲးဘာလ ပမိမဆာမဂုလုနီလီ. ယွအာမုမဆာလပဖး, ဖုဆီပမမိဂွံနဆာ အမွဲအဘာ, မဆာထဲဆာကျဲဖစီ, ဒဲအိကုမနဆာအမွဲအဘာလ (right choices) နီလီ.

မွဲဆာနီ, ပမဆာလကဆါယွမဆာလပဖး, “လဆာမဲဒဲဖျု, ဝုပံ့ပံ့လုဝုထဲလဝုထဲ” နီလီ. ဆာနီမွဲဆာမဲကဆါယွ အဆာစုရုပဆာဂဲးဆါဘာဆါလပဆာခိနုလထုဘာနီဇ. တဂျါ မွဲဘာနီအိအ့. ဆာချဲယီ မွဲအထုဖျိထုပဆာဝုယာ (sense) လ

ကဆါယွအဆာအိဂျီ - God's presence (ယီလအ ၂:၁၁ အဖး) ဒဲဆာ လပမိဘာအိလဆာခိနုနီလီ.

မွဲနုလုလုဖျိဘာကဆါပရံမဆာလနုဖးမွဲဆာနီလုလဲ. မွဲလါနုဘီ, လုလါလအဘာမ အအိလနုဖးနီထုဒဲဆာလ ကဆါယွအဆာမလနုဖးနီဘဲဘဲလဲ, ဒဲနုပဒဲဆာထဲဆာကျဲဆီ (ထုဆီ) နုယီမိနုဘဲဘဲလဲ.

အစီ **ဇနုဝါရံ ၂၆**
ဆာဖုလုလုနီအခံလုဖျိအဖး

လာဖလံဖံ ၂:၁၄ ဖးနီ, စပီလူပဂံထုပုဖလံဖံဖိဝံလ “လုပဝံ ပုလုဘာဆာဒဲလဂဲးလိတုလိဘာတ, မဆာထိးအလု” နီလီ. ဆာက ဆာဂဲလ ဆာအိကီအဆာဘာလိနီ အိအမထိးဒဲလုအိဂုးခး လမိနုဘာနီလီ. ဆာဘာလိအိလိ (ဆာအိဗုအိဗုလုဆာအိကီဖး နီ အိကဲထုဒဲလုပဆာအိဂျီလုကဆါပရံဒဲဆာခိနုအလုအထာ အဖးလီ. ဒဲအနီမွဲဆာဂဲးဆဲးထဲလပဆာထိးဘအဂဲ, ဘဲစပီလူဒုနဲလု ဝု, ကိပမလ “ဘာအိဘဲမုနီဆာဖုဝံအိလုနီအဂဲအိ” (ဖံ ၂:၁၅) နီလီ.

ဘဲလုမုနုလုခံအထိ, ဝံဒဲဒဲဒဲမုတတုဝံဒဲဖးဒဲမုအဆာဖုလုအိ ဘာအထိနီ, ဂျုဝံဖိဝံအဆာဖုလုဖျိထုဒဲဒဲလုအိ, အဝုဝံအဆာ ဖုနီမိဖုထုဝုအာအာလုလီ. ပဆာဖုဆုမွဲဘဲနီအိလီ. မုနီအဝု ဒဲဒဲဝုတ, ဂျုဝံဖိဝံအဆာဖုနီ ဒဲဖျိကျဲဝုဒဲလီ. လုလါတုလု ပနဲပစီဝံဒဲအိခံဝုနီ, ပဆာဖုမိဘာဒဲဖုဝုဒဲလု ယွအထဲအဖျဲလုထဲ ဝံဒဲပုနုမိဖိဝံအဘိအဆာနီလီ. မွဲဆာအရုဖိဆံဒဲလဲ, ထိးပဖုလု ပဝာလုနီအဆာဖုလုအဘာမလု, ဒဲလုအဆာဆီမိအုပဆာဝံ,

အဆားဆုဒ်လှဆားဝံ၊ ဒဲအဆားမလေးအမိမလေးဖံပဆားနဲဒဲအမိမလေး မါခွဲပဆားဆုဆားနဲနီလဂုနီလီ။

ဖီ ဖလံဖံ ၂:၁၅, ၁၆. စပီလူထုဖျါလီဆားလယွအဖီ အလံဝံ မိဘမဆားလဖနီဘဲဒဲလဲ။

ဆားချဲ “လမ္ဘာဒဲတီလီ” နီ မွဲဝုဒါ “ဆားမလအိဘာ, လမ္ပုအိ က္မာဆားလအိဘာ” နီလီ။ ဆားနဲဖျါလဲဆားဒဲဆားလမ စယိဘာ အတခွဖဝနီလီ (ယိလမ ဘာ ၁:၁, ၈; ဘာ ၂:၃; ဒဲဖိဆုလမ ဘာ ၁:၁၄; ဘာ ၃:၃၉). ဆားချဲ “ဆားမဘာထံလအိဘာ - harmless” လမ္ဂြိစအလံ ချဲကျိဝုဒါနီ, အခါပယိအိဝုဒါလမ “ဆားအဆံ, လဲဘာအာလမဆား အမ္ဘာ” နီလီ။ လမ္ကဆါယုဂ္ဂုအဆားဒဲအဖးနီ အဆားထိးဘအိဝုဒါ ဒဲ, ဒဲဖဲဂဲဖဲဘာပလမပဘာကဲထု “ပုအဆားမလအိဘာဘဲထိလံ အဘိနီ” (မာ ၁၀:၁၆) လီ။ စပီလူပဂံထုပမဘဲနီအဘိဆုလမ “ဘလဖဘာလမဆားအား - simple concerning evil” (ရိ ၁၆:၁၉) နီလီ။ ဆားရုလဲဆားပရမ္ဘာဘိယိ (modern media) လမ္နီ မွဲဒဲယါ ဆားအဆံအု, ထိပဂုထိဂဲဆားလမဆားကဲထုအာအဖးနီလီ။ စဒါဝံ အဆားချဲထိမိဘာအိဝုဒါလမမုလနဲထိအဂးလီ - “ဆားမအားနီ မိအိ က္မာလမယမုယါနဲမံအု. ပုလမအမမဆားနီ ယမုလဲအဆားမတား, မိဘုထလမယလီအု” (အု ၁၀:၃).

ပအိလဲဆားလမပုဂ္ဂါဂနီ ပဘာဘဲဆားအလဲအိအု - ပဆားနဲနီ မိဘာထုဖအာလမ ဆားလဲဆားအဖးလီ။ ဆားထိစိနီမွဲဝုဒါ “အိဘဲ မုဆိဆားဖဲအိလမဂုနီအဂးအဘိ” နီလီ (ဖံ ၂:၁၅). ဆားလမံပးလမ ပဂမ္ဘာဂုနီအခဲအဂးနီ (ရိ ၁၂:၅) ချဲဖျါလမ “ဆိထုဆားမားအလူအထာ”

အဖးလီ (ဖံ ၂:၁၆). ပဆားရံအုထုဆားလဖ (choices) နီ အိကမ္ဘဲ ပမလမ “ကဆါပရံအမုနီ” အဖး, (အုလမ္မဲ) လမ “ဆားစဲဘာပျိပျိ” အဖးနီလီ (ဖံ ၂:၁၆; ထိပစိလမ ၁ကီ ၉:၂၄-၂၇).

နဆားအိမားအုအိလမ ဆားဆီမီ “ဂုနီအခဲအဂး” နီ, နမိမဆံခွဲဘဲဒဲလဲ။

**အနီ ဇနဝါရံ ၂၇
ဆားလထုဆားအမား (ဆားလမား)**

ဖီ ဖလံဖံ ၂:၁၇; ၂ထံမံ ၄:၆; ရိမာ ၁၂:၁, ၂; ဒဲ ၁ကီရံ ၁၁:၁. စပီလူလီမွဲဆားနီထိးထိလဲ။

စပီလူစံဆားလမဲလမဲလမ အဆားအိကမ္ဘာလမဆားဘာဒဲဆား ယါဝု (ဆားမား/ဆားဝံ) လမ္ လမ္ပရံအဂးနီလီ (ဖံ ၁:၂၀-၂၃). အဝု ဖုကိပဆားဘိယိ လမ္ဆားအလဲထဲလမဲ “ဆားလထုဘာဆဲလမ္နံ အဆားနဲ” (ဖံ ၂:၁၇) နီလီ။ ဆားဆီမီဆားထိဘာထွါလမ္ဂါလဲထံ ဘဲ (ဒိ, စဘံဘာအထံ, ဒဲထံ) ဘဲဆားလထုဆားလမ္ပအိ (အဒိလမ ၁မိ ၃၅:၁၄; ၂မိ ၂၉:၄၀; ၂စာ ၂၃:၁၅-၁၇) နီလီ။ ဆီမီဒိအလူအဖးဒိ လမ္နဲမားရံဂုယုဂ္ဂုဘဲအဆားဘိဆားဘာလမဲအဘိ “ဒိနမ္မားနာဂု လမ္အလူဒိပဒိ” (မာ ၁၄:၃-၉; ယိ ၁၂:၃) နီဆံ. ဆားထိဖျါထံကျဲမလမ္ကဆါယုဂ္ဂုလထုအာလမဆားထိထဲတဲထဲအဂး မွဲအလူဒိပဒိ ဝုမလဲလဲနီလီ။

စပီလူဘာလထုအာမား လမ္အလီလဲလဲလဲဆားထိအပရား အဂးနီ အဝုအာထိဝုဒါ, မွဲလမ္အဝုဖုမားဘိကဆါယုဂ္ဂုအဂးနီလီ။ ဆားလထုဘဲနီ မွဲနုဆားဂါလဲလဲပးအု, အိထဲပုလမ ‘ဆားလမား’

(ဆာဖုလၢ ဒဲဆာမကဆါယွါအဆာမါ) နီၤလီၤ (၄မိ ၁၅:၁-၁၀; ၄မိ ၂၈:၁-၁၅; ဒဲ စပီလူၤအဆာချဲလၢ ရီ ၁၂:၁ ဆုလီၤ).

ပုစရံဖိအဆါထုလၢဖၢ, ဘာထဲးဗုလၢဖၢ ဖလံဖံၤဖိၤ (ဖံၤ ၁:၂၇-၂၉) နီၤ ဂဲၤဝဲၤဝဲၤလၢဆာအုနုလၢအဝဲၤအဆာဆူဆာနဲၤအဖၢလီၤ. လူၤဝဲၤဝဲၤလၢလံၤဘၢလံၤအအိၤ (ဆာ ၅:၄၂) လီၤ. အဝဲၤအဆာအိၤကွၢအဝဲၤလၢနီၤလၢဆာမလီၤယွါအလူအထာအလး (ဆာ ၁၂:၁၂; ၁ကီ ၁၆:၁၉; လီ ၄:၁၅; လံမၤ ၁, ၂), ဒဲအဝဲၤအဆာအိၤန့ၤအဆာဆူဆာနဲၤလၢယွါလူယွါထာဖၢနီၤလီၤ (ဆာ ၁၇:၁၁; ဆာ ၁၈:၂၆; ၁ပံ ၃:၁၅). ပပုမုန့ၤနံၤခါနီၤအဂုအဘုလၢဆု မၤဝဲၤဝဲၤနီၤအဝဲၤလီၤ. လၢဆရၢဝဲၤအဆာအိၤလီၤလကဘၢ, အဝဲၤအဆာအိၤလၢအုနုလၢအဆာနဲၤလၢန့ၤဆါဒၢဝဲၤ, ဒီၤလီၤလံၤဆံၤဖံၤ, ဒဲမၤဂၤပုစရံဖိလၢဆာအိၤ တဲၤဝဲၤဝဲၤလၢဆာအိၤဘၢထံၤအဂးနီၤလီၤ.

အ့ၢပစံၤလၢအဖၢနီၤ, လၢဆာဖုလၢဘၢဒိၤဒိၤမုမုနီၤ, ဘဲၤ “ဆာလုမၤ” အဝဲၤနီၤ, အဝဲၤအဆာအိၤ (တရါလၢ) ဆာဘထီၤအပရၢလီၤ. ပဝဲၤအဆာအိၤ ကြံၤပမၤဆံၤဒိၤလဲၤ.

ယီထုထဲၤ “ဆာလုမၤ” နီၤ အခါပယီမိအိၤလၢနဆာအိၤမၤဖၢ မွဲဆာနီၤလဲၤ. နဖုလၢန့ၤလၢယွါအဘုမုးအဂးဆံၤအလဲၤ, ဒဲနမိစံၤလၢဒၢဘဲၤလဲၤ.

ပူၤတပူၤ **ဇၢနဝါရံၤ ၂၈**
တခါဖဝါလၢအထိးအဘၢ

စထံမံၤနီၤ မွဲပုဒ်လံၤပရၢယီၤ လၢပုဖလံဖံၤဖိၤအအိၤနီၤလီၤ (ဖံၤ ၁:၁). လါနုၤဘဲၤယီၤ စပီလူၤကွၢထုအလံၤလဲၤဘဲၤယီၤ စံၤဝဲၤလၢစထံမံၤမွဲပုမၤဖိၤလၢ ဆာလၢအဝဲၤနီၤလီၤ. ထုဖျါလီၤဝဲၤဝဲၤလၢလဲၤလဲၤဆာလၢအဝဲၤ (၂ထံ ၄:၅) လၢစပီလူၤဖျါလၢဝဲၤဝဲၤ မၤစဒိနအါ (၁၃: ၃:၂ ထီၤစီၤလၢ ဆာ ၁၈:၅; ဆာ ၁၉:၂၂) ဒဲလၢဆာဂဲၤအမံၤနီၤ ဒီၤဝဲၤလၢကီရံၤလီၤ (၁ကီ ၄:၁၇; ၁ကီ

၁၆:၁၀). လယံၤဒံၤဘၢနီၤ အဝဲၤမၤဗုလၢဆာလၢစပီလူၤဒဲစဲလၢလၢကီရံၤအဖၢ (၁၃: ၁:၁; ၂၃: ၁:၁) ဒဲလၢခဲၤထဲၤ, လၢအဖုစဖၢဖၢ (၁ထံ ၁:၂, ၃; ထီၤစီၤလၢ ဆာ ၁၉:၂၂) နီၤလီၤ. စပီလူၤစံၤလၢ စထံမံၤနီၤ မွဲပု “အဘၢဘၢလၢဖိၤ” (like-minded) လၢအဝဲၤနီၤလီၤ (ဖံၤ ၂:၂၀). ဂြိစအဆာချဲ (lit. "equal in soul") နီၤ စံၤဝဲၤလၢ ပုအလၢလၢစပီလူၤလၢဆာအမံၤအဖၢ, ထဲးဗုလၢ ဆာဖုလၢအဘၢလၢစရံၤ, အဆာထုဂဲးထုဘၢတရါလၢဆာဘထီၤအပရၢ, ဒဲအဘၢ အိၤလၢပုဖလံဖံၤဖိၤအလီၤဆုနီၤလီၤ.

ဘၢမွဲနီၤ နဆီၤမိၤစပီလူၤလီၤဆာယီၤလၢစထံမံၤအဂး (ဖံၤ ၂:၁၉-၂၃) ဘဲၤယီၤလဲၤ. စပီလူၤလီၤထွၢဆာအဂူၤဂဲၤမွဲနီၤဒံၤလဲၤ (၁ကီ ၄:၁၇; ၂ထံ ၁:၅).

ဆာအဂူၤဂဲၤလဲၤနီၤမွဲ “တခါဖဝါလၢအထိးအဘၢ - proven character” (ဖံၤ ၂:၂၂) လီၤ. လၢဂြိစအဆာချဲနီၤ မွဲပုလၢလၢဘထီၤဆာမၤခွါလၢမၤဖု ဗျၢဗျၢ (ရီ ၅:၄) ဒဲ မွဲပုအတခါဖဝါလၢ ဆာအမွဲအတီၤ (၂ကီ ၂:၉; ၂ကီ ၉:၁၃) နီၤလီၤ.

ဆာမၤခွါပုလၢအဘၢအဘၢလၢအဖၢ (inside) နီၤ မွဲဆာကလီၤ. E. G. White အိၤကွၢဆာနီၤဘဲၤယီၤလီၤ - “ဆာအိၤမၤနီၤ မွဲဆာဘၢထွၢလၢ ၁နီၤ (disciplinary) လီၤ. . . ဆာအုဗမၤခွါပုအဆာအိၤကွၢဘၢနီၤ မွဲဆာမၤ တၢမၤဆၢပုရၢလဲၤ, ဒဲထီၤမွဲထီၤအဘၢလၢဆာအိၤကွၢဘၢအဘၢနီၤ ပုစရံဖိၤ အခိးအတၢအထုဝဲၤဝဲၤလီၤ. အ့ၢထီၤဆာဆာမၤဆၢလၢဘၢဖၢ, စံၤဆာထဲၤလၢဆာချဲအမုၤ, ဒဲဆာမၤနုမၤစနီၤ ထီၤဆာပုဝဲၤလၢဆာညုဝဲၤ ဘၢဘွၤတၢ, ဆာနီၤမွဲဆာထီၤဘၢလၢစရံၤအဘၢအိၤဝဲၤလၢအဝဲၤအဘၢခံဖၢနီၤ လီၤ.” Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 5, p. 344. အဝဲၤလီၤထွၢဝဲၤဒံၤ, လၢ “ဆာကမၤဂဲၤဒဲဆာဘထီၤလၢနုလကဲၤဘၢ

လဖနီ” ထီးဆေးဂုဏ်အနုနီ၊ “ဆေးထီးဆေးဂုဏ် (well endured) နီ မအေ ထုဒိထုတရဖဝလအလဂုဏ်ရံ လအအိလဆေးဂုဏ်လပုဂ်ဒိဖိ ဝံအာယုလီ။” *Testimonies for the Church*, vol. 5, p. 344.

ဆီဗီထဲ “ဆေးမဖဲထုပုရအာ (provocation), ဆေးက ဆေးဂဲလဖမ, ဒဲဆေးဘထီးဆေးကွဲဂဲဘာနုလဖနီဆံ. မွဲနထီးဆေး နုဆေးဆေး. နမိလုခေဖျီဘာလဆေးမနုအဂး နမိဘာမနုဆေး မခွဲဆေးနီလဲ။

ပြီပတံး ဇနုဂရံ ၂၉
“အိကွဲယုယုပုဝံလဖနီဆံ”

ဖိ ဖလံဖံ ၂:၂၅-၃၀. စပီလူထုဖျီလီ စအံပာဖြဲဒဲတမ အဂး ဘဲဒုလဲ။ ဆေးထုဖျီပုပရံဖိအတရဖဝဒဲအဆေးမလဲထီးလဖ မွဲဆေးနီလဲ။

စအံပာဖြဲဒဲတမအမံနီ ဘာဆေးယုထုဂုလလဲလဲဘဲယီအဖေး လီ။ လါနုပနုဘာဆေးမလီဒိဒိမုမုလ ဆေးထုဖျီဖံဒိဖိယီဆုလီ။ အုပယီလအမံနီ (ဘာထွဲလဆေးဘဲထုဘာထု Aphrodite အကဆါ), အဂုမွဲပုအိဂဲလဆေးဘဲထုဘာထုဆေးဂုဆေးဖုအဖေးလီ။ စပီလူကိအဂုလပုမခေလဆေးအဂုနီ, မိမွဲဆေးမခေလဖလံဖံ အဖေးနီလီ။ ကဲထုဂု “ပုဂုဖိလယဘီ” (ထိပီလ ၆ ၁:၂၇) နီ မိမွဲဂုဒလဆေးစအံပာဖြဲဒဲတမဘာဆေးယုဆေးလမံမံလဆေးတရီလ ဆေးထီးအပရုအဂး, ဒဲအာအိလထီးဆေးဆေးထုထုလအာမေးဆု လီ (ဖံ ၂:၃၀).

ဘဲ “ပုဂုဆေးပရု - messenger” (Gk, apostolos) ဘာဆေးအုမေး ဂုလဖလံဖံဆေးအိကီနီ, စအံပာဖြဲဒဲတမ ဘာလုမဆေးစပီလူလ ဆေးစေးထုအလထီးနီလီ (ဖံ ၂:၂၅). မွဲပုလဖလံဖံဖိဝံနဲနုဘာဂု လဂလအဖုယုကျိစုဝံလစပီလူအဂးနီလီ (ဖံ ၄:၁၈). ကျိစုနီ အကမုဒိဂုနုမ လဆေးအုဆေးအိ, ဆေးကီဆေးဘီ, ဒဲလဲမံလဲဒဲအဂး ဒဲလဲ လရိမအဆေးထုဖိအဂး, မိဘာအုပုနုလနုဆေးဒဲဂုနီ (အု) ဂံဒိဖိဒဲထံဘီဝံမိဘာဂဲဆိနုဂုဒဲနီလီ (ထိပီလ ၁၂:၂၃). လဲဘုလအဆေးထုလရိမဖေး နံဖေးလဖေးအထုနီ, စပီလူ အုမေးစထံမံ “အုဂုကျိစုဝံထီလဆေးဂိခါလချုဘာဒဲဘာ” ဒဲဂဲဆိနု “ဆဲဖေးဒိ” လအအိကွဲထုလ ကြိအ (Troas) အဖေးနီ (၂ထံ ၄:၂၁, ၃၃) လီ။ အဂုလီဘာဆဲအဒဲထံနီ, လဲဘာအိဂုလလဲအိ ဖေးနီလီ။ စပီလူနဲနုဘာစအံပာဖြဲဒဲတမ လအထဲဆိနုလဲပရုယီ epistle) လဖလံဖံနီလီ (ထိလဲ Ellen G. White, *The Acts of the Apostles*, p. 479).

ဘာလဘာမွဲဆေးကဆေးဂဲအိလဖလံဖံဖေးနီ (ထိလဲဆေးမလီ ၄) တ, စပီလူ “ဆီဗီဆေးအကြဲလမံ” လမိဘာဘီထဲစအံပာဖြဲဒဲတမ လ အဆိအချဲ, ဒဲဖုဆီထုပုဖလံဖံဖိဝံမိ “ထီးဆေးဂုလ ကယဲဆေးထိ ထီးအလုလဲကဆါအဖေး” (ဖံ ၂:၂၉) နီလီ။ စပီလူအဲဒိလ ဆေးအဂုဝံလဘာဒိဂိဆေးလဆေးမအာလ ဆေးစေးထုအဖေးနီဘာလီ။ အဂုစံလဲထီးဂုဆုလ စအံပာဖြဲဒဲတမနီ မွဲပုပရံဖိအာဂုလဂ လ အကြဲဒိနုဘာဆေးယုဒိဒိမုအာ, မွဲလပုဝံလဖနီ ကဲဒိ ကဲမုနီမွဲအု မိမွဲဒဲဂုလအဂုဝံအဆေးအိကွဲဘာဘဲ ယုဂုအိနီလီ (ဖံ ၂:၆-၁၁; ထိပီလ ၂၂:၂၅-၂၇). ကြိစုအဆေးချဲ esteem ဆေး ယုဆေးယုနီ ဘာပုလီဂုအာလ လဲဆဲဝံအာ (NT) အဖေးအု ပဒဲဘာအိဒဲလ ပုဂုဖိလယအိအဂုအရုလ “အအဲဂုလဂ”

(လုကာ ၇:၂), ဒဲပုအိကုယုယုဝါလဂါအိလလးဆာနုအဂုထုအဖာခါ
(လု ၁၄:၈), ဒဲယုဂါဘဲအမဲဝါနုအလိးခါလမ “အလူဒိပုဒါ” ဝါနီဆု
လီ (၁၁ ၂:၄, ၆). စအံပာဖြဲဒဲတမာဆုဘာဆာဝဲထဲဝါလမ ပုလဖာအကျနီ,
မွဲတဂါ, အဝါမွဲပုအတီလမအလူ (faithful) လဂါနီလီ.

အဘာ **ဇာနတ်ရံ ၃၀**
ဆီဂီအထုလမယာ

“ပုလဂါလမအိအဘုထုလမကဆါစရဲနီ မိမွဲဝါပုလမအဒါနု
u q t 1# / q / t t q / z h v +1#- ဆာအဲလမလအိကုဖါလီ
လဘာအာ, . . . လအုပဘာအဆာဒာဝါ, အာလထုဘာ, လဆီဂီ
ဘာဆာအာ” (၁ကီရံ ၁၃:၄, ၅),- ဆာအဲလမအထီဂုထီဂဲထုထံဖျဲ
ဘဲပကဆါအာ, လမအမိဖုလုဆာထိးအလူ, မိအိမာဒဲမဆာလမဆာထိး
ထဲတုထဲဆာအာနီလီ. ဆာအိကုဘာဘဲယီ ပဒာဘာလမစပီလူ
အဆာအိမာအဖာလီ. စပီလူစံဝါဒာ, ‘ယအုမာနီ မွဲလမစရဲအဂး,
မွဲလမအဆာအိမာနီ ဖုနုပုဂါလမစရဲနီလီ. ‘ဒဲယအုဘဲနီ မွဲအထု
ဆာ’ လီ (ဖလံဖံ ၁:၂၁, ၂၀).” Ellen G. White, *The Desire of Ages*,
p. 549.

“ထိးမွဲဆာမာခါမုကီဖျဲဒုနီ, ဆာအဆာထီအိထဲအာလမအု.
ဆာမဲလအဆာနုနီ မိမဆီပမာလီ. ပုလမအဖိအဝါအခဲလဆာဘာ
လဆာ ဒဲအိမာလမဂုခါအခဲအဂုအလူအလီနီ မိဖုလုခွဲအာ
ယီယီလမဆာဒဲဘာအဖာ, ထိးအမိလုဝါလမဆာခါအဖာနီလီ. . .

“ထုဖုဝဲအလတီလလီဘာလမ မိဖျဲထုလုဆာဝါလမ ပုအတီ
အလီဝဲ, ဒဲဆာအိဂုဘဲလမ မိဖျဲထုဝါထိးမွဲပုအတီအလီအိလမ
စရဲအနီတမယါအဖုလမကီရံဂါထုဝါ ဟါစဲနာအခါထိးနီလီ.
ပုလမအာဆာ (ပု) ဒဲလနုလုဘာအာလမ မိလီဖျဲထုအာလမ စရဲ

အဂးဒုလုလမအဆာတီဆာလီအဖာလီ. ပုလမအဂဲဘာအဆါထု ဒဲအာ
မဲဆာဒုနီ မိမအာဘဲစဒာဝဲ-ဘာအိမဆာဒုလုလီ. ယုအဂုမးဘာ
ဆာမာခဲထုဝါလမနီအဂး, ဂုဘဲဖါဝဲမိဖုဝါဒဲပုထု, ယုထဲဝါနီလီ.
မုခါလဲလခါမိမထဲထုအပုအတီအလီလမ, လါနုဂု, လမယုဂါ
အမဲနီ အဝါခါမိနဲဖျဲထုအာဒါနုပုမာနုမာနုဆာလမဒဲနီလီ.”
Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 5, pp. 81, 82.

ဆာအုစုကုကဲပီလုဆာအဂး

- ၁. ဆီဂီထဲဆာဖုထုဘာလမ ပု “ဖုလုအာလဆာဘာလဆာ
လမဂုခါအဆာထုနုဆာအဖာ ဒဲမုလမအလူအလီဖာ
လမ” နီဆာ. မွဲဆာနီမိအိထဲဖု (ပ) ဝါဒာလဲ. အုပ
လမဲဘာနုပုလဂါဘာလဂါ (individuals) ဘာ ဒဲလမဆာအိကီ
ထမုဖုယါအဂးနီဆာ.
- ၂. ကဆါယုစံဝါ, “ပုလမအမဲလမဖုယမာနီ, ယမိမဲလမဖု
အဝါ” (၁စာ ၂:၃၀) နီလီ. ပမဲလမဖုကဆါယုလမ မွဲဆာနီ
လဲ. မွဲဆာလမဲပးလမ “ဘဲယုဒဲစံထုအုအုအဝါ” နီစ
(နဲ ၁၄:၇). ဘာမွဲနီ မွဲ/လမဲဘာလဲ.
- ၃. ဆာနုဒုမ “မဲဆာလမနုဆာထိးထဲတုထဲနုဂးဒာဝါနီ”
မိဝါပမဲလမဆာဘာအုယါအလးဒုဘာ, ပအိပဒဲမိနုဘဲဒု
လဲ.

ဆာမလိယ ၆
ဥပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလုံးအဖို့
ဧကရီ ၃၁ - ဖုဖာဝါရီ ၆

မဒါနီဂေ ဧကရီ ၃၁
ဖိလနွာယီအကဆာမလိယ. ဖံ ၃:၁-၁၆; ရီ ၂:၂၅-၂၉; ယီ ၉:၁-၃၉;
အု ၁:၄, ၁၀; ၁ကီ ၉:၂၄-၂၇.

၁နီထီ
“ဘဲဘီယမိဒုယာအဝါဒ, ဒဲဆာအစီအမုဘာဆဲလ်ဆာ
ဂဲထုထဲ, ဒဲယဘာဆာလုဂလောအဘိတ, ယဖံဘီလိယဘာလ
အဆာရုဆာနာ, ဘဲဘီလ်ဆာလမံမံအကီနီ, ယမိထုဘာလ
ဆာဂဲထုထဲလ်ဆာဘိအဖးလီ” (ဖလံဖံ ၃:၁၀, ၁၁).

ဆာအီဝါလနုလ်ဆာဘဂံဂုဆာလ်ဆာထိထဲတဲထဲမဲနုလ်ဆာ
နဲအဖးနီ, ထုဖးခွဲဆာဘိဆာဘုအဆာမနီလီ. ဆာအဂဲအဖးနီဘီ,
မဲလ်ပမိဒီနဲလုပဘာလ ပဆာမအဖး, ဘဲဘီဆာမိမအထုဆာလ
ပဆာထိထဲတဲထဲနီလီ. ဆာမိမဆီဆာအဂလမံနီ စပီလူဘာဆာ
ယာပုအီကုဒါဆာကုတရံလ်ဆာထိထဲတဲထဲအဂးနီလီ.

ဘဲဘီပမိအီပဒုဆာထဲဆာမဘဲနီအဘိလဖာအဂးနီ, စပီလူ
လီဖျီပထုဆာဂဲလ်ဆာတီဆာလီ (righteousness) နီ အီဂဲလ်
ပရံအအီဘဲဆာဖုလ (a gift) ဂဲလ်ဆာနဲအဘိနီ, မဲလ်ဆာဘိဆာဘု
အဆာမအု. ဆာကုတရံနီ လမဲဘာလ်ဆာဂဲဆာဖးမုလနီယီအဂးဘ
လီနုဂု, ဆာဘိဆာဘုမအဘဲနီအဘိတရီလီ.

ပုမာဂုထုထဲဆာ (Protestant Reformation) ဒုလုနီ ကဲထုဝါ
(စာထု) လ်ဆာဂဲဆာဖးလမံယီအဖးဆုလီ - အနီမဲဆာဆုဆာနဲ
ဒဲဆာမအလဲအဖျီနီ အီလ်ပုဖိပရံအခဲလဂါအဆာလုခဲဖျီအဖး
လီ. လ်ဆဲထုနီ, ပရံမဲဆာကီမံဒုလ်ပဂး, မဲ “ပုလ်အဒုကဲထုဘု
ဆာနဲ ဒဲမလ်ထုထုထုဝါ” (ဟံ ၁၂:၂) နီလီ. အုပဆာအီကုဂုဆာ
(priorities) လဖာဘာလ်အလဲဒုဂါနီ, ပမိအီမာလ်ယုအဆာအဲ
အဆာအီကုလုထဲ (assurance of God's Love) ဒဲမုလ်လ်အဆာစံဝဲ
(the promise) အဖး, ထိမုလ်နီယီဒုလု, ဆာထိထဲတဲထဲနီ, မဲလ်
ဆာဒီနဲလုဘ “လ်ဆာဖံဆာယာအဖး” မဲအု (ဖံ ၃:၃) နီလီ.

အတု ဖုဖာဝါရီ ၁
ဥပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလုံးအဖို့

ဖိ ဖလံဖံ ၃:၁-၃. ဆာလ်အကဲဒုဒဲအကဲထုလုဘာထိထဲ
မဲဆာနီလ်စပီလူကုနဲထုဝါ, ဒဲအဆာဘာထုလီလ်အီဘဲဘု
လဲ. အဝါထုဖျီဝါလ်ပုဆုနဲဆာဖိလဖာအအီဘဲဘုလ်.

စပီလူစာထုအဆာကုလ်ယီလ်ဆာကဲထုအဂု (positive) လဖာ
လီ. လီနုမဲအထုဒဲအု. အဝါခဲထဲလ်ဆာ ဆာဂဲမိဂါလ်နီ - မဲဆာဥ
ထိလ်လ်ဆာ ကဆါအဖးနီလီ. ဆာအဂဲအဖးအီအမံထိထဲလ်ဆာ
ဘထိအဂးနီလီ. အကုဒါထုလ်ဆာအကုနီ, ပမိဘာအီလ်ဆာဒီ
ထိဒီနဲပဘာလ်ကဆါယုအဖး, မဲလ်ပနုဆါဒုပဝါအဖးအုလီ -
“ဥပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလုံးအဖို့ ပုမာဂုထုထဲဆာ ဒဲကဒီထိဒီနဲဘာပဘာလ်ဆာဖံ
ဆာယာအဖးဘ (ဖံ ၃:၃) လီ.

ဆေးရုံဖွဲ့ထုတ် “ထီးလန့်အာ” "Beware" အိထီးယီဝေးဘျုးလီ။ ဆေးမတုမာဗီ (ဆေးလအုယီ) လစဝီလူဘာဒဆေးယာဝါနီ ပုဖလံဖာဖိဝံသုယာဝါဒလီ။ အနဲ့ဆေးကဆေးဂဲဝေးဖဲနီ၊ ဆေးဖွဲ့ထုတ် ဒဲဆေးပဂံထုဆေးဆရာအဂ္ဂအဘျုးမိဂဲထုဝါဒအဂဲလဆေးမလုဆာ ဝေးဖဲအဖးနီလီ။

ပုအေးဘုဒဲပုလနဲဘာယွလဖလပုအံစရလအဖးနီ ပုကိဒလ “ထုံ” လီ (ဖံ ၃:၂; ထိပီလအ အု ၂၂:၁၆; အဲ ၅၆:၁၀; မ ၇:၆; ၂၀ ၂:၂၁, ၂၂). ဆရာအဘျုးလဖဆုပုကိဒလ “ပုအေးဘုလဖ” လီ။ စဝီလူ ကိဒလ “ပုကုထု” လဖ, မွဲအဘျုးပုဂ္ဂလပုဂ္ဂလဖ ဖဲပုဂ္ဂလထီးနီ လဖ မိဘာဒိဆေးကတရံနီလီ။ (ယီလ မဆေး ၁၅ အဖးဆဲး).

ဘပုအေးမုလ နးအဂဲဆေးကဆေးဂဲအိဝါဒလ ဆေးဒိဆေးဘု အဘမခံတရီလအေးလီနဂုဒလနီ, စဝီလူစံဝါဒဒဲလဘ “ပုထိလေးထိလကဆီအဖး” နီဒဲလီ (ဖံ ၃:၁; ထိပီလဖံ ၄:၄).

ထီးမိမွဲဆေးလမံလီလီနီ, အပအိကပပမုမုနီ ဆေးထိဂဲဘ ပမလီ။ ယွအဲဒိလပထိ, ဒဲအဝါဒလအထီနီ မွဲဆေးဒိဆေးဘုလမံ လအဖးပုဆေးဘုအတီဒဲဆေးထိအိဂုးခေးနီလီ။ အိထဲဒဲလ ဆေးဒိန့ဘယွအဆေးယာနီ (အု ၃:၇), မွဲဆေးအိကပလပဆေးနဲလ အဝါ (အု ၅:၁၁); ဆေးဒိန့ဘဆေးထိထဲတဲထဲအဆေးဆိဂုလဖ (အု ၉:၁၄); အိကပယွအဆေးဒိဆေးဘုဘဲပမုအဖးအဘိ (အု ၁၉:၁၄); ဘထဲဒဲလ မးခံနီ (အဲ ၅:၁၃, ၁၉); လအနဲနကဆီအလူထီ (အု ၁၁:၆၂); ဒဲဒုကဲထုဖိလဲဝံလအဲယွနီလီ (ဒီ ၂၃:၂၄, ၂၅).

ဆေးအိမးမိကဂဲဝါဒဒဲ, လဆေးမုဆေးလအထိဖးဒဲလ နီလီ။ လီနုအုမွဲဆေးမအေးလမုလလဘာနီ, နမိဘထိဆေးလ မွဲနီလမံလဲ။ မွဲဆေးမထဲထဲနေးလနကဘာထိဆေးအဂဲနီ လဲ။

အစီ; ဖုဖာဝါဒ ၂ စဝီလူ “အဆေးအိမးမုလအဖးနီ”

ပုဆီမိယံယါဆေးလုစုဖျီအဖးနီလဲ လထီးဆေးဒဲဘာပရဲဒဲ အဆေးအိမးမုလထီးဆေးပရဲဂီအထီနီ, ဘဲစဝီလူလီဝါဒလဖ လဲဖံ ၃ အဖးနီလီ။ ဘာလဖးဖးပုစံဝါဒလ ပုလမွဲဘာပရဲဖိလဖ “မွဲပုအဝါ” အိဆု, လပုလဲဖိဖိအနီထိ (standards) အဖးနီလီ။ မွဲလီနုအုပထိ လယွအနီထိနီ, မွဲပုစံဝါဒလ, ပုအဝါအိနးဂအလီ။

လဖ လဲဖံ ၃:၄-၆ အဖးနီ, စဝီလူထုဖျီဆေးအမံလ အဆေးအိမးမုလအဖးနီလဲလဖနီလီ။ မွဲဆေးနီလဖလဲ။ နမိထု ဖျီလီ “ဆေးအဂဲ” လနဆေးအိမးမု (အဖးနီဒဲဘိယီ) အဖးဘဲ ဝါဒလဲ။

စဝီလူလီဆေးလုဆာလီလေး လပုယုဒဲဖိအနဲယွဂီဒဲဘုဆေး အဘ မဒဲပုလကတရံဘာအေးလီနဂုအိကပပရဲလ အဆေးထိထဲတဲထဲ အဆေးလထဲအဂဲလဖအဘိဆေးနီလီ (ယီလ ဟံ ၆:၁; ဟံ ၉:၁၄; ထိ ပီလ ရီ ၂:၂၅-၂၉). စဝီလူအဆေးအိမးမုအဖးနီ မဆီထုပုယုဒဲ ဝံအဘဒိမလဲလီနဂု, မဆေးအဝါလဆေးဖိဖျီအဂဲန့နးမံအု. အဝါဝံအမုဘာခံထဲဝါလီ။

စဝီလူမွဲပုဒိကတရံဝဲအေးလဂဲ, ပုကိဒလ “ပုပီဘုဖိ”, အခါပယီအိလ အမွဲပုအံစရလဖိအထဲ (by birth) ဒဲမွဲပုအဘထွဲ (ဘာ ဆဲ) လပုဆေးအုလဲဖိ, ပုအိဆေးကတရံအေးလအိဖျီထုဂီပီဘု လဘအနဲနီလီ။ အနဲ့အနီ အဝါမွဲပုဘဲယမံ (Benjamin) အဒိဖိ, အိ လဒဲအမံဒဲလ အံစရလအဖးနီလီ။ အဝါဝံဘဲဘဲအလဲလကဘာ အဝါမွဲဆရာဖိ ၈၈မလအုလအဖျီလဂုဆု (ဆေး ၂၂:၃; ဆေး ၂၆:၁, ၅)

ဒဲမဲ့ပုဖာရစံာ်လဂ၊ လအုပနာသုဆယိယိလအဆမလူအဖး၊ ဒဲဖိထွာပုယုဒါဖိအလုအလါဂုဂုဘဘဆုလါ။

စပိလူမဲ့ပုအာဆိမလုလအဆမလူအဖးနိ၊ ဒဲအဂုမနာမစဆအိကိနနာလု၊ ဘဲအဆိမိပုဒါဆဒိဆဘအိဂုအိဂုလါ။ မဲ့ “ဆမလအိဘ” လပုရူအဆဆိမိ “ဆတိဆလိ” လါနဂု၊ စပိလူနာသုလအဆဒိဆဘနိ အခါပယိယိနဲအဂုအုပနာဒဲတ၊ အုလမဲ့ဘလကဆိပရဲနိအဂုဘဆမုထုလအဆစုရုအမုယါနိလါ။

ထိပီ ရိမာ ၇း၇-၁၂ လမ မာဒါ ၅း၂၁, ၂၂, ၂၇, ၂၈. ဆအကဒိမဲ့ဆနိ လယုဂူဒဲစပိလူနဂါလုမဆဘထွာလဆဒိဆဘနိ, ဒဲဘမဲ့နိ မိဘအိလ “ဆနဲပရဲအဖး” (ဖံ ၃း၉) အနဲဆအိမာလအဆဒိဆဘအဖးနိ, မဲ့ဆတိဆလိအဂဲမိရူနိလဲ။ ယိထုထဲဘဲယိအိဆိ - နအိကုဆမလူနဂုဆိဒါလဲ (ဘဲယုဂူစံာ်ဂုအိဂုလဲ)။

အနီ ဖုဖာဝါရံ ၃ ဆလဖလအအိလအဂဲအကိ

ဘဲပဒုယါဘစပိလူအိကုဖိလါအာနိ အိပဒဲထအဂုလဆနဲအဂဲ, မဲ့လအမုဘဘံထဂုနိလါ။ အဂုမနာဆဲးဘထွာပုထးကဆ (ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်) အဆဆဲး, ဆအထုဒဲဆလမိ (gain and loss), လအထုဖျိအနဲအဆအိကုဂုဆ (အဆရုကွဲနဲဝဲဆလအနဲအဂဲ) အိကုဂုလအဆနဲအမုယါလါ။ ပုလဂဘလဂ “အနဲအဆရုကွဲနဲ” (spiritual ledger) ပုဆိမိပုဒါဖိနိအု. လအဂုမိ (အစောပိုင်) အိ, စပိလူအဆရုကွဲနဲနိ ထိပုထု (measured) လ

ပုယုဒါဖိအဆအိကုလုဒါလဖ အနဲလဲဆဲးအဆလုဒါလယုဂူဒါထဲဘဲထဲဂုလဖနိလါ။

ထိမဲ့အဆအိမာအုလဲထဲအာလဖးနိ, အဂုအဆရုကွဲနဲ (ledger) အိကုဝဲဂုလအနဲအဂဲနိလဲဆဲးဂုဒါ မဲ့လအဆထိဆဒါထိနဲဆအုလဲခွဲအာ, လယုဒါဖိအဆလုဒါအဖျိ "currency" အလဲနိ ကဲထဲ “မုမိအဆလုဒါအဖျိ (currency of heaven) နိလါ။

“ပုလအဂဲလဲလမုမိနိ ချဲလမုမိအလဲဘဲလါ။ ဒဲဆလဲဘဲလဲနိ အိကုဂုလမုမိအဆလုဒါအဖျိလါ။ ဒဲအိကုစဲနဲလဲ (stamped) အဂုအနဲအဂဲဒဲအဆကွဲနဲ (တခုဖဝ) ထိနိလါ။ အဂုဘယဆလဲဘဲ (danger) အိလပုဘဲလဖအလိ (ပုဘဲလအလဲအဖျိ/ degradation, ဒဲအဲဒါအိကုထုထိထဲဂုလအဂုအနဲထဲလအစိနိမိနိ) နိလါ။ အဂုဒါနဲပုဘဲနိ အဆလဲအုထိ လမလုကိခွဲဆအဆမုထိ လဆပျိပျိလဖအဂဲနိလါ။ အဂုအုပကူနဲထဲ (ထုနဲထဲ) ပာလမဂုမိအဆမုလဲဒဲမိဘဲထဲဂုဒါလမုမိအဆဖး, ထိပမလုကိဆအဆမုထိ, ဆဘဆဘအဂု, ဒဲထဲဂုထိဘဲဘဲလဖနိ, လဆပျိပျိအဂဲလဲနိလါ။” Ellen G. White, in *The Advent Review and Sabbath Herald*, July 1, 1890.

စပိလူနိ မဲ့ပုလအမဲ့ဂုဘဖျိလဂ လပုယုဒါဖိအကူ လယုနဲအဆထဲ (first-century) အထိ, လလချုကဲထုဘပုမုဘျိလဂ လအဒါဆမုယါဘယုဂူအလဲအဖျိလမဲဒဲမကဆအဖးဒါမုနိ (မဆ ၉), အနဲအဆဒါဂုဘထဲ, ဒဲအဂုဒါဆထဲကျထိနိလါ။

ယိဟု ၉ စံဆမအာလ ပုအမုဘျိလဂအဂဲ လအဒါထဲဘဲယုဂူထဲထဲကျကျနိလါ။ ယုဂူစံာ်အဂုဂါလဲလမဂုမိယိမဲ့လ “ပုလအလဒါဘဆလဖနိ ဘဲဒါအမိဒါထု

ဆာတ၊ ပုလအဒဆလဖနီ ဘဲအမုမ်ဘျီအဒိ” (ယိ ၉:၃၉) နီလီ။ ဝနီယီမိမအာလဆနဆအီမာဒဒာအဖးဘဲဒလဲ။

မွဲဆနီအလူဒိမိအနဲဒာမာအဆိအကုလမူမိအဘဲဒလဲဒလဲဒလဲ အဘဲနီဒဲလဲ။ မွဲလါနာဘိဂုမိအဆထူဆလမာဖမာဘျီ (မခံထလ) ပုမုလဆမွဲဆတီလဖအဂးနီလီ။ ဆပြဲလိဂဲးလိအီဒာဒလမ ဂုမိအဆလူဒိလဖထိးယီ (ယိလမ မ ၁၃:၂၂; လု ၄:၅, ၆; ၁ယိ ၂:၁၆) ဒဲလမူမိအဆထူဆလမာဖအဘိဆး- လဲဂဘဲကဆါပရဲ ဒဲဒာမုလအဘဆထိးထဲတဲထဲလဖနီလီ။

ဂုမိယီ မခံထပမုလဆနးဒာအဆမွဲဆတီလဖဒဲဆ အကဒိဒလဲထဲလဖဒဲဒာဒလီ။ နီဝဲ (ဆအမိချိ) လဆအီ ကုဖါဆ (ဆယိစိ) ဆအမွဲအဘလဖအဂးနီ မွဲဆနီလဲ။

ပူတပျီ ဆနဲပရဲ

ဖုဖာဝါရံ ၄

စပီလူအဆအီကုဖါထုဆ (အဆယိစိဆ) နီလဲမါဘအုလ ဆအလဲထဲဒ (exchange) အလဲလဲလဲအဒန့ဘာဝါလ ဒမစကမ အဖးဒာမုနီ, အဆလဲလဲဆအလဲလဲ လဆအီကုအာလဆမလူ အဆမနီ - “ဘဲဒိယမိန့ဘာပရဲ” (ဖဲ ၃:၈, ၉) နီလီ။

ဆချဲလအစံဒာလဆမိဒန့ယ “လအဖး - in Him”, (လပရဲအဖး) နီ မွဲဆလဲဒာဆးလီ (ဘမုဒ) ဒိမလီ။ ဖိ အုဖစာ ၁:၄; ၂ကီ ၅:၂၁; လီ ၂:၉; ဒဲ လု ၂:၂၀. လလဲဆဲဒဲ အဆာလဖယီ အဖးဒိ, နဆီဒိလစပီလူအီဒိလီဆနီလဲ။

စပီလူအဆချဲ (အီလပရဲအဖး) ယီ ဘပကုကလဲလဲဒာ အမလီ။ ဆလီဖျီထုဆ (explanation) အဂုထုနီ ကဲဒာဒလ စပီလူနာဆါအအီလီ - “ဘဲဆလအတဲဒဲယုအမုအလအဘနီ, ဆအီလမူမိမွဲဂု, ဆအီလမူမိမွဲဂု, မိဒုအီကီဆထိးအလူလ ပရဲအဖးလီ” (အ ၁:၁၀). ဆနီမွဲယုအဆကီဒါလအဆထဲလီ။ ဒဲစပီလူလီဖျီပူဆမအာလဖဘဲဒဲလဲနီလီ - “နဲဒါအီလ ယုဂူ ပရဲအဖး လယုအီကုဒာလဆကီဒဲ, ဒဲဆတီဆလီ ဒဲဆဆဲဒဲ, ဒဲဆပူန့လပဂး” (၁ကီ ၁:၃၀).

ဆအီလ “ပရဲအဖး” နီ ဒုယန့ဒဆကီဒဲဒု လအပ ထဲဒဲဆထိးထဲတဲထဲအဆကီဒါ, ဒါလဆဒုယန့ဒအဆထဲ, ထိးလဆတီဆလီဒဲဖျီလဆနဲ (righteousness), ဒုအီတဲဒဲ ပုလ ဘုမုးအဂး (sanctification), ဒဲလဲဒဲထုထိးလအလအဖးလကဆါ အဂဲလဲထဲနဲဒာလဖ (redemption) နီလီ။ ဆထိးထဲတဲထဲနီ မွဲကဆါပရဲအဆမဒါလအဆထဲထိးလဆအထု - လပဂး ဒဲလ ပဖးနီလီ။ မွဲဆဘဲယီ, လဆန့ဘာပရဲနီ ပဒိန့ဘာဆကီဒဲဒု လ ပလိဘာလဖနီလီ။

ဖိ ဖလဲဖဲ ၃:၉. မွဲဆနီနဲဒဲ လစပီလူထိးပီဆလဲ, ဒဲဘ မွဲနီဆယီအကဒိဒလပဘာန့ထဲထဲနီလဲ။

စပီလူအဆန့ဒ, “ဆထိးထဲတဲထဲလနဲအနာဆါဒနဲဒာ အဂးနီ, မဒနဲဒာ” နီ မွဲဆတီဆလီအလဲထဲအဂးအု, အဂးဘဲယီ

အဘယ့် ဖွဲ့ဖာဝါရီ ၆
ဆီ့မိဒုအာထုလယာ

“ပုမိဒုကဲထုတခုဖဝါအဂဲးဆီ့ဘာဆီ့လမ အအိဗူအိဗုလမဆာ ကိာမံလကနီ၊ ဒဲမိအိဘာလုပိလမ ပုစရံဖိအဆာအိမာနီ၊ မိဘာဖုလု အဘလမ ပရံအကဲထီးအလူ လမအဘလကဲဂုဘာအဖးလီ။ ကိာမုနီနီ မိဘာမလိဝုဆာဖုလုအခဲးအဂုအအိလမဆာခိနာအလူထာလဖ လီ။ ထီးနီလဖးအဂုမိထုဘာလမ ပုစရံဖိအဆာအထီထုနီလီ။ လနဲဘာလနဲ ယွမဆာလမအဂု၊ မလမးမပွဲအဂုအတခုဖဝါ မိအိ ဆာထုဂုးခးလမဆာမခွါလမခဲထုထီနီလီ။ ပုဆုနဲဆာနီဆု မိကဲ ဆာဒိအဂုလမ ပုဂ္ဂါဝဲဒဲအိဘာအမုယာ၊ မိနဲဖျိဆာဘထီအပရးနီ မဆာလမပုလုထုလဖ (fallen human beings) အကဲထုဂုဒုနီ လီ။” Ellen G. White, *The Acts of the Apostles*, p. 483.

“ပုလမအအိခိတလမမုခွါအဆာဂဲလုလဖနီ၊ မိစဲဘာပုခမုးလမ ‘ယိထုနဲအယွလါဆံ’ နီလီ။ ဆာယာဘာအဆာဖုလမခဲထုနီ မိထီ လုဂုလမကဲခိယိ လမဆာနဲဖျိယွအဆာအဲအခဲးအဂုလီ။ ယွအဖိ အလဲလဖ မိထုဖျိထုယွအလအဖလီ။ မိနဲဖျိဂုယွအခဲးအတလမ အဒိနဲဘာဂုနီလီ။

“ဆာတိဆာလီအမုမုနီ မိဂဲထုဖုဒိဆာလမဆာမဂုလဖ-လမ ဆာလူအတိဒဲဆာမအဆံအပံဖးနီလီ။” Ellen G. White, *Christ's Object Lessons*, pp. 415, 416.

ဆာမလိ ၇
မုခိအဘုမုးဖိလက
ဖွဲ့ဖာဝါရီ ၇ - ၁၃

မးဘဲနဲလ **ဖွဲ့ဖာဝါရီ ၇**
ဖိလနွာယိအကဲဆာမလိ။ ဖံ ၃:၁၇-၄:၂၃; ၁ကီ ၁၅:၄၂-၄၄; ယိ ၁၄:၂၇; အ့ ၁၁ဉ္စး၁၆၅; ယိ ၁:၂၁; ၁ထံ ၆:၇.

၁နီထီ
“ထီးအုယိဆာလမဆာနဲမဲအကီလုဂု၊ အုမုလမဆာထီး အလူအဖး လမဆာဘာဆိဖမ၊ ဒဲလမဆာအုကဲအုယာအိလမဆာ စံထုအုအုဆာအခိအတနီ၊ ဒုဂုယာယွလမနဲအုကဲဆာထီး အလူအဂဲအကီနီဆံ” (ဖလံဖံ ၄:၆).

ဆာမလိလနွာယိ မထုခွဲပဆာအုပနဲဘာဆာလမလဲဖလံဖံ အဖး၊ ဒဲအိထဲးပုဂုဒုလမ ဆာမလိအလူဒိလဖလီ။ စပိလူ အတခုဖဝါအဂုလဖ အိဖျိဂုဒုလမ အဆာကွဲလဲအထုလဖအဖး လီ။ လုဂုဘဲကဆါယွအဆာဒိဆာဘာလဖအဒိ၊ လမအထုဖျိပုလမ နဲဘာအဖးနီ၊ စပိလူဖုနုလုပမလမ ပုစရံဖိအဆာဘထီအဆာအိဂု ဘာဘာလဖနီလီ။

လမဆာမအဘာလဘာလိဘာလမ ပဆာဘာပာအဖးဒုလု၊ ဆာ လမုဘာပမအနဲလါနုဂု၊ ပမိဘာခိဂိဆာ ဒဲအုယိဆာ ဒဲဘာဂုအကဲ လအိဘာလီ။ လမဆာနီအလဲး၊ ၁နီလဖလမအမဆာပမအုပနဲဘာ အဂဲးအဘာ လမအမိလုဒဲဆာယာဘာဆာအုထု (ဆာကမဆာဂဲ) လမ အဂဲကဲထုဂု၊ ဒဲပလုခဲဖျိဘာဆာဘာလိအိလိလမအအိဂုးအိခးဂု

အစိုး ဖုဖာဝါရုံ ၉
“ဆာ့ထုဂုးခာ့လကဆါအဖး”

ဖိ ဖလံဖံာ ၃:၂၀, ၂၁. စဝီလူာစံာလုထံးဆာ့လပုစရံဖိအဆာ
အိာမာ့မိဘာလုဂ “ဘုးမုးဖိ” နိာဘဲာ့လဲာ.

မွဲဘဲာထုဂုးယာအဒုာအဒါလဖာအဝါအု, ပုလ “အိာကုာအာလ
ဂုးခါအဆာမုလလဖ” ဒဲလအဆာဆိာမိဒုာနိာ (ဖံာ ၃:၁၉) လမွဲဘာ,
မွဲဝါပုဒါဖိဘာဆဲာလမုးခါနိာ မွဲကဆါယုာဂုးအနုဆါဒုာလီာ. စဝီလူာ
နဲာဖျိာထုဆာလီာဘာ “မိဂျါလအဆာလပာ” (ဖံာ ၃:၂၁) ယိ မာစုာမဆာ
ပာ, မဂဂါပာ, ထိးမိမာခါပာနိာ, မိဘာအုလဲာဘဲထုထဲာဘဲာစရံ
အဆာဂဲထုထဲာလအဖးအဝါနိာလီာ.

လံဆဲာ့ပံာအဆာ့လအဖးလလဖယိ လီာဖျိာထုဆာအလ
အဖးအဆာ (အဆာမာအာ) ဘဲာ့လဲာ.

- ယိ ၁၉:၂၅-၂၇ -----
- လု ၂၄:၃၉ -----
- ဝကီ ၁၅:၄၂-၄၄ -----
- ဝကီ ၁၅:၅၀-၅၄ -----
- လိ ၃:၄ -----

အထုနိာ, လယုာအဆာခါအကီ, “ဒုာဒါလခဲာထု” မိဘာဆာဂဂါ
ဝါလီာ (ဝကီ ၁၅:၂၆). အနိာမွဲပဆာယိလီာအဒါထု, ဆာအုလုအလူဆဲာ
လကဆါစရံဖုလပာ - မွဲနုာဆာခါအထုလကဘာ မွဲမိဂျါအာမိကဲာ

ထုဝါလ “အိာလအလအဖး” ဘဲာဆာမာလအမာနုာဆာနိာလီာ (ဖံာ
၃:၂၁).

ပုကုာလံဖိ Luc Ferry အုလုဝါဒါလပုစရံဖိအဆာဆုဆာနဲာနိာ
ဖုလပာဆာဒုာ “မွဲနုာဆာမာလုမိပဆာခါဆာခါအဂးနိာ လမွဲဘာ,
မွဲဆာမာနုာခါဆာခါနိာဒါလီာ. လဆာနိာအဖး, ပုလကဘာလက
ကိာဂုးနိာ မိနုဘာဆာမာနုာခါတဂျါလုလီာ.” Luc Ferry, A Brief
History of Thought (New York: Harper Collins, 2011, kindle
edition), p. 90. Quite an admission, coming from an atheist.

မွဲဆာနိာ, လစဝီလူာအဂးနိာ, ပကဲာပုဒါဖိဘာဆဲာလမုးခါ (our heav-
enly citizenship) နိာ ဘာထဲးပုလဆာ အုလုဆာဂဲထုမာ့ထုထဲာဒဲ
ဘမာ့အဆါအကုာလ ပဆာအိာမာ့အာထိးအလူယာ လပဆိာမိ
လထုဘာဒဲာဘာနိာလီာ.

ဘာမွဲနိာ ဆာအုလုဆာမာ့အဆါအကုာယိ အကးဒါဝါမ
လုလပဆာနဲာလဖအဖးနိာလဲာ. ဆာလကုးခါဖုလပာနုဆာ
အလူဒါဗွဲဒါလ အမိမာလုမိခါခါ (အုဂုးခါ) ဆာလကဆါစရံ
အဆာဖုလပာနိာ မွဲဆာနိာလဲာ.

အနု ဖုဖာဝါရုံ ၁၀
ဘထိဆာလကဆါအဖးလထံးပးဘိးပးဆဲာ

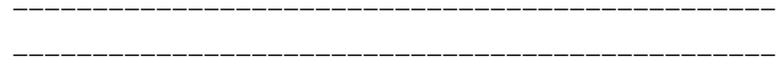
ဖိ ဖလံဖံာ ၄:၄-၇. ပလုခါဖျိာဘာ “ယုအဆာအိာဗူအိာဗု”
ဘဲာ့လဲာ.

ဆာအုယာဆာလဆာမာလပုလဖျိာဘာလဖျိာပးအဖး (ဖံာ ၄:၁-၃)
ဂါနိာ, စဝီလူာစံာဆာဒါလဆာဂဲးဆာဖးအဂါဂလမံးနိာ - ဘထိဆာလ
ကဆါအဖးဆဲာ (ဖံာ ၄:၄-၇).

မွဲနလှေ့ချီတၢ်ဆၢအံၤယိၤလၢနဆၢမၤမိၤဂၢၢ်ဂီၤခွဲၤဝဲၤဖျါဖျါလှေ့နီၤ ဗွဲၤဘျုးယုၤလဲၤ. လၢဆၢနီၤအဂး, ယုၤဂ္ဂုၤလီၤလဲၤထံးဝဲၤဒၢလၢဖၢဂီၤလၢဖၢလၢ ပလၢဘၢသ့ၤခိၣ်ဂီၤဘၢအဂးလီၤ (ယိၤလၢ မၤ ၆:၂၅-၃၄; မၤ ၁၀:၁၉), ဒဲ စံပံတၢ်လီၤန့ၣ်ထံးပၤလၢပဘၢအိၣ်က့ၢ်ပဆၢအံၤယိၤလၢဖၢလၢကဆါအလီၤ, “မွဲလၢအယိၤထံးခွါထံးပၤ” နီၤလီၤ (၁ပံ ၅:၇). အရှါမၤနီၤ, ဆၢကၢဆၢဂဲၤ အထံးအထံးဝဲၤဒၢလၢဂ့ၢ်ခိၣ်လဲၤလဲၤစံးစံးယိၤ မိဘၢထံးဂုထံးဂဲၤထံးပၤလၢ ဆၢမုၤလါမွဲပကဆါမိၤဂဲၤလဲၤအမုၤန့ၣ်ထံးဝဲၤဒၢနီၤလီၤ (ထံးစီၤလၢ မၤ ၂၄:၃၃; လု ၂၁:၂၈; ယု ၅:၈).

ဆၢမၤဘျုးထံးဆၢခိၣ်ဆၢဂီၤ လၢဆၢကိၣ်မံၤဒုၤအဖၢမ့ၤ, တၢ်ထံးပုၤလၢဆၢ မၤအဘၢယိၤ, မွဲဒၢဆၢခိၣ်ထံးဆၢဘၢဆိၣ်ဖၢလၢဆၢန့ၣ်အဖၢမ့ၤလီၤ (ဖံၤ ၄:၆, ၇). မွဲမၤ, ပဘၢန့ၣ်ဒဲၤဝဲၤမၤဆၢလၢပဆၢဘၢဆိၣ်ဖၢဘၢပဒိၣ်န့ၣ်ဝဲၤဘၢဆၢလၢလၢချုၤ ပဒၢဒံၤဘၢဆၢအမိၤဂါလါန့ၣ်ဂ့ၤ, ပဘၢဘၢဆိၣ်ဖၢ “လၢဆၢစံးခိၣ်စံးတၢ်ဆၢ အဖၢမ့ၤ” နီၤလီၤ. မွဲဆုၤပဘၢလီၤထံး “ဆၢအံၤယုၤ - supplication” (Greek, deesis), ကိၣ်အထီၣ်ဒုၤ (အဒိၤလၢ လု ၁:၁၃; ဖံၤ ၁:၁၉; ၁ထံ ၅:၅; ယု ၅:၁၆) နီၤလီၤ. ပဆၢဘၢဆိၣ်ဖၢဝံၤနီၤ မွဲဒၢ “ဆၢအံၤယုၤလၢဖၢ - requests” ဒံၤလီၤ, လါန့ၣ်ဂ့ၤ ပသ့ၤယၢဘၢဆၢပတံၤထံးလၢဖၢ (petitions) နီၤဘၢဆၢထံးဆၢဂ့ၤ လၢပအံၤကံၤဆၢအဘိၣ် “လၢပအံၤကံၤဆၢလဲၤထံးဒၢအဘိၣ်” (၁ထံ ၅:၁၄) နီၤ လီၤ. ဒဲပသ့ၤမုၤလၢဂ္ဂုၤဘၢ လၢပသ့ၤယၢပဆၢအံၤယုၤလၢဖၢအိၣ်လၢ ကဆါယုၤ အစူၤဖၢမ့ၤနီၤလီၤ.

လံၤဆံၣ်ခံၣ်အဆၢလၢအဖၢလၢလၢဖၢယိၤ မၤအထံးလဲၤထံး ပဆၢ နၢသ့ၤယုၤအဆၢမုၤဆၢလၢဘၢသ့ၤလဲၤ. အံၤ ၂၉:၁၁; အဲၤ ၉:၆; လု ၂:၁၄; ယိ ၁၄:၂၇; ၁ကီ ၁၄:၃၃.

ယုၤအဆၢမုၤဆၢလၢ (peace) နီၤ မွဲဆၢလဲၤမံၤလၢလုၤခိၣ်ဖၢလၢဂ့ၤလၢန့ၣ် တၢ်နးဆိၣ်, မွဲဆၢအဂဲၤလၢကဆါယုၤအအိၣ် ဒဲမွဲဆၢအံၤယုၤလၢအလဲၤထံးလၢ ဆၢဖၢလၢ (the gift) ဘၢမၤအဆိၣ်အက့ၢ်ချီၤလၢ ပကဆါယုၤဂ္ဂုၤ (ရီ ၅:၁; ရီ ၆:၂၃) နီၤလီၤ. ဆၢမုၤဆၢလၢ (peace) ယိၤ လဲၤဘၢအခိၣ်အတၢ်လၢ ပဆၢ အိၣ်မၤအခိၣ်အဂ့ၤ (aspect of life) ကိၣ်မံၤကိၣ်ထံးဒုၤဒဲ “ဒိၤန့ၣ်ယိၤန့ၣ်ကယဲ ဘၢကိၣ်ဆၢသ့” (ဖံၤ ၄:၇) နီၤလီၤ. ဘဲၤဂြိၣ်စၢအဆၢချဲၤ nous (ဘ - mind) စံးဝဲၤအဘိၣ်, ပဘၢအဆၢနၢသံၤလဲၤမံၤလဲၤ (alone) ဒိၤန့ၣ်ဘၢယုၤအဆၢမုၤဆၢလၢနီၤ သ့ၤအ့ၤလီၤ.

နမိၤထုၤဖျါလီၤပုၤလၢဂၢၢ်လၢ ဆၢလှေ့ချီၤ “ယုၤအဆၢမုၤ ဆၢလၢ” ဘဲၤသ့ၤလဲၤ.

ပုၤတပုၤ ဖုၤဖၢဝါရံၤ ၁၁ ဆီၣ်ခိၣ်လၢဆၢလၢဖၢနီၤ . . .

ဆၢမုၤဆၢလၢလၢ အဒိၤန့ၣ်ယိၤန့ၣ်ကယဲဆၢကိၣ်ဆၢသ့ၤနီၤ “မိၤခိၣ်န့ၣ် အသ့ၤန့ၣ်အဘိၣ် လၢယုၤဂ္ဂုၤလဲၤရံၤအဖၢမ့ၤ” (ဖံၤ ၄:၇) ဆုၤလီၤ. ပဘၢလၢအဖၢမ့ၤ (inner life) နီၤ လီၤဘၢဆၢအိၣ်ပဒဲ (ဆၢယိၤထွဲၤခွါထွဲၤ) နီၤလီၤ. လဲၤဆၢလၢ ဖလံၤဖံၤ ၄:၇ မၤန့ၣ်ဆၢချဲၤလၢပုၤပုၤအဆၢချဲၤဒိၤ လၢဆၢဆုၤကျိၣ်ယုၤအဆၢမုၤ ဆၢဂ္ဂုၤနီၤလီၤ. Greek အဆၢချဲၤမၤဆၢ - verb (phroureo) နီၤ အိၣ်က့ၢ်ဝဲၤ လၢပုၤပုၤခိၣ်ထံးဒိၤ (ဝံး) ပုၤဂ္ဂုၤ (ဒုၤဒဲ) လဲၤဂဲၤန့ၣ်လဲၤဘၢအဂး (၂ကီ ၁၁:၃၂) နီၤလီၤ (ထံးစီၤလၢ မၤ ၉:၂၄).

ဆၢမုၤဆၢလၢလၢအဖၢမ့ၤ (inner peace) အခိၣ်အဂ့ၤအိၣ်ဖျါအကၢမ့ၤဒိၤ အဂ္ဂါဂၢၢ်လဲၤနီၤ မွဲဝဲၤဒၢဆၢအိၣ်မၤလဲၤစံး (living harmony) လၢယုၤအဆၢ ဘၢဘၢလီၤ. “ပုၤလၢအအဲၤန့ၣ်ဆၢစ့ၤရၢသံၤနီၤ အိၣ်လၢဆၢမုၤဆၢလၢအမၤတၢ်, ဆၢလဲၤထံးဖါအလဲၤနီၤ အိၣ်လၢအဝဲၤသံၤန့ၣ်မံၤအ့ၤ” (အံၤ ၁၁:၁၆၅).

ဘာထွှာလားဆေးခါနီးအဖေ့လူဖာလီ။ လာပဘာ “ဆေးဆုလုပေး” (ဖံာ ၄:၁၂), “ဆေးလလေးလုပေးဘာ,” ဒဲမအာထီးဆေးလမိအိလေးဘာနဲမံလေး ပေးအခါနီး မွဲဆေးအထီလေးဆေးဆူဆေးနဲအိလေး ဆေးမိမအာလမံမံအဂး နီလီ။

လေးအဝါလခါနီး, လေးပအိမေးဘာလေး “ဆေးကဲဒီး” နီ, ပမိဘာသု ယာလေးဆေးနီမိလဲမံခွဲသုဝါဖျဲဖျဲလုလီ (ယိလေး ဒီး ၂၃:၅). ဘဲစထီဘာ ဒဲစပီလူပလဲပေးအခါ, ပကဲဆိနုဆေးလေးကုမိယိအိနဲမံအု. ဒဲပမိထဲ ဆိနုဘာဆေးလေးဆေးခွဲမိဖေးအိနဲမံအု. (ယိ ၁:၂၁; ၁ထိ ၆:၇) ဆူနီလီ။

ထီးနဲထဲလဲဆံပံအဆေးအုလုလေးယိဆံ-

- အုအု ၂၃:၁ - “ယဟီဝါမွဲယဂ္ဂုယုလီတေး, ဆေးဆိနုဘာယာလေးဆေး လမံမံအလေးအိအု.”
- မာဒါ ၆:၃၂ - “နဲဘဲဂုနုဘာဆေးလေးနီ, နဲဘဲအဖါအိလေးမူမိသုယာ လေးအလေးအိဝါလီ.”
- ၁ပံတေး ၅:၇ - “ကယဲနဲဘဲအဆေးအုယိနီ, အိကုထုလေးအဝါဒေး အလီထီးအလူဆံ, အဂးဘဲယိ မွဲအယိထဲခွဲထဲနဲဘဲလီ.”
- ဖလံဖံာ ၄:၁၉ - “ကယဲဆေးလမံလီလီလေးနဲဘဲနုဘာအလေးအိဝါနီ, ယယုမိဖုလေးနဲဘဲထီးအလူ လေးယုဂ္ဂုပရဲအဖေးလီ.”

ဒဲဆေးလုလေးဆေးထီးအလူအဖေးခါ - “လေးပလေးအဒုဆိထု ယဂးယဘာလေးအဖေးနီ, ယမေးဆေးထီးအလူသုလီ” (ဖံာ ၄:၁၃). ဘာ လတာပနုဘာဆေးအလေးအု. “ထီးအလူ” မိအိဝါနဲဂးအုလီ. မွဲတဂ္ဂါ, ဆေးအုကဲလဲမံမံလေး ပကိထုကဆါယုအဖေး, ပမိဘာအုကဲလဲဆေးလေး အဝါအဆေးဘာအာအဖေးလီ. လါနုအာဘျဲနီ, ပအုကဲလဲဆေးလေးပသုယာ အဆေးဘာနီအု. မွဲဆေးနီ ယုမံ ၄:၂ စံဝါဒေး, “နဲဘဲလေးအုကဲဘာဆေး တေး, နဲဘဲနုဘာဆေးအု.”

ဆေးလနုအိထီးယိ လေးပအုကဲနုလေးဆေးဒုအဖေး မွဲပသုယာလေး ဆေးဘဲလေးနီ ဘာလုပေးလေးကဆါယုအဆေးဘာနီလဲ:

- ဆေးထီးထဲတဲထဲပုလေးပအဲဘာလေး (ထံဝါ) အဂး (၁ထံ ၂:၃, ၄)
- ဆေးဒုအုနုပဆေးနဲလေးပုဂ္ဂါ (နဲ ၂၂:၁၇)
- ဆေးကွဲဖျါလေးပအုယာလုဆေး ဒဲဆေးအိပဲလေးဆေးမေးအဂး (၁ထံ ၁:၉)
- ဂဲဘာလေးမိခါနီးယုအဆေးမေးလုလေး (ဟံ ၁၃:၂၀, ၂၁)
- ဆေးအဲလေးပုအမုလဲပေးဒဲမေးပေးလေးအဂး (မာ ၅:၄၄)
- ဆေးကိသုကိဘာလေးဘာဒေးဆေးယာဘာဆေးကေးဆေးဂဲလေး (ယု ၁:၅)
- ဆေးနုသုဆေးအမွဲအတီလေးယုအလူအထာအဖေး (ယိ ၈:၃၂)

ဆေးလေးအုကဲဘာဆိဖေးနီ လဲဂဲကဲထုဒဲဘာ (အုလဲမွဲ) ဘာ လတာဂဲကဲထုအုလဲဘာနဲဆိနီအဂး နဲဆေးမေးဘာထွှာ (deal) မိအိ ဘဲဘာလဲ (နဲမိလုခါဖျဲဘဲဘာလဲ).

အဘး ဖုဖာဝါရံ ၁၃ ဆီဖိအထုလေးယာ

“မွဲနုပုလေးအထီးဆေးဆေးအခါအတဲအဘ (fresh) လဘီယာပေးလေး နီ, မိဒိနုဘာဆေးအစီအမုအထီအပုစုစု လေးအဝါဘာဝါဘာဝါ ကိနဲဒုလေး အမိဒိဘဲဘာဝါနီလီ. လေးဆေးယိစိဆေးလေးယာဘဲဒိမိနုဘာ နဲဘဲအစီအမု လေးဆေးဖုလုအလေးနီ, အဝါဘဲမိဖုလုအာကိနဲလေး ယုအစုဖေး ဒဲယုမေးနုအဝါဘဲလေးအဆေးမေးအဂး လေးအလေးဘာကျဲဘာ အဖေးနီလီ. လေးအဆေးထီးအာကိနဲဒုအဖေး အဆေးမေးကဲဆေးဒဲ အထုအထုဝါဒေးလီ. ဆေးမေးယိဖိလေးဂံဒိအဖေးမွဲဝါ, ဒဲဆေးလု ဆုလေးခမုးလေးဝဲအဖေးမွဲဝါ အဝါဘဲထီးအာလေးကဆါအဂးကိနဲဒုလီ.

ဒဲ “လၢဆၢခံအစီအမံအဖး” (လီ ၁:၁၃) နီၤလီၤ. ဖါကဆါယုၤနီၤ မကြိၣ် မၤဘၢပၤလၢပကန့ၣ်ဘၢဘၢမၤအဆါအက့ၢလၢဆၢဖးအဘျဲအမုၢ်ဖး, မၤဖီဖျၢပၤလၢဆၢခံအစီအမံ, ဒဲ “အ့ၤလဲၤန့ၣ်ထဲၤယုၤပလးနီၤ, ပအိၣ်ဝုၤလၢ အဖီၣ်ခွၢလၢအအဲၣ်ဝုၤလၢအဘျဲအမုၢ်အဖးလီၤ. လၢအဝုၤဒၢလၢအဖး နီၤတၢ, ပဘၢဆၢပွၤန့ၣ်ထဲၤပၤ, ဘဲၤပစံၢဆၢအဝီၢဆၢကွဲၤဖျါဆၢဒဲၤဘၢလၢ အဝံၤလီၤ” (လီ ၁:၁၃, ၁၄).

အ့ၤပစံၢလၢဆၢခဲၤအဂၤလဲၤန့ၣ်, မွဲဆၢလၢယုၤဂ့ၤအဖး, လၢယုၤဂ့ၤ န့ၣ်ဆါဒၢဝုၤ, မွဲဆၢတဲၤလဲၤဆၢကဆါနီၤ, လၢပဒိၣ်န့ၣ်ဘၢဆၢထိးထဲၤတဲၤထဲၤနီၤ လီၤ. အဝုၤမၤဆၢလၢဆၢထိးထဲၤတဲၤထဲၤပၤအဂၤ, ဒဲလၢဆၢနဲၤအဝုၤအဖး ဆၢပုၤခွဲၤပၤလၢဆၢခံအဘျဲအမုၢ်ဒိၣ်ပၤလၢအဖီၣ်ခွၢကဆါအဘျဲအမုၢ်ဖးလီၤ.

ပမိၣ်ထံၤဆၢမၤလီၤလန့ၣ်ယီၤ လၢဆၢအဝုၤထုၤလၢလံဆံၣ်ပံၤအဘျဲ ဖးဘၢထွၤယုၤဂ့ၤအဂဲၢနီၤလီၤ. ဆၢအခါပယီၤမွဲဆၢနီၤလၢ ယုၤဂ့ၤမွဲ “ယုၤလၢပဒၢဝုၤလၢဘၢလၢအခဲၢအဂ့ၢ,” ဒဲမွဲဆၢ “အဖီၣ်ခွၢဝဲၤဂ့ၤလၢလၢ ကယဲဆၢမၤကဲၢထံၤဝုၤလၢအကျဲ” နီၤလဲၤ (လီ ၁:၁၅).

အတုၤ ဖုၤဖၢဝါရံၤ ၁၅
ယုၤလၢပဒၢဝုၤလၢဘၢလၢအခဲၢအဂ့ၢ

အ့ၤပယီၤထံၤလၢမုၢ်ပံၤလၢ/န့ၣ် (အ့ၤ) လၢဆၢဂ့ၢ (photograph) နီၤ, ပဒၢ လၢဘၢပန့ၣ်ဆါအဂ့ၢ, လါန့ၣ်မွဲဒၢဆၢပုၤထါ (flat), အိၣ်ဖျါဝုၤနံၤကဲၤလီၤ. လၢ ဆၢဂ့ၢလန့ၣ်န့ၣ် ဘၢဆၢစီၤဖျၢ (ထုဆံၢသညံ) ဝုၤဒဲကဲၢထံၤအဂ့ၢဂ့ၢ, လါန့ၣ် အဘၢမၤအိၣ်အ့ၤလီၤ. ဆၢန့ၣ်လၢလံဆံၣ်ပံၤဖးဘၢထွၤခဲၢဂ့ၢနီၤ မွဲဆၢဖုၤ ကိၣ်အဒိၣ်န့ၣ်ဂ့ၢန့ၣ်အယီၤလီၤ.

ဖီ ၁မိဖုၤ ၁:၂၆, ၂၇; ၁မိဖုၤ ၅:၃; ၁ကီရံၤ ၁၅:၄၉; ၂ကီရံၤ ၃:၁၈ ;
ဒဲ ဟံၤတြုၤ ၁၀:၁. အိၣ်က့ၢကိၣ်ဆၢအခါပယီၤလၢဖးဘၢထွၤ “ဆၢအခဲၢ

အဂ့ၢ” လၢလံဆံၣ်ပံၤဖးနီၤဆံၢ. ဆၢဝံၤလၢဖးနီၤ လၢဆၢလီၤဝၢလၢ
ဆၢထုၤဖျါထံၤကဆါပရံၤအဂဲၢဘဲၤကဆါယုၤအခဲၢအဂ့ၢနီၤဘဲၤဒ့ၤလဲၤ.

ပုၤဂ့ၤဆံၢဝံၤနီၤ ဘၢဆၢတဲၤလဲၤဝုၤလၢအလၢဂ့ၤယုၤဒိၣ်ဒိၣ်အအ-လၢ နးဒိၣ်မိၣ်ဂ့ၢ, နးဘၢ, ဆၢဆီၣ်မိၣ်, ဒဲလၢဆၢမၤဝံၤလၢဖးအဖးလီၤ. ဆၢဒဲၤဘၢ မၤဂၢဂီၤဆၢလါန့ၣ်ဂ့ၢ, ယုၤအခဲၢအဂ့ၢအိၣ်ဖျါဝုၤဒၢဘိၣ်ဒံၤလီၤ. လါန့ၣ်ကဆါ ယုၤဂ့ၤဒုၢ “ဒ” ထဲၤယုၤအခဲၢအဂ့ၢလၢန့ၣ်ဆါအဖးလီၤ. “ပုၤလၢအဒၢဘၢ ယၢယီၤ မွဲအဒၢဘၢယုၤဖါဆုၤလီၤ” (ယီ ၁၄:၉). အဝုၤဒၢမွဲ “အန့ၣ်ဆါအဂ့ၢ လဲၤထံးလဲၤဆုၤ” လၢယုၤအန့ၣ်ဆၢ (အလုၤအလါ) နီၤလီၤ (ဟံ ၁:၃). အဝုၤ မွဲယုၤအဆၢဆီၣ်မိၣ်လၢအဒုၤဂၢဘၢကဆါယုၤအတဲၤဖးလၢပုၤဒၢဝုၤဒ့ၤအဂၤ လီၤ.

ဖီ မၤဒုၤ ၁:၁၅ ဒဲ ယီၤဟ့ၤ ၁:၁, ၂, ၁၄, ၁၈. ဘၢမွဲနီၤ ယုၤဂ့ၤ
န့ၣ်ဖျါဖါကဆါယုၤအဂ့ၢထုၤနီၤလဲၤ.

ထိးန့ၣ်ဆၢယီၤယုၤဂ့ၤထုၤဖျါအဆၢဘၢထွၤလၢဖါကဆါနီၤ လၢဆၢန့ၣ် ဝုၤအဂၤလဲၤဆံၢ.

- “ယဖါမၤဆၢခိးဘိၣ်န့ၣ်ယီၤတၢ, ယဝုၤဒၢယမၤဆုၤလီၤ” (ယီ ၅:၁၇).
 - “ယဝုၤဒၢဒဲယဖါနီၤ မွဲဆၢလဲၤပးလီၤ” (ယီ ၁၀:၃၀).
- “အ့ၤလဲၤမွဲဘၢလၢယၢယီၤ ပုၤထီၤလၢဖါအအိၣ်နးဂၢအ့ၤ” (ယီ ၁၄:၆).

ယုၤဂ့ၤထုၤဖျါဝုၤဆုၣ်န့ၣ်ဆါအဂဲၢခိၣ်မၤခိၣ်မၤလၢဆၢဘၢထွၤလၢ ကဆါယုၤအခဲၢ- “ယမွဲဆၢအိၣ်” (I AM) ယီၤလၢ ၂မိ ၃:၁၄ အဖး; “ယမွဲ

ကိမ်မာ” (ယီ ၆:၃၅); “ယမဲ့ဂုဒိမ်အဆမာ” (ယီ ၈:၁၂); “ယမဲ့ပုယူဒိမ်လမ အဂု” (ယီ ၁၀:၁၁, ၁၄); “ယမဲ့ဆမဂဲထုထဲဒဲဆမမာ” (ယီ ၁၁:၂၅); “ယအိမ်လမဖါအဖမ, ဒဲဖါအိမ်လမယဖမ” (ယီ ၁၄:၁၁); ဒဲ “လမစအာကြဟာ လချူအိမ်ဒဲဘာနိမ်, ယအိမ်ယဂုလီ” (ယီ ၈:၅၈).

အုလမဲ့ဘာလမ ကဆိယွအနုဆါဒဲ မိမဲ့ပုလဂါနိမ်, ကဆိယွ ပျဲလုပုလဂါလမအမိဘာထိးဝံလမပဂးနိမ် အခါပယီမိအိမ်ဘဲာဒု လဲမ်. လမဆမအာနိမ်အဖမ, ပရဲအနုဆါထိးဝံအာလမပဂးနိမ် လုဆာလိဘာအိမ်လမကဆိယွဘဲာဒုလဲမ်, ဘာမဲ့ဆမယီအကမဒိမ် ဝုနာလုနိမ်လဲမ်.

အစိး ဖုဖာဝါရံ ၁၆
ဖိမခွာဝဲရါလဂါလမကယဲဆမမကဲဘထုဝုလမအကျ

လမလဲဆံ့ပံအာဖမ, ဆမချဲ “ဖိမခွာဝဲရါ” ဒဲ “ဖိမခွာဝဲရါအိမ်လဂါ ပး” နိမ် မွဲဆမနဲမစိယုဂု (ယီလမ လု ၂:၇; ရိ ၈:၂၉; ဟံ ၁:၆; နဲ ၁:၅), အိမ် ထဲးပုဝုလမကလီစံအဖမနိမ်ဆုလီ. အုမဲ့ဆမမိစံဝုလမ ပုဂုဂါနိမ် မိလီဝုလမပုအိမ်ဖျဲထုအဆိထုလဂါ (the one born chronologically first) အုနိမ်လီ. လဲဆံ့ပံအဆမဒမလ “ဖိမခွာဝဲရါ” နိမ် မလဲထဲးဆမ ဖဲဝါလိအလုဆာလမဖိမခွာလဂါအိမ်လမအဖါအဖမ, မွဲလမအိမ်ဖျဲအဆမ အထီအဆရ (birth order) နိမ်အု. ပုအဆံ (အပု) လမအမံ့ပိဘဖျိ အိမ်အမဆုလမလဲဆံ့ပံအဖမ-ဘဲာ စအံစာ, စယကု, ဒဲ စယိဘအိမ် လီ.

စဒါဝံ, မွဲပုအဆံထု (လမခဲထု) လမထမုဖုဝဲခွာပိဂါအကျနိမ်, ဘာ ဆမဂုဝု (၁၈ ၁၆:၁၀-၁၃), လမအုအုအဆမကွဲဖမနိမ် ယွစံဝု, “တယမိအိမ်ကွဲအဝုနိမ် လမယဖိမဝဲရါဆု, ထုထီနဲဂုဒိမ်အစပွဲဝံဒဲ လီ” (အု ၈၉:၂၇). စံဝုလမစမိစာဆု, “ပုအံစရုလမမွဲယဖိမခွာ, ယဖိမဝဲရါ

လီ” (၂မိ ၄:၂၂). လမဆမနာဒုဆမယီအဖမ, ဆမချဲထုဖျိလီဆမအခါ ပယီအရါမ (connote) လမအဒိမ်စိဒိမ်မလမပုဂုဂါအဖမ (terms of preminance) နိမ်လီ.

ဖိ ကလီစံ ၁-၁၇. စပိလူဖုလမဆမဂဲလမပုကိယုဂုလမ
“ဖိမခွာဝဲရါလဂါလမ ကယဲဆမမကဲဘထုဝုလမအကျ” နိမ် မွဲဆမ
နိမ်လဲမ်.

စပိလူစံဆမထိးယီ လမယုဂုမဲ့လမအဘာဆမဒုကဲထု (အဘာ ဆမတဲလဲ) ဝုနိမ်မွဲအု. အရါမနိမ်, မွဲဆမအိမ်ကွဲထဲးပုအဝုလမ ဆမကဲ ထုထီမွဲအု (categorically excludes) နိမ်လီ. နံကွဲ (နံဘျဲ), လမဆမ လုဆာနံမံ့အဖမ, အဝုစံလမယုဂုမကဲဘထုဆမ (တဲလဲဆမ) ထိး အလုနိမ်လီ. ဆမထိးအလုဘာဆမတဲလဲဝုလမအဝု (လီ ၁:၁၆) လီ. လမဆမအာနံမံ့လုနိမ်, ယုဂုမဲ့ဘာပုအိမ်ကွဲနဲထုဘဲာပုမာပိလုဆမ (agent) လဂါလမ ကဆိယွအဆမတဲလဲဆမလမအဆ (process) နိမ်လီ (အု ၃:၉; ယီ ၁:၁-၃; နဲ ၄:၁၁).

စပိလူအဆမချဲယီ အခါပယီလမပုဝုဝုလမဆမအုပုယုဂုလမအာမာ အဆမကဲထုထီထုအဂဲအကိ (ontologically), ဒဲ လမဆမထံလုဒိမ်လု ဆမအဖမ- functional (စိနိမ်လမ - thrones, ဆမပမဆမပြဲဝံ dominions, ဆမအဒိမ်အိမ်လမ - principalities, ဆမအစိအမုလမ powers) နိမ်လီ. ဆမချဲလမခဲနိမ် စံယုဂုဝုလမအဒိမ်လမနိမ်လီ (ယီလမ အု ၃:၁၀; အု ၆:၁၂ နိမ်ဆံ). မွဲဆမနိမ်ဆမကွဲလဲထဲးဆမထိးဆမဆိမိ ဘာမလဂုအဂဲ, စပိလူထုနဲဖျိဆမလမယုဂုအိမ်မာဝဲဝု “လမဆမထိး အလုလချူအိမ်ထုဒဲဘာ” (လီ ၁:၁၇) နိမ်လီ. ဂြိစာအဆမချဲထိးယီ အခါပယီမိအိမ်ဝုလမဆမအိမ်ကွဲဆိဂုဆမ (precedence) လမအဆမ

အထိဒေဝာ၊ လါနုလုလဆမအောအဂူဂလုလစဝီလူအဆကွလံအဖး၊ နီ၊ ဖုနဲဒီဒုဂလုလဆမအောအထီလီ (ယိ၊ အဒီလု ၁ ကိ ၂:၇; လု ၁:၁၇; အု ၁၄)။

ဆာဂဲးဆဖးအဂလမံလု စဝီလူစံယုဂူအဆအီလုဆုလုမဲ၊ စီဒီမဒီ (preminence) နီမဲ့ “ဆထီးအလုအီဂုလုအစုဖးလီ” (လီ ၁:၁၇)။ ဆာရဲယီ လာဂြိစအလံ (synistemi) လံဖျိအီပယီမဲ့ဂု “အီကုကီ - bring together” ဒဲ “မးစီလု - unite” နီလီ။ ယုဂူ မဲ့ဆအီဂုအီစုဂုလုမုရဒီ၊ မဲ့နုပုလုအတဲလုဆလကဘာ မဲ့ဆု လုဆထီးထဲတဲထဲကအီနီလီ။

ကဆီယု၊ ပုတဲလုဆလဂနီ ထီးဝံအာလုပဂလီ။ နဘာ မအထုဆလုနဆမမိအီမဲ့နီဒဲလဲ။ ဘာမဲ့နီဆမအထုဆ လုပရဲမဲဝဲဆလုပဂနီ ကဲထုဆမမယု (blasphemous) နီ လဲ။

အနီ ဖုဖာဝါရံ ၁၇
ပုမိဂျါ (ဆအီကီ) အခိ

ဖိ အုဖစာ ၁:၂၂ ဒဲ ကလီစံ ၂:၁၀. “ဆအခိ” ထီးယီအခါ ပယီ မဲ့ဆနီလဲ။ စဝီလူမိစုမဲ့ဆနီ လုအကီယုဂူလု “ဆ အီကီအခိ” နီလဲ (အု ၅:၂၃)။

ဆနီမဲ့ပုစံယုယါဆအခိနီ မဲ့ဆအဒီလုခါအလး၊ ပုထီးဆာ ကီဂလုလုခိထာဖျိယါအဖးလီ။ ပဒဘာဆဘာယီဆုလု လံအလးလံ (OT) ဖးထာထီယါလီ။ ထီးနဲ “ဆအခိ” လုဆကွနဲ ထီးယီလုဆံ-

- ၁. ၂မိစု ၁၈:၂၅ - စမိစုအုရံန “ပုလုအမဆာဂုလုအံစရုလုဖိ ထီးအလုအကျတ၊ အီကုဂုလုပုလုထီအခိ; ပုလုယါအခိ; ပုယဲဆံအခိ; ပုလုဆံအခိလုပုရမးအဖးလီ။”
- ၂. ၄မိစု ၃:၂၆ - “အဆအီကီအဖါအခိလု” (ESV).
- ၃. ၅မိစု ၂၈:၁၃ - ကဆီယုမိအီကုပအံစရုလုဖိ “လုအဆ အခိတ၊ မဲ့ဆအမုအု...”...အုခါနုယဟိဝါအဆမလုနီ။
- ၄. အဲစုယါ ၇:၈ - “အဂဲးဘာယီ စံရအါအခိ မဲ့ဒမစကမတ၊ ဒမစကမအခိမဲ့စရံစု” လီ။
- ၅. ဟီစံအါ ၁:၁၁ - “ပယုဒါဖိဝံ ဒဲပုအံစရုလုဖိဝံ . . . မိအီ ကုဆအခိလုပး”။
- ၆. မဲကာ ၃:၉ - “စယါကုအခိဝံနု၊ ဒဲအံစရုလုအရုစုရုဆာဝံ နု . . .”
- ၇. ၁ကီရံ ၁:၁၃ - “ကယဲပုခွါလုလါလါအခိမဲ့စရံ။”

မဲ့ဘာယီဝါအကီ၊ ပရဲမဲ့ဆအီကီအခိနီ ဖုနဲဖးဝါ၊ ယီထွါ ခွါထွါ၊ ဒဲလုအုလုအီအဆအီကီလုအဒီထုလုဆလမဲပးအဂဲနီလီ (လီ ၂:၁၉)။

ဖိ ၁ကီရံ ၁:၁၂-၂၇. စဝီလူနဲလုဆအီကီဘာ “မိဂျါ” လုအခါလီ။ ဆဖုနဲဒီအဂူဂလုလုဆအီကီအဂဲ မဲ့နီအီဒဲ လဲ။

ဘာခါအုလအီနီ မိဂျါမးလုဘာအခါ၊ အုဆလမံမဲလု မိဂျါ အဖးလုမါ(အု) ဘာထံနီ၊ ဆကမဆာဂဲမိအထုလု ဘမးအဂဲလီ။ အဒဆပလုယါထွါဆလမံမဲအလုအပူဘာထီးအလုမါဒပမလုဖး လီ။

နဂါးနဂါးအုလမဲ့နမုသေလဖျိအကျ၊ အုမဲ့နကဘာဖုလၢခွံ
ဆလမံမံနီ နမိရံဆနီလမံလဲ။ ဆယီလီဘာနမဲ့ဆနီလ
ဆလမံလီလီလဆအီကီအဖး (ပုလဂလီလီ) အလူအဖး
မဲ့ဆနီလဲ။

ပူတပူ ဖုဖာဝါရံ ၁၈
ဆ “အခုထံ” (ပုမကဲထံဘုဆ)

ဖိ ကလီစံ ၁:၁၈. ဆဆီမီဘာထွါလီလမဲ့ဆနီအီဝါလ
ကဆိပရံမဲ့ပုအိဒဲမဲ့ဆ “အခုထံ” လမံအဘိဆနီလဲ။

ပုဟံတြါဖိအဆးချဲလ “ခိ” (ro' s) ဒဲ “ဆအခုထံ” (re' sít) နီ
ဘာထွါလီလဲ။ ဆးချဲအလးခဲလဖျိစံဝါ “အခုထံ” လလံဆံပံ
ဖးလ (၁မိ ၁:၁) နီ, “လအခုထံနီ ယုမကဲထံမူခိဒဲလဲလီ။”
ယုဂူမဲ့ပုဂူဆံဒဲဆအီကီအိလီ။ လမဲ့ဘာနုအဘာဂဲကဲထံ
ပုဂူဆံနီဘာ မဲ့လပုတဲလဲဆ (ဒုကဲထံဆ) လကအကီနီဆလီ။

ဂြိစအဆးချဲ “အခုထံ” (arche) နီ အခါပယီအီအမလီ။
အုမဲ့ “ဆအခုထံ” ထီးယီ မိစံဝါဒလ ယုဂူနီ မဲ့ဆအမိဂျါ (the
source) ဒဲဆမကဲထံဘုဆလဆအီကီ (လီ ၁:၁၈), ဒဲမဲ့ဆနီဆ
အိ, ဘဲအဝါမဲ့ “ဆအခုထံ” ဒဲပုမကဲထံဆ လဆမကဲထံလဲဆ
အဘုအခုထံအီနီလီ။

ယုဂူမဲ့ပုမကဲထံဂုဆအခုထံလဆအီကီအဂး, ဒဲအဝါမဲ့ဆ-
အဆမကဲထံထဲလဲဆနီဆလီ (ရီ ၆:၃, ၄)-ပုမကဲထံဂုဆ
မးအဘုနီလီ။ ဆဒဲဘာအလဲအလဲမဲ့ဆနီအကီနီ, အဆမးနး

ဆလဆဝါအဖးခိနီ ဖုနဲဆမးနးဆလဆဒဲဘာအဖးခိ ဒဲလ
အမိမာဘုထဲပမလဆအဝါအခဲအဂးဖးနီလီ။ ဆထီးအလူလဖယီ
ဖုနဲပမလဆဘာမဲ့နီအဝါမဲ့ “ဖိဝဲဂျါလဆဝါဖး” (ဘဲဆနးဘ “ဖိ
ခွာဝဲဂျါ” လ Monday ဆမလီအဖး) နီလီ။ အဝါမဲ့ပုဘုဂုဘာ
လဲဆ (စီဒီမးဒီ) အီလဆမကဲထံထဲမးထဲထဲအုလမဲ့ပုအခုထံလက
လီန (စမိစုမဲ့ပုအခုထံလက, မဲ့ဆနီမုခိလဲးဂဲလီဆလဆအဝါအစု
အဂး [ယုဒ ၉]) နီလီ။ ပရဲအဆမကဲထံထဲအုလအီဘာနီ, ပုမး
ထဲထဲလဆဝါနုနးဂအလီ။

ဆဒုနးဘုပမလဆဆယီထဲဆမအဘလဖ လစပီလူဖုလုပမ
ဆဆီမီနုနးဘုဆလယုဂူအီဒဲဆဘုဂုဘာလဲဆ (စီဒီမးဒီ) နီ
လီ။

၁. အဝါမဲ့ပုအလးဖုလကလဆအထုဖျိထဲယုလ ပဒလဘာနီ
လီ။
၂. အဝါမဲ့ပုမိလဲဆ (agent) လ ပုမကဲထံ (တဲလဲ) ဆထီး
အလူ။
၃. အဝါအီဝဲဝါလဆထီးလူအမုယာ, ဒဲဆထီးအလူအီထဲ
လဆအဝါအဖးလီ။
၄. အဝါမဲ့ဆအီကီအိ, လအဝါအမိဂျါနီလီ။
၅. အဝါမဲ့ပုမကဲထံဂုဆ လဆမကဲထံလဲဆမကဲထံထဲဆ
အဘု (re-creation) နီလီ။
၆. အဝါမးနးခွဲဆဒဲဘာဒဲဆဝါဒဲဆအစီအမုလ မိဒုမးထဲ
ထဲပုလဆအနဲနုအဝါလဆထီးထဲတဲထဲကဆီနီလီ။
၇. ယုဂူအီမးဝဲလဲဆီ, လီနဘိယီ, လဆမအဘထီးလူ
အဖးခိအဝါဂဲလဲဝါဘဲဒဲ မိမနဆဘုလဲဆလအစီအမု
ဘဲအမဲ့ပုဂူအိဒဲဆအီကီအိနီလီ။

လမ်နမိန့်ဘာဆမ်လုးဖျါအဂုးနဲ၊ လမ်ပရံအဆမ်ဘဂုးဘာလုးဆု
(ဆမ်အစီအမု) လမ်နဆမ်အိမ်မုဒုဒုဒုအဖမ်နိမ်၊ နမိဘာအုလဲထဲဘာ
မွဲဆမ်နိမ်လဲ။

ပြီပတံး ဖုဖာဝါရံ ၁၉
မိမာဘာလိအိမ်လိထဲဆမ်ထိးအလု

ဖိ ကလိစံ ၁:၁၉, ၂၀. ဆမ်မာဘာလိအိမ်လိထဲဆမ်ခါဖျါလမ်
ထုးစုယာနိမ် မွဲဆမ်နိမ်လဲ၊ ဒဲဆမ်သုယာနမ်သုလမ်ပုးဝါဘဲသုလဲ။

စပီလူအဆမ်ချဲလမ်အမုနုဝါလမ်ဂြိစမ်အလံ လမ်အထုဖျါထုကဆါ
ယုဂ္ဂုအဂဲနိမ် လုးဆုးလိဒိမ်မ၊ လမ်အဒုနမ်စိထဲဖါကဆါ၊ လမ်အဘာ
ထုဖျါဝါလမ် ကလိစံ ၁:၁၂ အဖမ်နိမ်လိ။ အနိမ်မွဲအဆမ်လမ်ဆမ်ပု (His
fullness) လမ် ဖါကဆါအဘအိမ်ဝါအိမ်မုလမ်ယုဂ္ဂုအဖမ် (ထိမ်ထီလမ်
လိ ၂:၉) နိမ်လိ။ “fullness - ဆမ်လမ်ထုပုထု” ထိးထိးမွဲဆမ်နိမ်လဲ။
စပီဟုးစံဆမ်ဘာထုဖါကဆါအလမ်အဖမ်, “လမ်ပုဝါလမ်ဆမ်အခိးအတမ်
ဒဲဆမ်မွဲဆမ်တိ” (ထိ ၁:၁၄) လိ။

လိနု, “ဆမ်လမ်ထုပုထု” လမ်လံဆံပံအဆမ်ထိးထိးအိမ်ထဲပု
လမ်ဆမ်အခိးပယိမ်အမံလိ။ အိမ်ဂုးခါဝါလမ် ကဆါအဆမ်လမ်ဆိလမ်ကု
ဒဲအဆမ်အိမ်ဂုဝဲဒဲဝါ, ဒဲအစီအမုလမ်အမုကမ်ထုဆမ်ဒဲမာဘာထုထဲဆမ်နိမ်
လိ။ ဆမ်အကမ်ဒိမ်ထု, ဆမ်ထုဖျါဂုအဆမ်ကိမ်သုကိမ်ဘာလမ်အမုနုဝါ
ဆမ်ဒဲဘာဒဲဆမ်ဘာလမ်ပုဆိမ်လုလမ်နုဘာအဖမ် - မွဲလမ်ထုစုယာလိ။
ဆမ်အုလဲထဲဆမ်ထိး မွဲဆမ်ထိးအဘလမ်အဆမ်အဲလမ်ဆိလမ်ဆမ်ဘာထဲ
ထိးလုအဂဲလိ။ “အဂဲဘဲထိး ယုအဲပုလမ်ဖိထိးအဖုလုခွဲအဖိခွဲ
အိမ်ဝါလမ်ပးဘဲဘိကယဲပုလမ်အနဲထဲဝါလမ်ဂုနိမ်, မိဘာဆမ်ဂုအု
အုမွဲမိန့်ဘာဆမ်မုလမ်ဆိလမ်ကုလိ” (ထိ ၃:၁၆)။

ဆမ်မွဲဆမ်တိအလမ်အဖုလမ်မံပး - ကဆါယုအဲဝါ - ယုအဲမုဝါဒိမ်
ထိ, ဒဲအဝါအဲပမ်ဒိမ်မလမ်အဝါထိးဆမ်ဆမ်ကမ်ဂဲထိးအလုလမ်

အမိရုံနုထဲပမ် လမ်ပရံအဆမ်ဘာဘာလမ်ထုစုယာလိနိမ်လိ။ ဂြိစမ်အဆမ်
ချဲ “လုမ်” ထိးထိး kosmos နိမ် စံဝါမွဲဆမ်ဘာထဲပုမုဝါဒိမ်ထုစုယာ
နိမ်လိ။ စပီလူစံဘာထုဆမ်ထိးလမ် “ဆမ်အိမ်ကုပမ်လမ်ဆမ်ထိးဖမ်အလမ်
လမ်လုမ်ဒဲလမ်ဆမ်အဘိဝံ, ဒဲလမ်ပုဝါအမုယာလိ” (၁ကိ ၄:၉)။

“မုလမ်ထိးလမ်ကဆါပရံအဆမ်ဘာဖုထုဝါလမ်ထုစုယာလိနိမ် လမ်
ဆမ်သုအုဘာအု ဒဲလမ်ဆမ်ထိးမံထိးမံအဖမ် . . . မုလိလဲဒဲအပုမုပုဆမ်
လမ်အဝါလမ်အိမ်ကုအဘထုဒဲကဆါယုအဆမ်အိမ်ပုလိလမ်
အဆမ်ပုထုဆမ်နိမ်, အိမ်ကုအဝါလမ်မုအဆမ်အုခွဲအဂဲလိ။ ကဆါ
ဆမ်အဲအလမ်အဖုနိမ် မိမာဂုခွဲအဝါလိ။ လမ်ဆမ်ဂဲလိတုလိ
အဆမ်ထိးနိမ်, အဘိဝံနမ်သုဆမ်ဂဲဆမ်ဖိဒိမ်အု . . .

“လိနုဂုဆမ်ဂဲလိတုလိဖိဒိမ်ထိးထုဝါဒိမ်အု. လမ်အထုနိမ် ဆမ်
ရုံနုထဲဆမ်အဆမ်ထိးနိမ် မိလမ်ထုပုထုထုဝါ, ဒဲယုအတုဖုမိန့်ဖျါထု
အဘလမ်ဆမ်ထဲထိးအလုလမ်အမုယာထိးနိမ်လိ။

“မွဲဆမ်နိမ်တမ်, မုလမ်အဘိလမ်ကုပုဝါထုဝါ လမ်အဒမ်ဘာဆမ်ထိး
ထဲတုထဲကဆါအိမ်လမ်ထုစုယာလိနိမ်မ . . . ကဆါပရံအနုဆါဒမ်
ဝါနိမ် သုယာဆမ်အခိးအတမ်လမ်လမ်ပုဝါနိမ်အဂဲ လမ်အနုဆါအိမ်လမ်ထုစု
ယာလိအခါနိမ်, ကိမ်ဂုထုဝါဒမ်, ‘ဆမ်ဂုယု’ နိမ်လိ။” Ellen G.
White, *The Desire of Ages*, pp. 760, 761.

အဘမ် ဖုဖာဝါရံ ၂၀
ဆိမ်ပုအထုလမ်ယာ

“ပုလမ်မွဲလမ်အချဲလမ်ယုဂ္ဂုချဲဝါနိမ်အကိမ်, မိကမ်ထုဆမ်
အဒိမ်အိမ်လမ်အလမ်အဖုလမ်သုဒိမ်အု. အဝါမိမွဲပုအဘလထံလမ်ဘာ
လမ်သုဆု, ဒဲမိမွဲပုအဘလမ်သုဆုလိ။ အုမွဲလမ်ယုဂ္ဂုလမ်နိမ် နကဘာ

ခွဲလေ့နုဆေးရုံနုဆေးလီၤ. အဝုၤမဲ့ကဆါယွၤအဖိၤခွါစၢ, အ့ၤလမဲ့ပုလတံၤကျၤ
ဘၢလဂၤစၢ. အနီၤမဲ့နုနုဆါအဆၢရံၤအ့ၤထုၤဆၢဒၢလီၤ. လါနုၤဂ့ၤ ထိးခိၤ
ပအိၤက့ၤဘၢယုၤဂ့ၤနီၤလၢမၤ ဆရၢအ့ၤဘၢလဂၤဒၢလီၤနီၤလဂ့ၤ. မွဲဆၢ
စိၤဆံၢ ဆၢဆီၤမိၤပုၤဆၢလီၤ. အဝုၤဂဲၤလုၤလၢမ့ၤခိၤယီၤ မွဲလၢဆၢဘဲၤနီၤ
အဝိၤလီၤအ့ၤ. ဂဲၤနဲၤလုၤအၢနီၤ မွဲလၢဆၢဘဲၤနီၤအဂးမွဲအ့ၤ.” C.S. Lewis,
Mere Christianity (New York, Collier Books, 1952), p. 41.

“ဖါကဆါနီၤ မွဲဆၢလၢမ့ၤဆၢပွၤယွၤဝဲၤဂ့ၤလဂၤပးအဖၢမိၤ, ဒဲအအိၤ
လၢမိၤရီၤပုၤဒၢအဝုၤလၢပုၤဝဲၤလၢမ့ၤအမ့ၤလန့ၤဘၢနီၤလီၤ.

“ဖိၤခွါကဆါမွဲဆၢလၢမ့ၤဆၢပွၤယွၤဝဲၤဂ့ၤလဂၤပးအဖၢမိၤလီၤ. ယွၤအလူ
အထၢထုၤဖျိၤလီၤအဝုၤလၢ ‘နုဆါအခံးအဂ့ၤအဆၢထုၤဖျိၤထုၤနီၤလီၤ.’”
Ellen G. White, Evangelism, p. 614.

“ကဆါစရံၤနီၤ မွဲပုၤအိၤဆိၤဝဲၤ, လၢနုၤဆါဒၢဝုၤအဆၢအိၤယွၤအဖိၤခွါ
နီၤလီၤ . . . ပစံၢဆၢလၢမ့ၤအဝုၤအဆၢအိၤဆိၤဝဲၤနီၤ, ကဆါစရံၤနုၤနုၤထဲၤ
ပၢလၢဆၢအဆၢအထီၤလၢ ပဝံၤန့ၤတွၢ်န့ၤလၢဘၢနီၤလီၤ. အဝုၤမၤလုၤထံးဆၢ
အဆၢဖံၢဝိၤလိၤလၢဖါကဆါထုၤလန့ၤဘၢအဆၢအထီၤလီၤ. . .

“အဝုၤမွဲပုၤထၢမ့ၤစိၤလၢကဆါယွၤ, ဆၢအထုၤလအိၤဘၢ (infinite)
ဒဲအစိၤအမ့ၤဒိၤထိးအလူ (omnipotent) လီၤ . . . အဝုၤမွဲဆၢအဆိၤအက့ၤ
(eternal), ဖိခွါလၢအိၤထုၤဒၢဝုၤနုၤဆါ (self-existent son) နီၤလီၤ.” Ellen
G. White, *Evangelism*, p. 615.

ဆၢမၤလိၤ ၉
ဆၢမၤဘၢလိၤအိၤလိၤထဲၤလၢဆၢဒဲဆၢယီၤလါ
ဖုၤဖၢဝါရံၤ ၂၁ - ၂၇

မးဘံၤနံၤဂၤ **ဖုၤဖၢဝါရံၤ ၂၁**
ဖီလန့ၤယီၤအဂးဆၢမၤလိၤ. လီၤ ၁:၂၁-၂၉; အ့ ၅:၂၇; အ့ ၃:၁၇; ရံ
၈:၁၈; အ့ ၁:၇-၁၀; အ့ ၃:၃-၆; ဒီၤ ၁၄:၁၂.

၁နီၤထီၤ
“အဂဲးဘဲၤယီၤ ပုၤလၢအလၢယၢဘၢဆၢဒဲဘၢလဂၤနီၤ, ဆၢအိၤ
က့ၤထဲၤအဝုၤဒၢလၢဆၢဒဲဘၢအလးလၢပဂး, ဘဲၤဝိၤပမိၤကဲၤထုၤဆၢ
တီၤဆၢလီၤဘၢဆဲၤလၢယွၤလၢအဝုၤဒၢအဖၢမိၤလီၤ” (၂ကီၤရံၤ ၅:၂၁).

စပီလူၤလီၤဖျိၤထုၤဆုးလီၤဆၢမၤဘၢလိၤအိၤလိၤအဂဲးမိၤရီၤ, လၢအဘၢ
ဆၢထုၤဖျိၤဝုၤထံၤထံၤကျၤကျၤလၢမၤ ကလီၤစံၢ ၁:၂၀ အဖၢမိၤလီၤ (ယီၤဆၢမၤလိၤ
၈, ပြီပတံၤအနံၤ). အဝုၤထုၤဖျိၤဆၢလၢမ့ၤဝဲၤလးအဆၢယီၤထုၤဖဲလဲၤလီၤ. လၢ
အဝုၤအဆၢဘံၤလၢထုၤစူၤယၢလီၤနီၤ ယုၤဂ့ၤမၤလၢမ့ၤမ့ၤထုၤဆၢမၤဘၢလိၤ
အိၤလိၤထဲၤလၢမ့ၤပုၤကိၤဒၢ ဒဲလၢဆၢကိၤမံၤဒၢအဖၢမိၤ, လုၤဆၢဒၢဆၢ
လၢပုၤဆံၢလၢအအိၤယဲၤလၢကဆါယွၤမွဲလၢဆၢဒဲဘၢအကီၤနီၤ, လါနုၤဘီၤ
ယီၤလၢယုၤဂ့ၤအကီၤဘၢလိၤအိၤလိၤထဲၤလၢဆၢဆုၤဆၢနဲၤအဖၢမိၤနီၤလီၤ.

ပုၤလဂၤဘၢလဂၤဆုၤဆုၤ (individual) အဆၢမၤဘၢလိၤအိၤလိၤထဲၤ
လဆၢဘၢလဆၢနီၤ မိၤဘၢဆၢထုၤဖျိၤထုၤဝုၤလန့ၤယီၤလီၤ. လၢမ့ၤဝဲၤဒီၤ
အဝဲၤဖၢမိၤ, ဆၢကဲၤထုၤဝုၤဒၢလၢကဆါစရံၤအဆၢဘံၤဖၢမိၤလီၤ. လၢပုၤလဂၤဘၢ
လဂၤဆုၤဆုၤအဆၢ (level) နီၤ, ထုၤစူၤယၢယီၤ, မွဲဆၢအိၤက့ၤနဲၤလၢ အအိၤ
ယဲၤလမံၤလါနုၤဂ့ၤ ကဲၤထုၤထုၤဆၢမၤအမွဲအဘၢလမံၤ လၢယွၤအဆၢအိၤလၢ

ထီးနယ်လှဲထဲနုနု၊ နတခွာဖဝါနီ၊ ဒဲနာခံအဆမအာနီ၊
နဒလှဲထဲမွဲဆနီလမနလိဘာထုစူယာနီလဲ။

အစီု **ဖုဖာဝါရံ ၂၃**
အုနအီဆုးလီုလမဆနဲအဖး

ဖိ ကလိစံာ ၁:၂၃. နဆီုမိမွဲဆနီလမစပိလူမိစံာဆအခါ
ပယီလမ “အီလမနံအလးလှဲထဲလှဲဆုဒဲအီဂုးအီခး” လမ
နံအဆနဲအဖးနီလဲ။ (ယိလမ လီ ၂:၅ ဒဲ အု ၃:၁၇).

ဆချဲ “အုမွဲ” (if) နီ အီလဆုဒဲလဲမံလမဂြိစနီလီ။ ဆလမံ
လမ ကလိစံာ ၁:၂၃ နီ မွဲလမဆဆီုမိအဘလမံလီ။ ဆနီမွဲစပိလူ
ဖုဆီုထုပကလိစံာဖိဝံလမဆဆီုမိလမအဝါလိဘာဝါ၊ မိဘာ
မထွါဝါလမဆနဲအဖးလီ။ ဒဲလယံဘာစပိလူအီကွာနဲဝါလမအဒဝဲ
ဝါနီလီ (လီ ၂:၅). မွဲလါနုဘိ၊ အဝါဝံအဆယိလါနီ အီဒံဒလမ
ဆမအာလမဆနဲလမအဝါဝံနုလဲဘုဒံအီနီလီ။

ဆဆီုမိ (idea) ဆမထွါခိမခိမလမဂြိစအဆချဲကွာကျိဝါ
“ဆးလီု” continue (လီ ၁:၂၃) နီလီ။ ပဒဘာဆချဲအဒိဘဲနီလမ
(ယိ ၈:၇) အဖး၊ ပုဖာရစံာဒဲပုကွာလံဖိလမနီ “အုစုဒိဝါတး...” ဒဲလမ
(မဆ ၁၂:၁၆) အဖးနီ၊ စပိတဒါထီဒံဆဒံတး... ဒဲစပိလူ အဆ
ချဲလမ (၁ထံ ၄:၁၆) အဖးနီ၊ ထီးလှဲနုလမနုနုဆါဒဒဲလမဆဒီ
ဆဘု...အီဂုးခးလမအဖးဆံ. အဆချဲအခါပယီထီးယိလဲဂလိလဲ
လမဆလမံလဲလမအလီဝါအဒဆပုဆုနဲဆဖိဝံအဂးလီ။

ဒဲစပိလူအုယိဆလမယာခါလမပကလိစံာဖိဝံမိလဲဖိထွါဘာ
ပုဂ္ဂုမကဲထုဆဒီဆဘုလမအလဲလဲဘာအခဲနီလီ (ယိအဒိလမ

လီ ၂:၈, ၂၀-၂၂). ဆချဲ “grounded - အီဂုးအီခး” နီ မွဲဆအီကွာ
ပုထုအာလမဆအဆဲထံဆဲလမမွဲယုအလူအထာလီ (ယိလမ မ ၇:၂၅;
အု ၂:၂၀; အု ၃:၁၇).

ဘာထွါလမဆနုဒုယိ ဂြိစအဆချဲကွာကျိအာလမ “အီဂုး
အီခး - steadfast” မွဲဆလမအလဲလဲဝါဘာ, လမပုစုဖိအဂးနီ မွဲဆ
“လဲဒဲဘာအလး လမဆယိလါဘာဆဲလမဆာထီအပရးအဖး” (လီ
၁:၂၃) နီလီ။ ဆချဲလမံလဲနီ စံာဝါလမ ၁ကိရဲ ၁၅:၅၈ - “အီဂုးအီ
ခး, လဲဝါဘာ, ဒဲမကဆါအဆမအာအဂီဂီလဲထံလဲဘိလဲ...
လဲမွဲဘာဆချဲ” နီလီ။

လဘာလဲစိဘာလမပုလီယံယါဝါ “once saved, always saved -
နုဆဖိဖျဲလဲဘုနီ, လမပုယုယု,” စပိလူစံာဆယိလဲမိစိဘာ, ဒဲလဲဆု
လီလဲလဲဆဲလီ။

နဆလဲခးဖျိအီမွဲနီလမံလမနဆနဲဘာအီဂုးခးအဂးနီ
လဲ။ ဆနီ, မွဲနမိဘာဂုနုဆလမနဘာမဆမအဂးကိအဆမအထီ
မွဲနီလဲ။ အုနလမဘာနီ မိဘာဆနီလဲ။

အနီ **ဖုဖာဝါရံ ၂၄**
ယုအဆကိဆိလဲဆိ

ဖိ ကလိစံာ ၁:၂၄, ၂၅. စပိလူလီမွဲဆနီလမအဝါဘာထီး
ဆရုလမပရဲအဂးနီလဲ။

စပိလူကွာလဲကလိစံာယိ လမအဘာဆမပုထုဝါလမရိမာအံဖး
လါနုဂု, ဘာလဘာဆကဆဲလဲအဒိထုလမအဝါအဂးနီ မိမွဲဝါလမ
လဲဆလဲစိဘာလဲစိလဲနုဘာ, ဘဲအမဘာဝါလမအဖိမွဲအဒါနီဆုလီ

(မာဆာ ၂၀:၂၀). ဆာရှုဆာနာလဖာနီ မွဲကဆါစရံစံာဲဝဲဝဲဝဲဝဲ (မာ ၂၄:၉; ယီ ၁၆:၃၃) အဖာနီ, ဒဲ “ယအိကွာယာလဆာရှုဆာနာအထိထီးယီ ကြာံဘာဆာယီစီဝဲဝဲဝဲဝဲဆာအလအဖလအမိဖျီထုလဖဖာယီအူ” (ရိ ၈:၁၈) လီ. အယီမွဲဆာမာအာအခဲအဂ့အဒိနဲနဲလီ. ဘဲစဝီလူကွာဆာ လာပုဖလံဖံာစရံဖိဝဲဝဲအအိနီအိ, ဘီယီလပုကလီစံာဖိအအိစံာဝဲ လာအဂ့ထီလဲလဲဆာရှုဆာနာအဖာ (လီ ၁:၂၄) နီဆုလီ.

စဝီလူအုမိဘာအိလဆာစာထအဖာလီနာဂ့, “ယွအလူအထာ ဘာဆာစာထအာအူ” (၂ထံ ၂:၉) လီ. လာစဝီလူအဆာဖိထအဝဲ အထီနီ, အဝဲကွာလဲဖလံဖံာ, အုဖစာ, ဒဲဖလံမာထီးနီလီ. ထီးအဝဲ ဖျာထုလဖာနီ, ယွထီဂဲအဝဲကွာဘာဆာဖုကီလဖ လာ ဝထံမံာဒဲ လာတဲတမာနီလီ. ထီးနီလဖာ, လာအဘာဆာစာဝဲဝဲဝဲဝဲထုအဘီလ ရိမာအထီဖာနီ, အဝဲကွာ ၂ထံမံာထီးနီလီ. လာအဝဲအနဲအလ အထုထီးနီ စဝီလူနဘာဆာထဲဂဲထီဘာလအကွာဘာဝဲဆာအိလဆာ လနုလလံဆံာံဘာဖာလအပာထဲဗုလလံဟံကြာနီလီ.

ယွအဆာကီဆါလဆါနီ ဒုဒမစါဆာလယာထီးအလူဒဲအနဲဒဲ လီ. ဂြိစာအဆာချဲလ စဝီလူမာနုဝဲလ ကလီစံာ ၁:၂၅ အဖာနီ ဘာဆာ ကွာကွာကျိဝဲလ “အခါအရူ stewardship,” မွဲဝဲ oikonomia လီ. ဆါကဲ (မာနု) ဝဲဒမလအထီဘထီဘာ (ဘဲအဒိ, လာ ၁ထံ ၁:၄ အဖာ), ဘာထွာလ “ယွအဆာစီအဖျီ, God's way of ordering things” နီ လီ. Luke Timothy Johnson, *The First and Second Letters to Timothy* (New York: Doubleday, 2001).

ဆာနီမိဘာထဲဗုလစဝီလူအဆာအုမာဖိအဆာမာနီလီ. လါနာဂ့ လာအဒိအဆာနီ, ဘာထဲဝဲလကဆါယွအဆာယီထွာထွာ လာဆာထီးထဲတဲထဲအဆာကီဆါအဖာလီ. စဝီလူအဆာမာ, ပုဆါဆာ ဝထီပရမာအဂ့ဂဲလဖာ, ဒဲထီးဒမလုမိဝဲဝဲလလဲလဲအထီဆု (အ

၂:၂၀; အ ၃:၅), ထဲဗုစမိစာဝဲလဖာနီ ဒီဝဲဝဲဝဲ “ဆာမာလမာမာယွ အလူအထာ” နီလီ (လီ ၁:၂၅). ဒဲဆာထီးအလူဆဲးဘုလီလဲလဲ ယွအဆာကီဆါယီလီ.

အုပယီလဆာမာလီကဲဂဲဂဲအိတဲနီ ပမိနအုအထုစဝီလူ အဆာဝဲယာလဆာမာယီ မွဲဆာအကဲအခါလဆာမာအပူဖလဲအဖာ, လာယွအဆာကီဖထီလအအိကွာထဲဝဲဝဲဝဲ “ဂုမိအဆဲထဲလချာ အိဒဲဘာ” (မာ ၁၃:၃၅; အ ၁:၄) နီလီ.

ဆီဖိထဲနနာဆါဆာအိမာနီဆံာ. နဆာထဲဒဲနဆာခွဲလဲလဲ လဖာ (ဒီဂဲဆံာဂဲ) နီ မွဲအမိဘာဆဲး (ကြာံဘာ) ဝဲလယွအဆာ ကီဖထီလဲနီဘဲလဲ. ဆာခွဲလဲလဲ (decision) နီ မွဲပုယာ ဘာတဂျီလ “အဆဲအရူဖိ” နီစာ. မိဖျီထုဝဲဝဲလဆာအဒိ အဆာလယာနီဘဲလဲ.

ပူတပူ ဖုဖာဝါဂါ ၂၅
ယွအဆာအိဂုနဲဖျီအာ
ဖိ ကလီစံာ ၁:၂၆, ၂၇. စဝီလူစံာဆာဘာထွာ “ဆာအိဂု”
နီ နံာဖာလီ. ဆာအိဂုမွဲဆာနီလဲလဲ.

လာအဂဲလစီနီ, စဝီလူချဲဘာထွာ “ယွအဆာအိဂု” မွဲဝဲယွ အဆာကီလဲဆါ “အစုရဲဝဲဝဲလအလချာမာကဲထဲဒဲဘာဂုမိလ ပလပဖအဲး” (၁ကီ ၂:၇) ဒဲ နဲဖျီဝဲလဆာထီးထဲတဲထဲအဆာကီနီ လီ. စဝဲတမာစံာဆဲမွဲဆာတီလဲယီ ဘဲဆာလဲလဲမိဝဲလဖာလီဖျီ ဆါဝဲဒဲလ “အဘီလဖာမိယီထံာထီဆာဘာအာ” (၁ပံ ၁:၁၂) နီလီ. အိကွာထဲဝဲဆာနီ “လာဂုမိအဆဲထဲလချာအိထုဒဲဘာ” (၁ပံ ၁:၂၀),

ဆမမလိာ် ၁၀
လၢၤအုၤထုၤထုၤလၢၤကဆါၤပရံၤအဖၢၤ
ဖၢၤဖၢၤတၢၢ်ရံၤ ၂၈ - မၤန့ၢ် ၆

မးၤဘၢၤနံၤလၢ ဖၢၤဖၢၤတၢၢ်ရံၤ ၂၈
ဖီလၢၤန့ၢ်ယီၤအကးဆမမလိာ်. ကလိၣ်စံၢ် ၂; ဟံၣ် ၇:၁၁; အဲၢ် ၆:၁၃; ၁ကီၢ်
၃:၆; ၅မိ ၃:၁၄-၂၆; ရံၤ ၂:၂၈, ၂၉; ရံၤ ၇:၇.

၁နီၢ်ထီၤ

“မၤအဘၢၤဘၢၤနီၢ်တၢၢ်, လၢၤဆၢအုၤမွဲဂ့ၤ, ဆၢအီၤမွဲဂ့ၤ, မၤဘိၣ်အနံၤ
မွဲဂ့ၤ, လၢၤဘၢၤအနံၤမွဲဂ့ၤ, မးၤဘၢၤအနံၤမွဲဂ့ၤ, မွဲပုၤထီၤစ့ၤရၢၤန့ၢ်လၢၤအဂဲၢ်
အကီၢ်နးဂၤလၢဂ့ၤ. ဆၢနီၢ်လၢၤမ့ၢ်ဆၢမိမၤအဘၢၤလၢၤအလၢၤဂ့ၤတၢၢ်, အုၤ
မွဲအမိၤဂ့ၤနီၢ်, မွဲပရံၤလီၤ” (ကလိၣ်စံၢ် ၂:၁၆, ၁၇).

မွဲပုၤအုၤစ့ၤဘၢၤနၢၤလၢၤဖၢၤဖၢၤလၢၤဘၢၤမွဲနီၢ်န့ၢ်အီၤခိၣ်မးၤဘၢၤနီၢ်န့ၢ်. ဘၢ
လၢၤဘၢၤ၁နီၢ်ထီၤလၢၤလၢၤန့ၢ်ယီၤဒၣ်လၢၤနီၢ် မိကဲၤန့ၢ် “ဆၢထီၤဘၢ” (evidence)
ထုၤဒၣ်ဆၢနီၢ်လီၤ. လၢၤန့ၢ်ဂ့ၤလံၤဆံၣ်ပံၤအဆၢၤယီၤ မွဲလၢၤဆၢမၤလူၤလံၤထံၤ
လံၤထံၤအၢနီၢ်အုၤ, မွဲဒၣ်ဆၢစံၢ်ဆၢထဲၤဘၢၤဆၢဆီၤမိၤအဘၢၤမၤလၢၤလၢၤ
ဆရၢၤအဘျၢၤဘၢၤဘၢၤဆၢလၢၤဆၢအီၤကီၢ်ဖၢၤဖၢၤအဂဲၢ်လီၤ. ဆၢဘၢၤမၤမွဲဆၢနီၢ်
လၢၤလဲၤ.

အဆီၤထုၤလဲၤထံၤနီၢ်, ဆၢဘိၣ်လိၤထုၤဖျိၤဘၢၤမၤဆၢလၢ “ဆၢဆီၤမိၤ
အဆၢဒၣ်” (philosophy), “ပုၤဂ့ၤအထုၤအဂ့ၤလၢၤဆၢ” “ခိၣ်အဆၢဘိၣ်ဆၢ
ဘၢၤမိၤဂ့ၤ,” ဒဲ “ဆၢလဲၤမွဲဘၢၤလၢၤပရံၤအဖၢၤဘၢ” (လိ ၂:၈) လၢၤနီၢ်လီၤ.

ဆၢလၢၤအဖၢၤ ဘၢၤထဲၤဖုၤလၢၤဆၢကူၤတရံၤဒဲဆၢအီၤခိၣ်ပုၤယုၤဒၣ်အဘိၣ်
အမွဲလၢၤ (လိ ၂:၁၁, ၁၆), ဆၢမၤဆံၣ်ပံၤအလုၤအလါၤဒဲဆၢဘၢၤထွၤလိၤဝဲၤ

လၢၤဆၢအုၤဆၢအီၤလၢၤ (လိ ၂:၁၆, ၂၁), ဒဲဆၢထဲၤဆုၤလၢၤဆၢဘိၣ်ဆၢဘၢၤထုၤ
မူၤခိၣ်အဘိၣ် (လိ ၂:၁၈) ဆုၤလီၤ.

ဒဲလၢၤခဲၤထုၤနီၢ်, အဆၢအီၤဂ့ၤထုၤအဘၢၤလၢၤ ဆၢမၤလူၤလၢၤဒဲ ပုၤဂ့ၤ
အဆၢဘိၣ်ဆၢဘၢၤဒဲဆၢအလုၤအလါၤအီၤက့ၤဒိၤဆၢလၢၤအုၤဆၢအီၤဆၢအဖၢၤ
(လိ ၂:၂၂, ၂၃) လီၤ.

ဆရၢၤအဘျၢၤဘၢၤလၢၤယီၤ မွဲဆၢဘိၣ်ဆၢဘၢၤဆရၢၤလၢၤအဘၢၤဂ့ၤဆုၤ,
လါၤန့ၢ်ထုၤဖျိၤဒၣ်ဆၢပရံၤအဘၢၤမၤလီၤ. ဒဲပမိၤဒၣ်ဘၢၤ ဘၢၤမွဲနီၢ်လၢၤလံၤဆံၣ်ပံၤ
အဆၢၤယီၤ လမိၣ်ဘၢၤဂ့ၤလၢၤမုၤန့ၢ်နံၤအမးၤဘၢၤနံၤအဂဲၢ်အကီၢ်ဘၢၤနီၢ်လီၤ.

အတုၤ မၤန့ၢ် ၁
ယွၤအဆၢကီၢ်ဂ့ၤကီၢ်ဘၢၤဒဲအဆၢဒုၤယၢၤန့ၢ်ဒုၤဆၢ

စယီၤဘၢၤအုၤစ့ၤဂ့ၤဒၣ်, “အုၤမွဲဆၢကီၢ်ဂ့ၤကီၢ်ဘၢၤနီၢ် ဆၢမိၤဒၣ်န့ၢ်ဒုၤခိၣ်
လဲၤ, ဒဲဆၢန့ၢ်ဒုၤဆၢအဂဲၢ်နီၢ်, အလးအီၤခိၣ်လဲၤ” (ယီၤဘၢၤ ၂၈:၁၂). စပီလူၤ
စံၢ်ဆၢဂ့ၤ - “ဆၢကီၢ်ဂ့ၤကီၢ်ဘၢၤ, ဒဲဆၢဒုၤယၢၤအလုၤဒိၤပွၤဒိၤထီၤအလုၤနီၢ်,
အီၤဂ့ၤလၢၤအဂ့ၤဒၣ်အဖၢၤလီၤ (လိ ၂:၃; ထီၤထီၤလၢၤ ၁ကီၢ် ၁:၃၀). အုၤပဒိၤ
န့ၢ်ဘၢၤပရံၤနီၢ်, ပန့ၢ်ဘၢၤဆၢထီၤအလုၤ, ထီၤ “ဆၢန့ၢ်ဒုၤအလၢၤအုၤ” လၢၤဆၢ
ထီၤစိၤလၢၤဆၢအီၤမၤအဂဲၢ်လီၤ (လိ ၂:၂). ယွၤအဆၢအီၤဂ့ၤလၢၤဆၢထီၤထဲၤ
တၢၢ်ထဲၤအဂဲၢ်ထီၤအလုၤဆံၣ်နီၢ် န့ၢ်ဖျိၤအဘၢၤလၢၤအဂ့ၤအဖၢၤလီၤ.

ဖီ ကလိၣ်စံၢ် ၂:၁-၇. စပီလူၤအဆၢထီၤစိၤလၢၤအကွၢ်လံၤယီၤနီၢ်
မွဲဆၢနီၢ်လဲၤ.

ဂြီၤစၢၤအဆၢရဲၤ paraklethosin အခိၣ်ပယီၤနီၢ် “ဆၢဖုၤဂဲၤဖုၤဘၢ” ဒဲ
“ဆၢမၤဆီၤထုၤဘၢ” နီၢ်လီၤ (လိ ၂:၂). စပီလူၤအဆၢအဲၢ်ဒိၤနီၢ် မွဲန့ၢ်အမိ

မာဆေးပုဆူနဲ့ဆေးဖိသွယ်သောဆေးဝါးဆေးဘုအဘာမလဖာနီလကဘာ, အာမဲ့ မိအိဂူအိဘုဝုလစာ ဗရံဖိအဆေးအဲလိကွဲလိအဖးဒဲလီ. လံဖျိ လာ အဝုမာနဲ့ချဲယီ နဲ့ဖျိစပီလူအဆေးနဲ့နုဆေးလလံ (epistle) ယီ မိထုဘာ လာအဆေးထိစီနီလီ.

မွဲလါနု, အဝုအိအူအဝုဘံလစာ “အဝုဘံအဆေးဗူဆေးဗုဒဲ အဆေး နဲ့အိဂုးခးလစာဗရံအဖးနီလီ” (လီ ၂:၅).

ဂြိစာအလံ Laxis နီ, ပုကွဲကျိဝုလစာ “order - ဆေးဗိဒီဂု” ယီ ပဒာဘာလလံဆံ့ဗံအဘု (NT) ဖးဘာထွဲဆေးဗိဒီလစာ စအာရး အလးလလစာဆလုဆ (လု ၁:၈; ဟံ ၇:၁၁) ဒဲ စမ္မာလခံစဒု (ဟံ ၅:၆, ၁၀; ဟံ ၆:၂၀; ဟံ ၇:၁၁, ၁၇), လါနုစပီလူစံဝုလစာဆမာဝုလစာဆအိကီ အဖး (၁ကီ ၁၄:၄၀), ဘာထဲဗုလစာဆဂဲးထိးယီလီ. ဘာလဖးဖးနီ ပုဆီဗိဝုလစာဆအိကီအဆေးမအဖျိ ဒဲဆကးယုအဖာအဂီယီ (organization) ဘဲခရးလဒီလစာသွယာယုအဆေးနဲ့ (theological significance) လအိဘာအဝီလီ.

လါနုဝု ဆေးအိကုလစာဘိဆေးဘာအခဲအဂုအကြံအဘာအိ ဝုဒာ (ယီအဒီလစာ ၁ကီရံ ၁၁ အဖး), ဒဲမလဲထိးဆေးအိကီဘုဂျီဒဲ ဂံတီ (deacons) လစာ (၁ထံမဝံ ၃, တဲထာ ၁) အိဝုဒာ, လစာစပီလူအိကုဒီ အဆေးဗိဒီလစာဆအိကီဖးနီလီ. လစာဆအထိအဗုယီအဖး, ယုအဆေးကီဘုဘဲဆေးဘုလစာဘာဆေးအိကုဂုးခးဝုဒာလီ.

မွဲလစာမာဘာထဲဆေးဘိဆေးဘုအကီ ကလိစံဖိဝံနုဘာအခိးအတဲ လစာစပီလူအဆေးမာဗိလစာ, ဒဲအဝုဘံအိလစာနဲ့ “အဂုးအခါ” လီ. ဆေးအိကီအိဂုးလစာ လံဆံ့ဗံအခဲထံဗုဖးအကီ ဆေးမာဂဲမာနုအု, မွဲလစာမိအိပဒဲအဝုဘံလစာ ဆရာအဘျဲဝံအဆေးဘိဆေးဘုလစာနီလီ.

ဆေးလါဘာ “ဆေးဗိဒီ” လစာနုးဘာအဆေးအိမးဖးမွဲနုလု ချဲဖျိဘာဆေးနီလဲ.

အစီု မန့် ၂
အဝံဆဲးလုဒဲဒီထုလစာဗရံအဖး

လံကလိစံအဂဲးမိဂျီနီ မွဲဆေးအဂုထုလစာမံလစာ ပုဗရံဖိအဆေးအိမး အိဂဲလီ - “မာအဘာဘဲနီတ, ဘဲနဲဘဲထိးဆေးယုကဆါယုဂုဗရံ အဝီနီ, လုနဲဘဲဝုလစာအဖးဘဲနီအဝီဆုဆ” (လီ ၂:၆). ပနုဘာဆေးထိး ထဲတုထဲနီ မွဲလစာပဒီနုဘာပုလဂါနီလီ, မွဲနုအဆေးဘိဆေးဘုလစာလီ အု. မွဲပဒီနုအဝု (ယုဂု) နီ အိထဲးဗုလစာပထိးဆေးအဆေးဘိဆေးဘု, ဘဲဆေးဖးလုချဲဖျိလစာအဆေးအုမးဖိလစာဒဲ မိလစာလစာလံဆံ့ဗံဖး နီလီ (ယီလစာ အု ၂:၂၀).

အနဲဆေးအဂုဂါလစာ, ဆေးထိးဆေးဗရံနီ အခါပယီအိလစာ ပဆေး အဲလုပဘာအဆေးဘဲခွဲ, ဆေးဖးလုဘာအလစာအပူလစာဗရံအမးဝုလဂါ အအိလီ.

ဆေးလုအမး (ယုဂု) နီ အိလုဖးလစာဆေးလုအဘာဆေးကွဲ (လံဆံ့ဗံ) ဝုအု. အနီမွဲဆေးအမုပာနံကဲလစာစုအလုပွဲ (တုကါ) လဘဲဗးအဖးလီ. မွဲဆေးနီ, ပဒဲယာယုဂုနုဒဲလစာလံဆံ့ဗံနီလီ. ပမးပ “လုဆေး” ဒဲပအိမးလစာ “အဝုအဖး,” အခါပယီမွဲပထိးဆေး အလုအထဲဒဲအဝုအဘာမုမိဘဲပမးလစာပဆေးရံအုထုဆေးဒဲပဖိထွဲမာမးဆေး လစာနီလီ.

လစာ ကလိစံ ၂:၇ အဖးနီ, စပီလူမာနုလံဆံ့ဗံအဆေးနဲဒီလစာ လစာအလုဂါလီလစာဗရံဖိဝံနုဆေးမုဆေးဘိလစာနီလီ. ပကဲထုဆေး ဝံဆဲးလုလစာဗရံလစာပထိးဆေးအဝု လစာပဆေးထိးထဲတုထဲအကဆါဒဲ ဗိဒီဆေးလစာပဆေးအိမးအဂဲး ဘဲအလုအထဲအိဝုအဝီလီ. ဆေးနီမွဲ ပကဲထုပုလစာ “အအိပုလုအဘာလစာနဲ” နီလီ.

လံဆံ့ပံ့အဆးၤလဖးယီၤ နံၤဖျါပျုးထုဆးမုဆးဘိၤဘာဆး
နံၤဒီးဝုၤလၢမ ပုဆူနဲဆးဖိၤလဖးဘဲၤလဲၤ (ယိလၢမ အဲၤ ၆၁:၃ ; မၤ
၃:၁၀ ; လု ၈:၁၁-၁၅ ; ၁ကီ ၃:၆).

စပီလူၤထုၤဖျါလုထံးဆးနံၤမံၤအိၤလုဆးလိၤလၢမ ပုဆူနဲဆးဖိၤပံၤ
အအိၤလီၤ. လမံၤနီၤမဲ့ “ဝံၤလၢမယဟီၤဝဲၤလုၤဝဲၤ” (အဲၤ ၆၁:၃) ဒဲး ဒိၤထု
ဆးလိၤထံးဆးလၢမထုၤပျုးထုၤလၢမပရံၤအဖးၤ လၢမဆးအိၤက့ၤဖဲထဲၤအဆး
ဒီးဆးဘုၤလဖးနီၤလီၤ. ဆးအဂၤလမံၤနီၤ ဘိၤမဲ့ဆးမုဆးဘိၤဖျါလၢမဆးအမဲ့
လါန့ၤဂ့ၤ အဘၤမၤလအိၤဘာနီၤလီၤ. ထံးမဲ့ပထံးဆးပုၤပုၤအဆးဆိၤမိၤန့ၤ
ဆးဒဲးအဆးထူၤအဂ္ဂါနီၤ ပဘာဆးဆိၤခွဲၤပမၤဒဲးဒိၤပမၤလၢမအစိးအလးလီၤ (လီ
၂:၈). မွဲကဆါပရံၤဖျါခွဲၤပဆးမၤလါန့ၤဂ့ၤ, ပကဲၤထဲၤစိးလၢမဆးအံၤဆးယိၤ
အဖးၤလုၤဒိၤလီၤ (လု ၅:၁ ; ထိၤထစိးလၢမ မၤဆး ၁၅:၁၀).

အ့ၤပစံၤအဖးၤ, ပုထံးဆးၤဆးဒီးဆးဘုၤလဘာလုၤစိးဘာလၢမလံဆံ့ပံ့
နီၤ မွဲဆးအိၤပဲၤခွဲၤကဆါပရံၤလီၤ (ယိလၢမ လု ၁:၆-၉). ဆးမၤအဘၤယီၤ မွဲဆး
လုၤအုၤယိၤလမံၤလၢမဆးအိၤကိၤအဆးထံၤအိၤဒဲးအိၤထးဘိၤယီၤဆုၤလီၤ.

နဆးလုၤခၢၤဖျါမွဲဆးနီၤလဲၤလၢမ န့ၤဆါအဆးခံၤခွဲၤလၢမ နဒိၤ
န့ၤဘာပရံၤအဂးနီၤလဲၤ. ဘာမွဲနီၤ ဆးမၤအဘၤယီၤ မိဘာအိၤဆးလိၤထုၤ
ထီၤယါနီၤလဲၤ.

အနီၤ **မၤနီၤ ၃**
ပျုးထုၤခွဲၤလၢမထုၤပျုးထုၤအလီၤ
ဖီ ကလိစံၤ ၂:၁၁-၁၅. ဆးမၤအဘၤဖျါလၢမ စပီလူၤဘာဆးထုၤဒဲး
အဝုၤနီၤ မွဲဆးနီၤလဲၤ.

အဘၤဆးပဒၤဘာလံဆံ့ပံ့အဆးၤလဖးယီၤ, လုဆးဒဲးဆး ကလိစံၤ
၂:၁၄ နီၤ, ဘာဆးဆိၤမိၤဘာမၤဝုၤလၢမ ဆးဂဲးလိၤဘာထွၤမုန့ၤနံၤမးခံၤနံၤ
အဂဲးဘဲၤလဲၤ.

လၢမဆးန့ၤပုဆူနဲဆးဖိၤအဂး, ဆးက့ၤက့ၤအဂဲးမိၤဂျါနံၤမံၤအိၤထံးယီၤ
ပုမုန့ၤနံၤအဆးအိၤကိၤနီၤလီၤ. အဆါထုၤလထံၤနီၤ, “စူၤလး-စူၤအဆးက့ၤ”
လၢမအဘာဆးပျုးထုၤဝုၤလၢမထုၤပျုးထုၤအလီၤ, ဆးခဲၤအိၤက့ၤမၤ “ထုၤဒဲးပမၤ,”
ဘဲၤဒိၤဆးက့ၤလၢမ စပဲလံၤဘျုးလုၤဝုၤလၢမယုၤဂ္ဂါအထုၤပျုးထုၤအလီၤ (မၤ ၂၇:၃၇ ;
ယီ ၁၉, ၁၉, ၂၀). ဒဲး, နံၤထံၤလထံၤနီၤ, ဆးဒီးဆးဘုၤထွၤလုၤလါလဖး
လၢမစမိစုၤက့ၤဝုၤလၢမနီၤ ဘာဆးပျုးထုၤခွဲၤဝုၤလၢမထုၤပျုးထုၤအလီၤယုၤလီၤ
(၅မိ ၃၁:၂၄-၂၆).

အ့ၤပယိၤထံၤလုထံးနီၤ, ပဒၤဘာဆးယီၤ မွဲဆးဘာထွၤလၢမလုၤလါ
အဆးဒီးဆးဘုၤလဖး (ceremonial law) နီၤလီၤ.

စပီလူၤစံၤဖျါဆုၤလၢမ “နံၤဘာဆးက့ၤတရံၤလၢမအဖးၤလၢမဆးက့ၤတရံၤ
လမၤဘာလၢမအစူၤ” (လီ ၂:၁၁), မွဲဝုၤဒဲးဆးက့ၤတရံၤ “ဘာဆဲၤလၢမပုၤ” (ရီ
၂:၂၈, ၂၉; ထိၤထစိးလၢမ ၅မိ ၃၀:၁၆), မွဲဆးလုၤဆးလိၤလၢမ (contrast) လၢမ
ဖဲယာအဆးက့ၤတရံၤမွဲဆးအကးဒိၤထုၤလမံၤ လၢမလုၤလါအဆးဒီးဆးဘုၤ
ဖးနီၤလီၤ (၃မိ ၁၂:၃; ထိၤထစိးလၢမ ၂မိ ၁၂:၄၈).

စပီလူၤလိၤဆုၤဘုၤဆးအ့ၤလဲၤလၢမပုအဖးၤ (inward change) ယီၤ လၢမ
ဆး “ဘဲၤလုၤခွဲၤဆးဒဲးဘာအမိဂျါဘာဆဲၤလၢမဆးဖဲဆးယာ” လၢမဆးဒိၤဘာ
တံၢ်ဇုၤအဖးလီၤ. ဒဲးဘာတံၢ်ဇုၤမွဲဆးန့ၤပရံၤအဆးခံၤဒဲးအဆးဂဲထုၤထဲၤလီၤ
(လီ ၂:၁၁, ၁၂).

ဆးအ့ၤလဲၤထုၤဒဲးအဆးမၤအဘၤယီၤ ပုအိၤက့ၤဝုၤဘဲၤဒိၤ “ဆးခံၤလၢမ
ဆးမၤအဖးၤ,” ဒဲး “ဆးမၤထုၤပုၤ” လၢမပရံၤ, မွဲပုၤလၢမ “အကွဲၤဖျါခွဲၤပမၤ
လၢမပဆးမၤထံးအလုၤ” နီၤလီၤ (လီ ၂:၁၃).

ဆေးချဲ့ “ဆေးမလူ့အဆေးကွပ် - ordinances” (လီ ၂:၁၄) မွဲဆေးအိမ် ကျလေးဝန် (legal), လေးကျသိထံအေး (လူ ၂:၁၆; ဆေး ၁:၇) ဒဲလေးဆေးအိမ်ကိပ် အဖေး (ဆေး ၁:၆၄) နီလီ။ ဂြိစေးအဆေးချဲ့ယီအိမ်လေးအဂလစီပွဲ မွဲဒေးနုလေး စပီလူကွပ်နဲဒီလူလါအဆေးဒီပေးဘု (ceremonial law), လေးအိမ်ကွပ် ဆေးဒီပေးအိမ်ကွပ်ပုယုဒေးဖိဒဲ ပုဂ္ဂါဂဲဝံအဘိပေးနီလီ (အု ၂:၁၄, ၁၅)။

မွဲလေးစပီလူစံဝဲဆေးကွပ်ဖျါဆေးမဒဲ ဆေးအုလဲလေးအဖေးနီ တာဆေး အိမ်ကွပ်နဲဒုလေးဆေးဒီဘေး (ဘာတံဇု) ယူတေး, မွဲအမိစံဝဲဒုဆေးနီလေးလေး လေးအုလဲ. အနဲအနီ, စပီလူလီဆီပေးထံဆေးလဲမဲလေး လဲအုဖေးအဖေး ယီလီ - ဆေးလေးပုဆေးဂုဂါအဆေးနဲဆေးဖိလေး မိဘာအုယီဆေးလေး လူလါအဆေးဒီပေးဘု, ပာထဲလေးဆေးကွပ်တရံပေးနီလီ (ထံထီလေး မေးဆေး ၁၀:၂၈, ၃၄, ၃၅)။

ဖျါပုလေး, စပီလူစံဆေးယီ မွဲဆေးမလူဆံထံဘာဆေးဖျါထံထဲပုလဲ ဒုလေးထုပုယုယါအလီနီ နဲထံအုလဲ, အုမွဲစံဝဲဒုလေးဆေးဒဲဘာနီ မွဲဆေး လုဒေးဆေးမလူဆံထံနီလီ (ရီ ၇:၇)။

ပူတေပုါ မနဲ ၄
ဆေးအလေးဂုအုလဲမွဲဆေးအမိဂုါ

ဖီ ကလီစံ ၂:၁၆-၁၉. ပုယုဒေးပရံဖိလေးအဆေးဖိထွေးမေးဆေး လေးဘာဆေးထုဖျါဒုလေးစပီလူမွဲဆေးနီလဲ။

ထီးမုလဲနဲယီဒေးလုလဲ, ပုကိပ်ပုလေး (scholars) ထီးဆေးဆေးဂဲဘာထွေး စပီလူအဆေးကွပ်အလုထံဒဲအုလီ. ဆေးလုထံလေးပေးနီ မွဲလေးစပီလူ အလဲဒေးဒုစံထဲဒုလေးပုယုဒေးပရံဖိပေးဒီစီဒီမေးလေး ပုဆေးဂုဂါ

ပရံဖိပေးအဖေးပိ (လီ ၂:၁၃) လီ. မွဲဆေးနီ ပုယုဒေးဆုနဲဆေးဖိလေးစုဒေး ဆီဆေးလေးဆေးလဲကွပ်အိမ်ဘာလေးဆုလီ.

ဖျါပုလေးလဲကလီစံ ၂:၁၆ အစုဒေးဘာထွေးလေး ပုယုဒေးပေးဝံ မေးထွေးဆေးလီဆေးလေးအဂဲကဲထုပုပရံအေးဒဲနီလီ. ကလီစံ ၂:၁၈ ဆုဘာထွေးလဲလေးဆေးအဂဲအဖေးထီးနီလီ. ကဆီယုဂုလဲအိမ်ကွပ်ဆေးမ (criticized) ဆေးကျဲမေးအေးလေးဆေးဘိပေးဘာပေးနီလဲလေးအကျဲ (ယီအဒီလေး မေး ၆:၁၆, ၅, ၇, ၁၆) နီလီ. လေးလဲထွေးလေး (scrolls) လေး Qumran အဖေးနီ ပေးဘာမုလဲအဘိလေးဘာဆေးအိမ်ကွပ်အမလေး ပုယုဒေးပေးအဆေးဘိပေးဘာအဖေးနီလီ. မွဲဆေးနီစပီလူဘာဒေးဆေးယါ ဆေးကေးဆေးဂဲလေးကလီစံနီ မိလုလဲဘဲနီအဘိဆုလီ.

ထီး ကလီစံ ၂:၁၆ ဘာဆေးဆီပေးဘာမုဒုဘဲနီအဂဲ, ပမိဘာဆီပေး အထုလုထံဆေးနီလီ. အိမ်ကွပ်ထီးနဲဆေးလေးယီဆေး -

စပီလူစံဆေး “လေးဆေးနီအကီ - therefore” နီ အိမ်ကွပ်နဲ (ဖုနဲ) ဒုဆေးနီမွဲဆေးချဲ့အထု လေးအဒုစံဝဲဒုလေးအဖေးနီလီ. လေးအဖေးခွဲ ဆေးဘာမေးကွပ်တရံအိမ်ကွပ်တရံနီ ဘာဆေးထုပေးခွဲဒုဒေး မွဲလေးအဆေး အုလဲလေးအဖေး (inward change of the heart) နီ အရုဒီဒုအကီလီ (လီ ၂:၁၁-၁၅)။

“ဆေးအုဒဲဆေးအီ” နီ မွဲအဘာထွေးဒေးလေး ပုအံစုလေးပေးဝံဂဲဆီနု ဒုလေးဆေးဘိပေးဘာအလေးထီးနီလီ.

လေးဆေးအိမ်ကွပ်နဲဘိပေးလုထံ “လဲဝံအနဲဒဲမေးဝံလေး” (လီ ၂:၁၆) နီ မွဲဆေးချဲ့ပေးစီပေးဒီ (alludes) ထဲဟံစံအါ ၂:၁၁ နီ, လေးဆေးမေးအေး လဲပေးလေးဘိပေးမုနဲလေး, ဘာထဲပုဆုလေးမေးဝံလေးဆုနီလီ (ယီအဒီလေး ၃မိ ၂:၃၁, ၂၄, ၃၂)။

ဆေးအကေးဒီလေးဆေးနုလဲဆံပေးအဆေးယီအဂဲနီ ပဘာယီဒေး စပီလူနုဆီဒေးဒုအဆေးချဲ့ကျိဆေးအဖေးလီ. စံဒုဒေး “ဆေးနီလေး မွဲဆေး

မိမိအဘလမအလဂ္ဂတ၊ အုမဲ့အမိဂ္ဂါနီ၊ မွဲပရံလီ” (လီ ၂:၁၇). ဆအလုအလါမုနံလမ (ceremonial days) ယီ၊ ဘဲဆလုထုဆလမ အဝါနီ၊ ဖုနံစိယုဂ္ဂုပရံအဆမ (ယီလမ ၁ကီ ၅:၇; ၁ကီ ၁၅:၂၃) လီ။ အုမဲ့မုနံနံမးဝံနီ၊ အီလုဆုဂ္ဂ၊ ဘဆအီကွဲဝဲဝဲလမ အံဒံအဖမ၊ လချုဆဒဲဘနုလုဒံဘနီ၊ အီဝဲယံလုယုလမဆလုထုဆ အလုအလါမုယအါ၊ မွဲဆနီတဆနီမွဲအဘဂီ (ဘထုခွဲ) ဝဲလမ ထုပုယုယအလးခဲနီ မွဲအလီ။

ဆယီလမဲ့ဘလမမုနံနံမးဝံအဂဲအဖးဘလါနုဂု၊ မွဲနမနုစဝီလုအဆမဖုကီလမ လဘစုရုဘပုဂ္ဂါဂဘနီဘဲဒုလဲ။

ပြီပတံ

မန့် ၅

ပုရုအဆမလုလမ

ဖီ ကလီစံ ၂:၂၀-၂၃. မွဲနနုဒုစဝီလုအဆမဖုထုဒု (admonitions) လမလမ လဆနုဒုဆဂဲဆဖးအဂ္ဂါဂလမလမ လံအဆမဒီယီအဖးဘဲဒုလဲ။

ဘဲလံဆကွဲလမ ဂလုဂ္ဂါအဂဲအဝါ၊ စဝီလုဖုနံဖျီအဘဘထု လပုယုဒါဖီအဘိလုလါလမဘဲ “ဂုမိအခါမိဂ္ဂါလမ” အဝါ (လီ ၂:၈, ၂၀; ထီထစီလမ လု ၄:၃, ၉) လီ။ အုပစံလမဆချဲအဂါနီ၊ ဘဲဂုမိအဆလုဂံအဝါ၊ မွဲဒုလမဂုမိအဂဲ၊ လါနုအုမဲ့ပထံခဲဖီ (citizenship) နီ မွဲလမမုမိလီ။ ထီလုလါအဆမလမမထံထဘပမ လမဆအံဆဆယီလဂု၊ အနီမွဲဆအလဂ္ဂဒဲဘမုလဲဘထီလမဆ အမိဂ္ဂါပရံအဖးနီလီ။ ဆအလုဖီလမနီ မွဲလမကဆါအဆမအုမု

လုလါနုဂု ထီမွဲအဆမထုဘဝါအထီနီ၊ ဆဘမထုဆုလီအလး အီလမအုလီ။

ဆဘိဆဘဲလမနီ ဂီခွဲဝဲလမထုပုယုယအလီနီလီ (မ ၂၇:၅၁; ထီထစီလမ ဒု ၉:၂၇), ပုပရံဖီလမ (ထဲပုပုယုဒါပရံဖီဝံ) ဘမနုဆ ဝံနီလမအု။ အုလမဲ့ဘနီ ပမိအီဒံဒုလမဂုမိအဆမဖး၊ ဒဲမွဲလမ ပရံအဆမအုလုအဖးဒဲအုနီလီ။

လမဆထီလုအထုနီ၊ ပဝဲဒုပပယီစိဆလမ “မုမိအဘဲဒဲဂုမိ အဘဲလမဆတီဆလီအီဝဲလမအဖးလီ” (၂ပံ ၃:၁၃) ဒဲလမဲ့ဘနု ဆ မဲဘဲထုထဲဂုမိအလးယီဘ။

ပုဖါရစံဖီဒဲပုကွဲလံဖီလမ မအထုပုရုအဆမလမအနု စမိစုအဆဘိဆဘဲဒဲ (ယီလမ မ ၇:၁-၁၃), ဆကွဲထလမလံဆံပံ အလးလံလမအလမထုပုယုလမပရံအဖးနီ၊ ဒုကဲထုဝဲဆအံဆ ဆယီလမဆနဲအဂဲနီလီ။

လမပုပရံဖီအဖးဖီ (history) ထမုထီယါနီ၊ ပုပုလံလမလုထံဖီ လမဆကျဲဖီလမအဒုကဲထုဆဘိဘဘဲဒုယါဆဒဲအုဂုနုဆီဘမု ဆံပံအလးလမ အဘိပုဆုနဲဖီလမလမ ဆဘိဆဘဲအဘမလမနီ လီ။

ပမလုထံပဆနုဒုလမဆထီထဲတုထဲအဆထံဒုပမု မွဲဝဲဒုအအီဂဲလမပရံမဆလမပဂဲနီ မိနုဘဲဒုလဲ။

အဘမ

မန့် ၆

ဆီမီအထုလမယါ

“ဘဲလမဆအုမုဖီဝံအထီအိပုဝံလမအုဂ္ဂါကွဲစံမဆ ခုဖျီလမပုရုအလုအလါ ဒဲဆဆီမီလမလမအမဂါဂီဆနဲလမ လံဆံပံဖးအဝါ၊ မုဆလနဲယီဆုပုအီကွဲဒီဆဆီမီထုဒါဆ၊

အမုဂဲထုလှပအဂုဒဲ ပုအအာအလီတု၊ အုမာအဆာဆာလုလှ
ပုအတီအလီ ဒဲပုလတီလလီဘာအလီဆုလီ” (မာ ၅:၄၄, ၄၅)။

မအာလကဲထုလမိဒုဘာဇာ. မွဲဘု၊ အုနစံလှပရူအာနီ. လချာလှပမာလကဆါယွအကးနီ ပမိဘာခံဂုလီ. မွဲဆာနီပာမိဘာအီ လမူမိအုပယိလါဆာလကုမိအဆာလဖာ မိဘာကဲပကဆါယွလှ မူမိ အကးနီလီ.

ပမိဒုဘာဆာလနွာယီ လာဖာလှပအအီမာလှပရံအာနီ ဖုလှပမာဆာလှပဆာလမံ, ခီလှပယီထိးအဆိဆိအကုကုနီလီ.

**အတု
ဘအီဆာလမူမိ**

မန့် ၈

**ဖိ ကလီစံ ၃:၁-၄. ဆာမအာမွဲဆာနီ လာစပီလူဖာနဲဆာ
နီ မွဲဆာအကြံလှပကး လာဘအီဆာလမူမိနီလဲ. နဆီမိ
အခါပယီအီဝုဘဲဘဲလဲ.**

အုနအီလှပလီဒဲဒဲနီ, နအုပဘာလးဝဲအနဲအစီဖာလဲန့ဒုဝု
လီ. အုနလှထုခါမလဲနီ နထိးနဲဆာမိဘာဝုဒါလီ. ပုလှဘုဆာ
လှယွနီ မိမအာဘဲနီအာလီ (ယိလှ အု ၁၂:၁, ၂). ဆာထုထီ
ခါလီလှပရူမကဲထုန့ဝုလှအစု, ပုကီဝုခံဂုရ (ziggyurat) လှဆု
အီဝုလှပဘာဆာဂုဆာဖုလှ လှထုဘာဆာအလးအီဝုအာမဆု
လီ. လှဘုဆာလှပအာ - (Ur) လှကဆါယွကီထုစအာကြံ ဂဲစဲထု
ဝုအလးထိးနီ, အီလှခံဂုရအဖာဒါဖာထီလှ ပုဒါစဲဝုလှအယဲနီ
လီ. လါနုဝုဆာလှဖာထီနီ ဒုဘုဘုပုလဂဲအာလှ ကဆါယွန့န့

ဆီအုလီ. ဆာဘုဘုဘာလှကဆါယွနီ န့ကဲဒုဒါလှနးဘအဆာဒုယာ
လီ. လှပရူအဆာကျာစံနီန့နးဆီအုလီ.

လှဆာနီအလး, ခုဖျီလှဆာအခိးအတဲအဆာလှလှ, လှဆာ
ခံဂုလှပရံဒဲဆာဂဲထုထဲလှပရံနီလီ (ဆာနဲဒီလှဆာဒါအာထဲ -
လီ ၂:၁၂, ၁၃), နီ မွဲဆာဘုဘုဘာလှမူမိထိးနီလီ.

ယိထံယိဆာ ကလီစံ ၃ နီခါလှအဆုထံ, ဆာကွဲလှဆာလှဆာ
အဖာခါအကးခါမလဲမ, လှအမွဲဝုမူမိထာနီလီ - “အုပန့ဆာလှထာ,”
“အလးလှပရံအီဆာန့” “ဆာလှအအီလှထာ,” “လှပရံအာလှ
ယွအဖာ,” “လှအာဆုလှဆာလှဆာဖုအဖာ” (လီ ၃:၁-၄) နီလီ.

ဆာအီအမံလှ ပရံဖိအဆာအီမာဖု ပုလီဖျီလှဘာအီဝု
ဆုလီ. ပုလဂဲ “ခံ” ဒဲ “ဂဲထုထဲ” လှအနးခါ မွဲပုခါပုမုဝု လှ
အလးဒါဝုဒဲကအီမာထဲဘာလှဆာခံဆာဂါလှအီဘာနီ မိန့ဘဲဘဲလဲ.
ဆာဆီမိလှ ပုမုဆဲမုကဆာဆီမိလှ ဘမုဆဲမုလှအီဘာနီန့
အုလီ. အုမွဲပုလှဘာမုဆဲမုအီအဖာလှဂဲနီ, န့ဘာဘအာလှယွ
အဆာအုလှဖာနီ, ဆာခံလှဆာဒဲဘာဒဲဂဲထုလှပရံအာနီ မွဲဆာမွဲဆာ
တီလီ.

မွဲလါနုဘီ, စပီလူမာလှဆာလှဖာယီ မွဲလှပုလါဘာနးဘအဆာ
အီမာလှအမိဘာဘထုထဲအကး (၂ကီ ၄:၁၆) နီလီ. အုလှမွဲဘာနီ,
တရု, ပမိလှမိခွဲ, ဒဲဘမာထာထီယာနီ ပဖျီလှလှဆာကျဲဖစီန့လှ
အုလီ.

မွဲဆာနီ, ပမိဘာရံအုထုန့ဆာကီနဲ “အုပန့ဆာလှထာ” (လီ ၃:၁)
လီ. ပဆာမာအဆါအကုနီ “အီဂုလှပရံအာလှယွအဖာ” လှထံး
လီ (လီ ၃:၃), လါနုပဆာမာနီ မိဖျီထုဝုလှအလှအဖာအကးလီ.

**နဆာဆီမိလှဖာအီခါခါလဲ - အာဒါဆာလှထာဇာ, မွဲလှ
လှဇာ. အုမွဲထိးယီဒဲလှခဲနီ နမိအုလဲထဲဆာနီဘဲဘဲလဲ.**

အစိုး

မာထုလွှဲဆေးဘအိမ်ဂုဏ်သိမ်း

ပန်ဂါကျဘာဆေးကိရိဘိဘာသုယာဆေး (slogans) မုလနံယီလအမ္မေ- “မာထုလွှဲဆေးဒုဆယ” “မာထုလွှဲဆေးမာလူဂီရို” “မာထုလွှဲနူက ကလံယာစူဝဲ” လဖနီလီ. လါနုဆေးလမံလပ လနဂါကျဘာနးဖးနီ မွဲ “မာထုလွှဲဆေးဘအိမ်ဂုဏ်သိမ်း” လီ. မွဲဆေးနီလဘာလုစိဘာလပုဂုဏ်သိမ်း ဖိဘအနအကိုနီလီ. မွဲလဆေးကိရိထုဆေးအဂ္ဂါဂလဖနီဘာမနီ မွဲအူ. မွဲဝါအဆေးဒအဆေးယိစိဆေးဖံခိဖိ, ဒဲဆိမိဆေးအဘူခိဖိနီ လီ. ပဆေးယိစိဖိထုဆေးမိဘာထီဝါ, လဆေးအဆိအကွအထီနီလီ.

ဖိ ကလိစံာ် ဂုး၅, ၆ (ယိဆုလမ ရီ ၆:၁-၇) နိသံ. ပလုခေဖျိဘာ ဆေးအခါပယီလအမ္မေ ဆေးမာဝံခွဲနုဆါအဂု ဒဲဆေးဘအိမ်ဂုဏ်သိမ်း ဒဲမာလမ “ဆေးအိမ်လမထာ” အဂးနီ မိဝုဝါဘဲဘဲလဲ (လီ ဂုး၁).

ပဝံဘုလမစရံလပနးဘဖးလါနုဂု, ပ “ခံးဂုလမ”- မွဲဝါဆေး အဘာထွာလမဆေးကျဲဖစိလမအိမ်လပမိဂျါဒဲပဘအိမ်လပဖးလမ မိဘာဝံခွဲဝါဒဆုနီလီ.

လါနုပဘာသုယာနုသုဆေးနံမံလမအဆေးကျိလိဘာလမ ဆေးမာလူယီနီလီ.

အဆုထံလမံ, လမ ကလိစံာ် ဂုး၁ အဖးနီ, ဂြိစအဆေးချဲလမစပိလူ မာနုဝါ, နဲဝါတဂျါဘာဂဲထုထဲလမစရံနီလီ.

နံမံလမံ, ဆေးမာလူလမ (ကလိစံာ် ဂုး၅) အဖးနီ မွဲဆေးမာနီအလံ အလဲ (“မွဲဆေးနီ”) လီ. ပဘာမာဝံခွဲဆေးဘာထွာလမဂုဏ်သိမ်းလမ (ဆေး မာမမုမာမခွာ, ဆေးအဲလဲအဲဘျာ, ဆေးဘခတမ, ဆေးဘကွဲဆေးအအေး, ဆေးလီကွဲဘကွဲစူလမဆုခိ) နီလီ. မွဲနုလမပဂဲထုထဲလမစရံအိမ်ဂုဏ်သိမ်း

မာန့် ၉

မိနုဘာနးဘအဆေးအိမ်မာဒဲစိမုလမအမိထုပဲခွဲဆေးလဖနီ လမပဘဒဲ ပဆေးအိမ်မာဖးလီ.

ဆေးလုဆုလမံ, ဆေးဂ္ဂါဂအိမ်လမဂြိစအလံနီပဒဘာလမ ကလိစံာ် ဂုး၆ အဖး, “ယွဲအဆေးဘထု,” မွဲလမ ရီမာ ဂုး၁၈ အဖးနီလီ. ကဆိယွဲ “ဖုလု” ပုခမုးလမအဝါအဆေးအမုဆေးဘအဖးဒလီ, ဒဲမွဲဆေးနီ ဆေး ဘထု “ဂါထီဝါဒ” ဆု (ယိလမ နဲ ၆:၁၆, ၁၇) “ပုဂ္ဂါလမအလဲခိနုဘာ လဖနီလီ (လီ ဂုး၆). လမ ရီမာ ဂုး၁၈ အဖးနီ, စပိလူလီဘာထွာဝါလမ “အဆေးမာလယုလယုဘာယွဲ, ဒဲအဆေးလတီလလီဘာ,” အိမ်ကွာကွာဘိ ဆေးတီဆေးလီလမဆေးလတီလလီဘာအဖး (မာအဘဲဘဲဂြိစအဆေးချဲ လမ ကလိစံာ် ဂုး၅ အဖး) လုဆုနုလုလမ ပုဂ္ဂါလမ “ဆေးဘလဲဘာဘျာ အဖး, ဘဲဘိအမိမာဂီလုအနုဆါဒဝါအလအဖး” (ရီ ဂုး၂၄) နီလီ.

အဝါလယုလယုဘာအနုဆါမိဂျါဝံဘဲဘဲလဲ. လမဂုထံ နီ, မွဲလမအဝါလအိမ်ကွာဒိလမဆေးတဲလုဆေးကဆိဘာ, ခေဖျိလမ “အဘဆိလမဆေးအမုဆေးဘအဖးနီလီ. ထိဒလုပုမုလမအုလဲအဘ လမအထုဒအလုအလါ (nature) လဖနီလီ. မာအဘဲဘဲပုဂ္ဂါလမ မာမု အဘအိမ်, ခွဲရိထဲအလုအလါဒဲမနုပုမုအလုအလါ, မာခဲထုအဝါ အဘလဲဘာဘျာလဂဘာလဂ, ပုအခွာလမပုအခွာကွာဘိမာမဆေးလမုမဲ နီလီ” (ရီ ဂုး၂၆, ၂၇).

မွဲပလီဖိထွာဆေးချဲမွဲဝါ, “နံဘအဂုဝံဘဲဘဲလဲလမဂုဏ်သိမ်းချိယီ ဘာမာဝံခွဲဝါ” အဂးနီဘဲဘဲလဲ (လီ ဂုး၅).

အနုါ

မာန့် ၁၀

ဆေးမာထဲဝါအဘုလမဆေးသုယာအဂဲး

ဖိ ကလိစံာ် ဂုး၆-၁၁. စပိလူဖိထွာဆေးလီဆေးဆိမိလမံယီ ဘဲဘဲလဲ.

ဆချဲ့အဆိတ်ထုလေ့ ကလိစံာ် ဂုဏ် အဖျားနီ၊ ဖျားနဲ့ဆဆဘာဂုဏ်ဘာဂု
လဆဆအလဲထဲဆဆံာ်လဆဆမာ့အဖျားလီာ်- “အ့မဲ့ဘိနဲ့ယီ” ဆ
ချဲ့ “ဘိနဲ့ယီ” လာ ဂြိစာ်အလံာ်နီ၊ မွဲဆဆဒုဖျါထုဆဆချဲ့ဆီလဆအရုဒိာ်
(emphatic) အဂးလီာ်. ဘိနဲ့ယီ, မွဲလဆ, နဂဲထုလဆပရံအဘိဒဲအုပဆ
လဆထနီ, နဆဆအိမာ့ဘိနဲ့ယီ မိဖျားနဲ့ဆဆအိကုနဲ့လမံလဆ နဆဆအိမာ့
အဖျားခွဲနီလီာ်. ဆမမံာ်ခွဲ “နံာ်အဂုဘိအိလဆဂုခိချီယီ (လီ ဂုး၅)
အဂးနီ, “အ့မဲ့ဘိနဲ့ယီ ဆနီလဖထိးအလူ, ဒဲဆဆဂုထုဘထု, ဆ
ဂုထုဘဂဲ, ဆဆိအမ, ဆဆဒုခွဲ, ချဲ့ဆဆမုဒဲဂဲထုလဆနံာ်အနီလဖ
နီ, ခွဲရိခွဲအဂုဘိဆ” (လီ ဂုး၈).

ဆဆာထု (anger ဒဲ wrath) နံာ်မံလူနီ မွဲပထုဖျါလဆကဆိယု
အဆမဆာ့အတီအလီလဆဒဲဘာအဂး (ဘဲမုဂနံအဆမလီဖာ)
လဆယုဂုမာဂုနီလီာ် (မာ ဂုး၅ နဲ့ ၆:၁၆). လဆဆအဂလမံခိနီ, ဆ
ဖျားပဂံထုပမလဆ “မွဲပဂါဂုဆချဲ့ချဲ့တ, ချဲ့ဆရီရီနီ, ဘထုဂု
ရီရီဂါဂါဒုဆံ. အဂးဘဲယီပုဂုအဘထုနီ မယုအဆတီဆလီ
အ့” (ယုမံာ် ၁:၁၉, ၂၀). ဆမုလဲဘဲဂဲစးထဆဆမနီ မဆာထဲလီ
လဂဘာလဂလီာ်. ဆချဲ့ဂဂါပုဂုဂါအလအဖျားနီ မွဲဆမဖျားလပုအလူ
အပူလီာ်. စပီလူအိကုဆဆမလဆပုချဲ့မချဲ့ကြဲဆဆံာ်လဖနီဆလီာ်.
လဆခဲထု, အဂုပဒုထဆဆချဲ့လီဘကဘျာကဘျာလဖနီ (ထိပီလဆ ဂုမိ
၁၉:၁၁, ၁၈), “မွဲန့ဆိလဆလဲဒဲအဆမလဖနီ ဘာဘဲလဆခွဲ” ဂုလီ
(လီ ဂုး၉).

စပီလူစံာ် “န့ဆိလဆလဲ” ယီဒဲလခိနီ “န့ဆိအဘ”
အခါပယီမွဲဆနီလဲ. ယီလဆ ရိမာ ၆:၆ ဒဲ အုဖစာ ၄:၂၂ -၂၄ နီ
ဆံာ်.

စပီလူမန့ဆဆအလဲထု (transformation) ဆဆလဲလဲလဆ
အဘနီ ချဲ့ဒီဂုလဆဆကီထုဘိထုဆနီလီာ် (ထိပီလဆ ရဲ ဂုး၄).
ဆဆဘာဒီလီဘာထုလဆဆအုလအလဲဒဲအဘအိဂုဒာဒဆ, လဆ
အမွဲဂုဒဆဆဘိဆဘလဆ ဆဆချဲ့ဒဲဆကွဲအဘလဆမုလဆဆဖျားနီ
လီာ် (၂ကီ ဂုး၄-၁၈).

ဆချဲ့နဲ့ဒီဆလဖယီ ထုဖျါထုဆဆအလဲထဲဒဲအခိအတ
လဖ, လစပီလူကီဂုလဆ “န့ဆိအဘ” (၂ကီ ၅:၁၇) နီလီာ်. ပဂုဘိ
လဖယီဘာ “ဆမထဲဂုအဘလဆဆယုအဂး, ဘဲဆဆတဲလ (ပရံ)
အဂုအိဂုအဘနီ (လီ ဂုး၁၀), မွဲယုလဆပဒုဂုလဆဘာလဂအခိအဂု
(လီ ၁:၁၅) နီလီာ်. ဒီန့ဘာဆဆယုပရံလဆအဂုအလူအထာအလဲထု
ပမ “ပကံထုထဲအခိအဂုလဆအလအဖျားနီ” (၂ကီ ဂုး၁၈) နီလီာ်. ဆ
ယီအိကုပမလဆဆဆဆံာ်အဒီ, ဆဆလဆဝဲ, ဒဲဆဖံာ်ဘာထုလီ
အဆဆံာ်ထိးအလူအဖျား (လီ ဂုး၁၁), ဘဲပမွဲယုဒီဖိဝဲလဆဘုမုအိထီ
ထုဂုဒဆလဆထအဘိနီလီာ်.

ပူတပျါ မန့် ၁၁
ဆဆအိမာ့အဘအတခုဖဝ

ဆထုဖျါလူလီအဘဒဲဆဆလဆလကွဲဘာလဖနီ ဘာဆဆ
ခွဲဂုဒဲဆထုပဲခွဲဂု လဆပဂဲလဆကဆိပရံအအိနီ, စပီလူစံာ်ဂုဒါ
လဆဆချဲ့အဘ-ဘဲဆဆခွဲဆဆံာ်လဆဆဖျားနီလီာ်.

ဖိ ကလိစံာ် ဂုး၁၂-၁၄. ပုဆူနဲဆဖိလဖလီဖျါဂုဘဲဘဲလဲ
ဒဲမွဲနဆီဖိဆနီဘာထုလီလဆ ဆဆဂုဘာလဆအဂုဘိ
“ကီထုဘိထု” ဂုနီဘဲဘဲလဲ.

**ဖီ ကလိစံာ် ၃:၁၆, ၁၇. မွဲဆးနီၤဖျာလၢပရံၤအဆးမးပံၤ (ခွင့်)
အလၢထံးလၢအမိဖီၤဂုးထပမးနီၤလဲၤ.**

လၢအဆးချဲ (language) ယီၤ ဖျါပျဲမလီၤ. ထုၤဖျါထုၤကဆါပရံၤ အဆးချဲအခံးအဂ့ၢထံၤကျဲလၢပန့ၤပယီၤနီၤလီၤ. ဆးမးအာၤယီၤ ကံၤထုၤ လၢပဖီလံၤဆံၤပံၤကိၤအဆးအထီ (လပထုၤဘၢအာ) လၢဆးခိၤန့ၤဒဲ ဆးမးလိၤအုၤပဆးလၢကဆါယုၤကိၤကိၤဘၢအဖးလီၤ. ဂြိစၢအဆးချဲ ထိးယီၤအခါပယီၤအိၤအမံၤလိၤန့ၤဂ့ၢ, စံၢဆးပဂံၢထုၤလိၤဘၢလၢထာ်အိၤ အုၤအုၤဒဲဆးခါကျဲနီၤအကးဒိၤဆုလၢ “ဆးဒိၤလိၤပဂံၢထုၤလိၤဘၢအဖး” လီၤ (လီ ၃:၁၆).

ထိးနီၤလကးဘၢ, စပီလူၤမးန့ၤဆးချဲဖျါအလၢထံးထိးယီၤဒဲလၢ (အုၤစး ၅:၁၉) နီၤလၢ “ထာ်ခါစံၢထုၤအုၤအုၤဆး, ဒဲခါကျဲထုၤထာ်ခါဘၢဆဲၤလၢ” နီၤလီၤ.

ပစံၢလၢထံးလၢဘၢလိၤန့ၤဂ့ၢ, ဆးလၢဆုၤလိၤဘၢအိၤဝဲဒဲလၢ လံၤဆံၤပံၤအလးလံၤ (OT) အထာ်ခါဒဲ လံၤအဘၢဘိၤယီၤအဆးအိၤအိၤဆး အဘိၤဆးနီၤလီၤ. “နးဘၢအဆးအိၤအိၤ” "spiritual songs" နီၤ မိမွဲဆးချဲဖျါ (term) လၢပမးန့ၤဂ့ၢလၢနးဘၢအဆးအိၤမးလၢဆးအိၤကိၤဖးနီၤလီၤ. ထာ်ခါ အလံၤဖျါလၢဖးနီၤ အခါပယီၤအိၤဝဲဒဲလၢဆးဒိၤလိၤဆးမွဲဆးတီၤဒဲဆးဖျာလၢ ဆးဒိၤဆးဘၢလၢပရံၤလၢအဆးအိၤမးအဘၢဖးနီၤလီၤ.

ထာ်ခါ (music) အဆးထုၤန့ၤအာၤနီၤ အစီၤဒိၤမးဒိၤဝဲဒဲလီၤ. စဒါဝံၤဒဲၤ နါဒဲၤနီၤ မးဂ့ၢမးမုၤစပွၤစစီလူၤအဘၢအာၤလီၤ (၁စၢ ၁၆:၂၃). လါန့ၤထိးမွဲ စဒါဝံၤကံၤထုၤပုၤပုၤဆးလၢအဝဲအလးထိးနီၤတၢစစီလူၤအဘၢဝဲထုၤဝဲလၢ မိမးခါဆးနီၤလီၤ (၁စၢ ၁၈:၁၀, ၁၁). ထာ်ခါအဖူလူၤဖိၤလၢဖးနီၤ မးလၢရုၤ ဆးဒုၤခါဝဲဒဲ, မးဂ့ၢထုၤနီၤအဆးမး, ဒဲမးအထုၤဆးဖံၤထံၤဖဲဒိၤဆုနီၤလီၤ.

မွဲမပၤလၢလၢပဝဲပကျဲလၢဒၢန့ၤဘၢဆးအိၤထာ်ခါအစီၤအမးလၢ အဂ့ၢမွဲဂ့ၢ လၢအအးမွဲဂ့ၢ မိအိၤဝဲဒဲလၢဆး. ထာ်ခါ - ထာ်ခါအကြံၢအဘၢ နီၤ - ဆိၤထီၤထုၤနးဘၢအဂဲးအဘၢဒုၤဝဲဒဲလီၤ.

ဆးစံၢဘၢပမးလၢကယဲပမးဆးလမံၤလိၤလါ, “ဘၢမးဆးလၢ ဆးစံၢထုၤအုၤအုၤယုၤ...ဒဲလၢကဆါယုၤအမံၤအကိၤနီၤ” လီၤ (လီ ၃:၁၇). မွဲန့ၤတီၤတီၤလီၤလီၤန့ၤလၢနမးဆးနီၤစး. အုၤလမ့ၤဒဲဘၢ နီၤ နမိအုၤလဲၤထဲၤန့ၤဘၢဒုၤလဲၤ, နမိဘၢအိၤပထုၤခွဲမွဲဆးနီၤလၢ မးဆးလၢယုၤအမံၤမိန့ၤအဂဲးနီၤလဲၤ.

**အဘၢ မၤန့ၤ ၁၃
ဆီၤမိၤအထုၤလၢယၢ**

“ထိးမွဲယုၤအာၤမုၤပမးပဝဲဒဲပဆးဆီၤမိၤနီၤ, ဘၢမုၤလၢအအုၤလဲၤဘၢယီၤ မးကံၤထုၤဆးအိၤအဘၢ, မွဲလၢအဘၢယၢတုၤအဆးလုၤခါဖျါဘၢယုၤအဆး အုၤလၢထုၤဘၢ, တၢဘၢဆးကွဲၤဖျါခွဲအဆးပုၤဆးမးဒဲအဆးဒဲဘၢနီၤ ဘၢ ဆးဖိၤဘံၤဝဲဒဲလီၤ. အဝဲလုၤဆးလၢဆးနီၤယါဒဲထီၤစီၤလၢယုၤအအိၤ, ခါဖျါလၢအဆးန့ၤပရံၤလၢအထိးခါအာၤလၢပုၤအဆးတီၤဆးလီၤအဂဲး အကိၤနီၤလီၤ. ‘ဆးအိၤကွဲၤတီၤအိၤကွဲၤလိၤပမးလၢဆးန့ၤအဂဲးနီၤ, ပန့ၤဘၢ လိၤထဲၤပာၤလၢယုၤလၢပကဆါယုၤပရံၤအကိၤလီၤ.’ ရိမး ၅:၁.

“လါန့ၤဂ့ၢမွဲလၢအဆးလုၤခါဖျါယီၤအကိၤပရံၤဖိၤဝဲဒဲလီၤ နီၤ မိဘၢအိၤ ကစုၤယၢ, မံၤဒုၤမံၤဘၢလၢ အဆးန့ၤဘၢဆးအဖးနီၤမွဲအုၤ. ပုၤလၢအိၤကွဲၤလုၤ အာၤမိန့ၤလၢဘၢအမုၤဖးလၢနီၤ မိဒဲဘၢကယဲမွဲဆးအစီၤအမးဒဲဆးဘၢ ဆီၤလၢမးဂ့ၢထုၤဆးလၢဘၢ, လၢအအိၤဂဲၤလၢဆးခါဆးန့ၤအဘၢမုၤဖိၤဝဲ အအိၤလၢဖးနီၤ အိၤကွဲၤဝဲအာၤလၢဆးထုၤဒဲအဝဲနီၤလီၤ. ကိၤမုၤန့ၤအဝဲ မိဘၢမးဘၢထုၤအဆးဖျာလၢ (consecration), ကိၤန့ၤဒဲဘၢဒုၤဆးယၢဆး လၢဆးအုၤဆးဘၢနီၤလီၤ. လုၤလါလးလံၤလၢဖး, ဆးလၢဆးမိမးမးဆးခါ

လဖနီ မိအုဂ္ဂမေနုအဝါတ၊ လဆဆယုဒုဒါဆလဖနီအဖမု အဝါ မိဘအိပဒအဘကိအဆမုအထိ၊ ဘအုဂ္ဂမေနုစံမနုလရံအဂဲအဘ လဆမနုခွဲဆအဂဲနီလီ...။

“ပကြံနုဘဆ (ပဆလိဘဆ) အဒိထုလမံနီ မွဲဝါဒဆ အစီအမုလ အဒိထုထီထု၊ အဆံထုစံထု၊ အဝါထုဘွထုလဆ ဆအိမုဖလီ။ ပဆဆီမိဆလမုမိလဖနီအလံ၊ ဒဲလမုမိ အဘမုနီအိရူခိလီ။

“လဆကျစံမိထုဘလယုအဆနဲဒိအဂဲနီ၊ ပုစရံဖိအဘ မိဘဂါလဆနဲမံအု။ တခုဖဝဒဲနဲဘအဆလမုဆယုနီ မိထုဘ ဝါဒလမရံအခိအတဲဒဲအစီအမုလအအုလုဝါလပုကိဂအဂဲနီ လီ။ ယုရူမဲဆအစီအမုအဆထံဆဘီ၊ ဘမုအထံထုဖိလီ။ . . လပလနီ အဝါအိကုအဘလပုမုဆလမုမိ (agencies) လဆ အစီအမုထိလုအဂဲလီ။ ပဒိနုဘအဝါအစီအမုနုကိအဆမုထီဒု လီ။” Ellen G. White, *The Acts of the Apostles*, pp. 476-478.

* * *

ဆမလီ ၁၂
ဆအိမုလပုဂ္ဂါအဝါ
မန့် ၁၄ - ၂၀

မးဝါနံဂေ မန့် ၁၄
ဖီလန့ယီအဂဲဆမလီ။ လီ ၃:၁၈-၄:၆; အု ၅:၂၂-၂၅, ၃၃; ဒိ ၂၂:၆, ၁၅; ၁ပံ ၂:၁၆; ၁ဘ ၅:၁၇။

၁နီထီ
“နံကြံစံဆမုပုလဂါလါဘဲဒါလဲဘဲဒါလဲ ဘဲဒါ နံမိဒုယတ၊ မွဲနံအဆချဲဘလထံလတ၊ ချဲလဆ အခိအတဲလထံပးဘီပးဆံ” (ကလီစံ ၄:၆)။

လပုဂ္ဂါအိဘုထံဒဲမဆမလပိပးအလဲနီ ဆကဆဂဲ အိအ မံလီ။ ဆဆီမိနုဒုဆလဆလီလဲ (လမိစီဘ) နီကံထုဆပြုမု ဂဲဆမုတံ (အးပြိုင်တင်းမမု), ဒဲဆဂဲလီတုလီအိထုဝါဒဆလီ။ ဒဲပုအိဘုအလဲနီ ဆဖံထံဖံဒဲအကမုဒိဝါလီ။

ဆဖံထံဖံဒဲအဘုထုနီ အိဝါဒလမဂံဒိဒုဖုဒိအဖမုလီ။ ဂံ အိအလဲနီ ဘလဖမုပုဂ္ဂါကိလ “ဂံဒိဆမလ” လီ။ ဆဘ ထုလုဂါလီလဲအိဝါဒလမဂံဒိဒုဖုဒဲဆမလဲနီလီ။ ဘဘလပိ လီလဲ မိဘအိဝါဒလဆအိကုလုဒိဆအဖမု, ဆထံစီဒဲဆယီစီဝံ မိဘမိစီလီလဲ, ဒဲဆနုဒုလီလဲလဂါဘလဂါ မိဘအိဝါဒဆလီ။ ဘဲနီအဝါ ၁နီဝံယီ မိဘဆီကုဝါဒလဆအိကိဖုဆနီလီ။

လံဆံပံအဆမုလန့ယီအဖမု, စပိလူအိကုဆဘီဆဘဲနီ လနုလပုစရံဖိအဂဲဒိအဂဲ ဆမအဝါထုလဖနီလီ။ မွဲလပုစရံဖိ

အင်္ဂုဒိဒ္ဓိနိမိတ္တအိလလံဆံပံအဘိဗျာဒိ၊ မိတ္တအိလလုဆုလိလော
လပုရိမာဖိဝံအဆအိမနိလိာ။ စပိလူပုလုဆုဝနိအလူဒိအဂ္ဂါဂ
လဖလဆဖံဒိလိလောလပုဒိဒ္ဓိဖမဒဲလပုဒိဒ္ဓိအချိအဂးဆုနိလိာ။

အတု၊ မာဒဲဝဲလဖ **မန့် ၁၅**

ဆလိနဲလုဆအိအမံလပု စရံဖိအင်္ဂုဒိဒ္ဓိလဖအဂးလပု
လံဆံပံအဘိဗျာဒိနိလိာ (ယိလပု အု ၅:၂၁-၆:၉; လိ ၃:၁၈-၄:၁; တဲ ၂:၁-
၁၀; ၁ပံ ၂:၁၈-၃:၇)။ ဆထုဖျိလုဆုဝဒလပု “ဂံဒိဒ္ဓိဒ္ဓိအဆဒိဒ္ဓိ
ဆဘု” နိမိတ္တလပုဒိဒ္ဓိအလးလဆုဘလဆု၊ စထုလပုအဒိထိလပု
အပုအဆံ (hierarchical - ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်) နိမိတ္တလပု၊ လိနုမိတ္တ
အကပုဒိဒ္ဓိလဆဘထုလိလောလဆထိဆမုလိလော ဒဲဆနုဒုလိလော
လိလိာလိဘ (အပြန်အလှန်) နိမိတ္တလပု။

ဖိ ကလိစံ ၃:၁၈, ၁၉. မွဲဒဲဘဘဆပုဖိလိလော (balance)
ဆနိအိဝုလဲ။ စပိလူပုလုဆဖုကိလုဆုမွဲဆနိလပု
(အုစဖ ၅:၂၂-၂၅, ၃၀) အဖမနိလဲ။

ပုခွာလနုနုဒိဒ္ဓိနဲဆ၊ “ပုမာဝံဒုအိကုနဝံအဘ လနဝံအဝဲဝံ
အဖုလဆံ” (လိ ၃:၁၈) ဒဲအိပထုဝုဒထိနိလိာ။ လိနုဂု၊ ယိထံဆ
လပုစပိလူပုဝုဒ၊ “ဘဲအကြံအဘလကဆိအဖမနိ” ဆုဆံ။
လပုလံဆံပံအဘိဗျာဒိ ဒိဒ္ဓိဆလပုမာဝံမိတ္တအိကုလုအဘလ
ပုခွာဝံအဖုလထိအလူနိ အိနးထံအု။ အုလပု၊ မိတ္တဆုလုအဘ
ဒဲမိတ္တထိဆမနုမစ ဒဲမိတ္တဒိနုဘံပုမု လပုဝဲအဆဘဘအဖမ

နိမိတ္တလပု။ စပိလူပုဆထိယိလပု ပုမာအဆအိတိမိတ္တအိဂုဝု
လကဆိ ဒဲလပုအနိလပုခဲဒိလိာ။ ပုမာလကဘလက နုဆိအဆနဲ
(individuality - ပုဂ္ဂိုလ်ရေး) နိမိတ္တဆပုဆုထုဝုလပုအနိမိတ္တလပု၊
ဒဲအဝဲမိတ္တမုဝုထိဒဲအဘအုနိလိာ။

ပရံအဆအဲဆအိကိဒ္ဓိ ဘဲလပုအဖုလုခွဲအဘလဆအိကိ
အဂးအဘိ၊ မွဲဆနဲဒိဒ္ဓိလပုဝဲ မိတ္တအဲမာဝံဘဲနိအဘိဆု (အု ၅:၂၅)
လိာ။ အဝုဝံမိတ္တအိတိဝုထိမိတ္တအလူအပုနိလိာ။ အဝုဝံမိတ္တလု
အဘလဆအဂုထုလပုမာဝံအဂးနိလိာ။ ဆအဲဘဲယိနိ ဒုကဲထုနု
ဆယိယိလုလပုမာမိဒိနုကဆိယုအဆမလုလပု မိတ္တယုယုအဝဲ
အဂးနိလိာ (အု ၅:၃၃)။

ပုစရံဖိအဆအိပုအဂုအဘနိ အိတိဝုဒလပု ဆလိလိာ
လိဘ - ဖုကိလိလောလကဘလက၊ ဆိမိတ္တဆမိပိ (မိမိမိ), ဒဲအိ
ကုလုအဘလဆနိဂလကပးအဖမလိာ။ ဘလဖမုဖု၊ အုမိတ္တလု
အဘဆလပုလပုဒိဒ္ဓိထုဒိဒ္ဓိယာအဂးနိ၊ မွဲဆအကြံအဘလ
ကိနုထဲဖိဝံလဆကကပိလုဆအဖမ၊ လိနုမိတ္တကိပိဆ
(အဲလိဆိချဲဆ) ထိနိနးဖမုအု။ လဆမလုပိဆထိနိအဖမ၊
မာဒဲဝဲအဆဘဘအုလဘလပုဒိဒ္ဓိဘနိ၊ ပုမာမိတ္တအုလုအဝဲအဆ
အိကုဘဘဲလပုလံဆံပံအဆဘလိအိလိအဘိနိလိာ၊ မွဲလဆ
လပုခုဖထုအလူအထုဖမနိမိတ္တလပု။ ဘဲဆမအဘနိအဘိ၊ ပုဝဲ
အကကအဘနိ၊ ဘဲပုဘမုဘဝုလပု အိနုဖိထုပုမာဝံအဆဖုကိ
နိဆုလိာ။ မာဒဲဝဲအုမပိလုဆ (မရိဆ) အဘနိ၊ ဆအိပုထိ
မိတ္တမုဝုတဂ္ဂါလုလိာ။

ပမိဂုပုမဆဘဲဖိအလမုဘ (bad history) နိဘဲဝဲ
လဲ။

အစိုး

မန့် ၁၆

မိဖိဝံဒဲဖိဝံလဖ

ဖိဝံလဖနီ၊ မွဲပုအဂဲးဆိလကံဒိအဆမလးဖနီလီ။ အဝံဒဲ
ကဘ (မိဘ) ဝုယာဝုလ ပုအဲဘဝုဒဲပုအိကုလုဒိဘဝု ဘဲအမွဲ
ပုဂံဒိဒိဒိဖိဝံဒဲ ပုမုဒိအဘုမုးဖိနီလီ။ ဂံဒိအဆဘနီ၊ မွဲဆမကမု
ဒိထု၊ မိဘမွဲဆယီယီ (simple) ဒဲမွဲဆဘထီဘ (regularly), လ
ဂိဒဲလကနီလီ။ ဆဘထီအဆိထုလကအဘဒုအနီ၊ ဖိဝံလဖ
စထုမဆမုဂံဒိအဆမဝံဒဲဝုဒဲလီ။ အရူဒိထု၊ အဝံဒဲမိဘ
ထီနဲ (အိကုဒိ) စပိလူအဆမလူ - “ခိနနံဒဲအမိဖိဝံလဖ
ထီအလူအဖဆံ။ အဂဲးဘဲယီ ဆနီဘနံဒဲအကဆိအလီ” (လီ
၃:၂၀) နီလီ။

**ဖိ လံဆဲပံအဆမုလအဖုလလဖနီဆံ။ ဝနီမွဲဆနီ
လဖအိလဆလုဒိထုဖိလံဆဲအဂဲးနီလဲ။**

- ၁. ဒိ ၂၂:၆, ၁၅ _____
- _____
- ၂. မ ၁၉:၁၄ _____
- _____
- ၃. ၅မိ ၆:၆, ၇ _____
- _____
- ၄. ဒိ ၁:၈, ၉ _____
- _____

ဒိလိဆဘဘလကဆိအဂဲး, လဆဒိဆဘဒဲလဆဒိဆ
ထုအဖမု;ဖိဝံလံဆဲမိကဲထုဝုဒဲဆဆိဂုလကဂံဒိအဂဲး, လဆအိ
ကိဂဲး, ဒဲလဆလးကိဖိဝံဒဲအဂဲးနီလီ။ စပိလူအဆလီနဲလဆ

(instruction) လမိဖိဝံအဂဲးနီ, မွဲဆမုးစိးလိလကဆမဆမုလိလ
လိခါလိခါနီလီ - “ဖိဝံဒဲ, ဘဲဒိနံဒဲအဖိအလံအဘထီကဂိလဂု
တ, ထီမထုအလဂု” (လီ ၃:၂၁). မိဖိဝံ, လဆဒဲဆမဖိဝံအဆ
မဘထုလိလကဒဲဆဒိလိမဂမုဖိဝံနီ အခိးအတလုဘဒိဒိလု
လအဝံဒဲအနဲးအဆဒိထုအဂဲးနီလီ။

ပုအုမလိဆဝံဆ, ဒဲဝုလဖဖိဝံလဖလုထုဆဘလုဝရိ
လမိဒဲဖိနံဂလုလုဝုအလးနီ အထိအဖုယဒု (%) အနဲ နုမိလက/
ဖိလက လုဝုအလးနီလီ။ ထီနီဒဲလဆလဲမဲလမဲနီ, ဖိဝံလဖ
လုထုဝုလဖဖိလုဝုအဖမုနီ အနဲမိလုဝုအဖမုနီဒဲ ဖိဝံလဖ
ထဲးဂဲးခဲလဆအိကိဖုထီးအဒိထုဝုလဖနီလီ။ ဖိဝံလဖ
အလး (role) လနဲးအဆကမုထုဆ (formation) လအဖိဝံအဂဲးနီ
ပဘဆိမိဆံ (ပု) အလးအိအု။ ဖိဝံလဖ မိဘအိကုဒိအဝံဒဲ
အလးလဂုဘနီအကမုဒိဝုနမလီ။

**မွဲလိနုဘိ, ဖိဝံထီအလူနီ ကံဆအဒိအထုဂုဘလ
အဖိဝံလဖအဂဲးအု။ ဆဒုယနဒုလကဆိလုမွဲပဖိလ မုဒိ
ထနီ မိမဘထဲးရီထဲးဆဘထံဆာ လဖိဝံလဖလကမုဒိ
ယီမဂဂိဆအဂဲးနီဘဲဒဲလဲ။**

အနီ

မန့် ၁၇

ဆဖံဆမအဆဘထုလဖ

ဖိ ကလိစံ ၃:၂၂-၂၅ ဒဲ ကလိစံ ၄:၁. ဆနဲလဆမွဲဆနီ
လဖအိလဖးလဲလဲအဂဲးလဲ။ ဝနီမွဲဆနီလဖအိဝုလဆဖံ
ဆမအဆဘထုထီးယီလဲ။

ပုဂံများမုဆာလနံယီ အာဒါဆာဒုကံးပုဂံနီၤဘဲဆာမာဆံလု ရှုလု (ဖံာ်လု) လံဆံ့ပံာ်အဆာဖုကိၤအဆာနီၤလီၤ. လါနုၤ, လာဆာ ကံာ်ထုဘဲနီၤ (ironically),ဖးဖိ (history) အဆာဘာထွၤလၢ လံလးလံး ပုအံာ်စရူလၢဖိဒဲ လံအဘုပုစရံဖိနီၤ အိၤနးမံ့အုလီၤ. ပုရှုဆံာ်ယီၤ ဘာဆာမာကံာ်ထုဂုၤလၢ ကဆါယွၤအခံးအဂ့ၤ ဒဲလုကဲဘဲယွၤအဆာဘာတဲၤ အကိၤဒုၤလၢဖိနီၤ, မွဲအအိၤကွၢၤဂုၤလၢဆာဖျီဖျှာ (freedom) အဖးလီၤ. စမိစုအဆာဒိၤဆာဘုအဖး (Mosaic Laws) ပဒုထုပုအံာ်စရူလၢဖိဒဲလၢ ဆာကံာ်ပီးအဆါဆါနီၤလီၤ (၅မိ ၁၅:၁၂). ထုဖျီဂုၤလၢ မိဘာမဂုၤအအ ထုပုနုၤအထးဖးလၢ အမိဘာလိာ်ထဲၤအမါအဂးနီၤလီၤ (၂မိ ၂၁:၂-၆; ၃မိ ၂၅:၃၉-၄၃). ဆာမာဘာပီးလၢ လံဆံ့ပံာ်အဖးယီၤ လဘာဘာပုအာလၢ ထီဘိၤယီၤလါနုၤဂုၤ, မွဲအလၢလဲၤလၢဆာမာအာလၢခးမုနုလၢအမာနုၤ မာစာဆာဒဲလံာ်ခးဖါထီၤအလၢဘဲမံာ်ဖျဲလၢပုရှုအဖးခိၤဘဲနီၤအိၤ နီၤမွဲအုၤ.

လၢလံဆံ့ပံာ်အဘုအထီ (NT) နီၤ, ဆာအိၤကိၤဖိထွၤဆာဒိၤဆာဘု လၢရိမာအာနီၤလၢဆာဘာပီးအဂးနီၤလီၤ. “လါနုၤဂုၤ လဲၤဘာဘဲမုလနံယီၤ အခံးအဂ့ၤဘာ, ဒဲရိမာဖုလၢပီးရှုလၢဖိအခိးအလၢ (အခွဲအရး) အကြံာ် အဘာဒဲမိထုပုခဲၤဆာမာလၢအမာထံထဲၤဆာဘာထီၤအပရၢအဆာဒိၤထု ထီၤထုနီၤလီၤ.” Clinton Wahlen, "Culture, Hermeneutics, and Scripture: Discerning What Is Universal," in Frank M. Hasel, ed., *Biblical Hermeneutics: An Adventist Approach* (Silver Spring, MD: Biblical Research Institute/Review and Herald Academic, 2020), p. 166.

အရူမနီၤ, လၢဆာအိၤကိၤအဖး, လလၢကဲဘာလၢဆာဖိထွၤရိမာ အဆာပးအဖးဘာ, ပီးရှုအမူဒါအိၤလၢကဆါယွၤနီၤ မိဘာမဂုၤလၢ

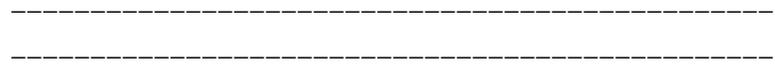
အဆါထုလီၤ. ဒဲအကဆါဘဲလၢဖး မိဘာမာဆာလၢဆာဖျီဖျှာ, စံာ်ဂုၤဒါ “နံာ်ဒုၤယာလၢနံာ်အကဆါအိၤဆုလၢမုၤ” (လီ ၄:၁) နီၤလီၤ. အာနဲၤ အနီၤ, စပီလူၤနံာ်လၢဆာလၢ စဖလံမာၤလၢထီၤအိၤကွၢၤစအိၤနုစမာနီၤ ဘဲဘဲအိၤလဂုၤ, လၢနီၤအဖးခိၤဘဲထုဖုဝဲဘာဘီၤအိၤလီၤ (လံမာၤ ၁၆). ခိၤလၢလံလးလံးလံးလံးအထီ ဒဲလံအဘုအထီနီၤ, ပုဆုနဲၤဆာဖိလၢဖး ပုကိၤဂုၤလၢယွၤအစီးအရူ (ဒဲအခါအရူ) နီၤလီၤ (ယိလၢ အံ့ ၃၄:၂၂; လု ၁၇:၁၀; ၁ပံ ၂:၁၆).

ပုကိၤဆာအလုၤအလီၤလၢ လံဆံ့ပံာ်အဖးလၢနုၤနီၤ လမုဘာလၢ ပနီၤဖးလါနုၤဂုၤပဘာထီၤဆာဒါအဆာဒိၤစီဒါမု (authority) နီၤဒါလီၤ. အာလဲၤဘာနီၤ, ပအိၤကွၢၤပလးဒဲပလုပလါအဆာလၢ လံဆံ့ပံာ်အဖးခိၤ နီၤလီၤ. မွဲဆာအကြံာ်လဲၤနီၤ မိဘာယိထုဆာကိၤမံ့ဒုၤနီၤ လၢလံဆံ့ပံာ်စံာ် ဘာနီၤလီၤ.

ယိဆီၤမိၤဆာလၢလံဆံ့ပံာ်အဖးယီၤ ဒဲမွဲနမာနုဆာဘာထွၤ (ဆာ ဖံာ်ဒါမု) လၢဆာဖံာ်ဆာမာအဖးနုဘဲဘာလဲၤ. ဆာဒိၤဆာဘုလၢနဂး, အုနုမွဲပုပီးဖိ (အု) ပုအကဆါလၢနီၤ ဆာမိမာအာဘဲဘာလဲၤ.

ပူၤတပူၤ မၤခဲ ၁၈
ဘာဆိၤဖးနုဆာလၢကဲဘာလၢအဂး

ဖိ ကလီၤစံာ် ၄:၂-၄. ဆာဘာဆိၤဖးအာနီၤမွဲဆာနီၤလၢနဒါဘာ ထီၤထီၤလၢဖးနီၤလဲၤ. စပီလူၤအုယာဆာဘာဆိၤဖး မွဲဆာနီၤလဲၤလဲၤ.

ဆာခဲၤအကးဒိၤထုလၢနုလၢ ပုလၢလါလါလၢအဘာဒါဆာယာဘာ ဆာအမံ့မံ့လၢဂံၤဒိၤအဂး, ဆာအိၤဆီၤအိၤခဲၤအဂး, ဒဲဆာဂူၤလၢဖးအဂးနီၤ,

မွဲဝုဒ် “ယဘာဆိဖနုဆလနဂး” နီလီာ. အယိမ္မဲဖးဝုဒ်အဖျိလမ မူခိမိ အဆာရွံအုထုနုလဆဆးကျိဒဲဆမဘာထွာလိဘာလိဒါလိဒါအဂး နီလီာ. “ဆနီမ္မဲကဆိယုအဆကိလအဖလဂုပမလဆဘာဆိဖ အဆာစံဆာလဆနဲ, မွဲလဆလမိဖုမလဆလပလအုကံဘာနီ လီာ.” Ellen G. White, *The Great Controversy*, p. 525.

ထီးနဲဆထုဖျိထုဆဘာဆိဖအဂးဆိလမ စပိလူမာဝုဒ်နီဆံ- “ဂုးဂုးခမုခမု” (ဆုးလီ), “အိခိဆလအဖမု” ဒဲ “လဆာစံထုအုအု ဆာအခိအတ” - မွဲဆနဲလဆဘာဆိဖလဆနဲအဖမုလီ (လီ ၄:၅). အဝုဒ်ပမာဘာဆိဖဆ “ကိအဆာအထီဒု” (အု ၆:၁၈) ဒဲ “ဆအိ ပထုလဂု” (၁၃ ၅:၁၇) နီလီာ. ဆလမဲထု, ထီးဒလု “ဆလ ပကြိအုကံဘာဆိဖဆနီပဝုဒ်ယအ...အုမ္မဲဝုဒ်မုအနုဆိဒဝု အုကံနုပဂးလပဂုအုကံထိထီးပလီလဝုဘာလီ” (ရီ ၈:၅၆).

ဖီ ကလီးစံ ၄:၃. “ဆအလူအတရု” မွဲဆနီလမံလဆ ကဆိယုဝဲထုဝုဒ်နု လပပမိအုနုအဆနဲအဂးနီလဲ.

ဖျိဝုဒ်လဆာဒိမ, စပိလူဆဘာဆိဖဆလဆဆချဲအကြိအဘာ လမလီ. ဘာလကုကု (လဖမုဖမု), ထီးပဖိဘာအဆချဲလလံမဆ အဖမုနီ, ပဆိမိလဆအုမုဖိလဂယိ ချဲဝုဒ်ဘာကိအဆာထီဒု, လဆအိဘာလဆဆာဂံဂုဘာနးဖမုဘာနီလီ. လါနုအဝုဒ်အုကံ ဆထီးယိလဆ အမိလီလလလဆဘာဆိဖအပရမု “ဘဲအကြိလီ ဝု” (ပျုပျု) နီလီာ (လီ ၄:၄). အဝုဒ်မနုဂြိစအဆချဲလဆအကဒိဝုဒ်, မွဲ (dei) လဆချဲအထုနီ, ပုချဲကျိဝုဒ်လ “ဘဲယကြိလီလလလ ဆာအဝိနီ,” နဲဖျိအဆလီဘာယုအဆမဆမု လဆလီလလလ

ဆဘာထိအပရမုအဂးနီလီာ. အဝုဒ်ယာဆပရမုအကဒိဝုဒ်လဆခမုး လဆအမံပိဖျိအထီထု လရိမာအဆပမုဖမု, ထီးပလမု Caesar စံစာ အဂံဒိ လရိမာအဆပမုနီလီာ.

“မွဲဆလီလဆကဘာထွဲလဂုကိအဆာအထီ လဆဘာဆိဖ ဆအဂးနီဘာ. မကဲထုနုဆအလူအလီလဆ ချဲဒုဆလဆကဆိလဆ နအိဒမနုလဂပ, လဆဂမဖအထီ, ဒဲလဆနမနဆမအထီဆနီလီဆံ. အိကုနဆဆိထုလဆချဲကဂုကစုဖမု, လဆမဖ, လဆမဂဲဆဘာ, လဆဝုဒ်ယာနုဝုဒ်ဆအဂးနီဆံ. နဆဘာထုဝုဒ်လဂုကိထံဒုနီ မွဲအကဲ နဆဘာဆိဖဆလီဆံ.” Ellen G. White, *The Ministry of Healing*, pp. 510, 511.

ပြီပတံ **မန့် ၁၉**
လုဆလဆကိဘာကိဘာအဖမု

ဆမ္မဲဆတီအကဒိဝုထုလပဝုဒ်, ပရံဖိဝံဘာယာနုနီ မွဲဆနီ လဲ. မွဲမ, အနီမ္မဲယုဂုပရံထီးဝံအာလပဆဒဲဘာအဂးနီ, ပဒိနုဘာ ဘာမုအဆိအကုလဆနဲအဝုဒ်အဖမုလီ. အယိမ္မဲဆမ္မဲဆတီလမံ လပထုဖျိထုဒလပနုဆိလနုဘာနီလီ. လဆနီအလး, ဆနီ မွဲဆမ္မဲဆတီလမံလဆ အလီဘာပမ, ဒဲနဲဖျိဝုဒ်လပမုနီလီ. ဒဲဆ နဲဖျိထုပမ - လယုအလူအထာဖမုယုလီ.

မွဲဝုဒ်ဆမ္မဲဆတီအလူအပွဒိထု, ဆဝုဒ်ယာနုဝုဒ်, ဒဲဆကိဘာ ကိဘာ ယုဒုနဲဖျိဘာပမလဆ အလူအထာဖမု လပလဝုဒ်ထီးဘာ နးဘုနီ လီ. လါနုလမွဲဘာနုဒပဘာဝုဒ်ယာအဂးလမံပလီဘာ. အ နဲအနီ, မွဲပမိဘာအိမုလပာမုဖမုဒပဝုဒ် လဆမ္မဲဆတီ, ဆဝုဒ် ယာနုဝုဒ်, ဒဲဆကိဘာကိဘာယီနီလီ.

အဆမဂုထုဗျူထုထီ အိဒိဒ်နဲအာလမ ပုကိဂဒုမာစိလဲဆ (မရီု ဆ) ကုဒ်ဒိ - ပုယုဒါဒဲပုဆဲဂုဂါပရဲဖိဝံ, ပုခွာဝံဒဲပုမုဝံ, ပုလဖ ဘဲဒါဒိ စတဲခကမ Tychichus, စအရဲစတါခမ Aristarchus, စယမစတါ Justus, စလုက Luke, စအံပဖြ Epaphras, ဒဲ စနဲဖ Nympha ဝံ လဖနီလီ. လဲဒါဆးလီဒိမမ, ပဂမဒါဘလဲလမအဂုကွာစိလမ လအိ ဒစံအါလမလအိကုဒ်လမပဂးဘနီလီ. စပီလူကွာဖျါဆအအလု လမလဲဆံပံအဆမလမခဲထုအဖမ, ပါထဲဒုဆဖဖဲဖဲဘစအခံပမ Archippus နီဆုလီ. အဂုမဆအဂုထု လမဆ ဆဖပဂံထုထဲ ဆအိကီလဖလမအဂုမဒါအဂုထုနီလီ.

အတု မဇ် ၂၂ ဆမလီလဖလမဆလုထီလးယဲ

ပမလီဘဆအမံလမစပီလူအဆရလဲဆဘထီအပရမ အဖမနီလီ. အဆလုဆထဲလဖ အိဝါ ၁၃,၄၀၀ မံလ (mile) လု လီ. လဲထီမံထီမ, အဂုဘလုဆလမအခဲဒဲအဖမနီ ဘအိဝါ လမဆဖထဲအဖမနီလီ.

စပီလူဒါဆအထီနီ မွဲပုဖနဲထဲကဆ (ကုန်ကူးရောင်းဝယ်ရေး) အလး, ဘဲလမဝံဖဒိကီရဲဒဲအဖဖမ, ဒါလမဆပရမထီဒါအလးလဖ နီလီ. အဂုဂဲထဲထဲလမ ဆအိကီလမအဂုမကဲဝါလမအအိဆ လမဆဖဖဲဖဲဘဒဲဆပဂံထဲပုဆုနဲဆဖိအာလဖထီနီလီ. ဆ အိကီလမ အလုဝါလမနုဆါလနုဘလဖအအိနီ, အဂုကွာဖုလဲစိ လဲပရမလဖလီ. လမအဆမထီ, ပုဆုနဲဆဖိဝံဒါယါဝါလမ အဂု နုထဲအဂုဝံဒဲထီထွါထွါအဂုဝံနီလီ.

ဖိ ကလီစံ ဒးဂုဂု, ထီထပီလမ အဖဖမ ၆:၂၁. အဂုလီ ဖျါထု စတဲခကမ (Tychicus) အဂဲဘဲဒါလဲ, ဒဲဘမမွဲနီ စပီလူ ဒါအဂုဒဲစအိနုစမ (Onesimus) လမကလီစံနီလဲ.

မွဲဆဂဲလနဲနီ ကြဲပုဆုကျိဝါလမအနီ (မုဒါမု) ဝါနဲလမ ဆကွာပရမလဲနီလီ. မိမွဲဆလဲဒါမုလမ ပုနီဂမဒါဘဆပရမလမ အဂုဝံနီဂဲဒါနီဖျါဝါလမ ကလီစံနီလီ. လမပဒါဘစပီလူအဆဘ အိဆထီ မိ “မမု” အဂုဝံအာဒဲကဲ “ဆဖဖဲဖဲဘ” (လီ ဒးဂု-၉) လမအဂုဝံအဂဲ, ဘလဘဆဂဲလဲထဲလမ စပီလူဘအိလမဆဖဖဲ ထဲဖမ မိပါပုဝါဆုလီ. လမဆမအာဝံနီအဖမ, ဆဆုကျိလီဘ ဘဲနီ အကဒဲဒါဝါဒါ မွဲဆအိကုဒ်ခမပုဆုနဲဆဖိဝံလဂါဘလဂါ အဆအိရီနီလီ.

စတဲခကမ, အခါပယါအိလ “ဘိဝါ - fortunate” နီမွဲအိ (ကိုယ်စားလှယ်) လမပုနဲနုဘဝါလဂါလီ. ဘဆထုဖျါဝါလမ “အခါ အရုလမအလုတီ” ဒဲ “ဆအခါအရုလမယိ” (လီ ဒးဂု) နီ မွဲစပီလူ ရဲအုထုဝါ (ဆ ၂၀:၄) လမအမိလုပုဆုအဂုလမ ယရုစလဲနီလီ. အဂုမွဲပုအိရီလမစပီလူလမအဆဖဖဲထဲနီဖမလမရီမာအဖမ, လမအဂုဖျါလဲဝါလမအဖဖမအမိဖဲဖဲဘဆမထီနီလီ (၂ထဲ ဒးဂု). စပီလူဆီမိဒါအဂုလမစတဲဘအအိ, လမနကီပလံ (Crete) နီလီ (တဲ ဒးဂု). ပုလုပုဆုဒဲအဂုမွဲ စအိနုစမ (onesimus), မွဲပုလမစပီလူ အုလဲထဲအဂုအဆအိမမလရီမာနီ (ယိလမဆမလီ ၁ အဖမ) ဒဲစံဝါလမ “ပုတီလီ” နီလီ.

ဖျါလမစပီလူဆအဲဒါဒါယါဘဆမအာလမ ကလီစံပုဆုနဲ ဆဖိဝံနီလီ. စပီလူနဲနုဘအဂုဒဲဒါယါဝါလမဆကဆဂဲလအိ

ဘာလားမိဘီထဲဆဲပရော့အဂးနီလီ။ အယီမဲ့ဆဲအဂလမံလဲ။ စပီလူာ ထုဖျီထုအဆဲအဲဘာထွာလဲ။ ပုဆူနဲဆဲဖိထိးနီလဲ။ ထိးမဲ့အဝုာ လူဘာလဲနဲဆဲဒုာလထီဘာလဲနဲဂုာ၊ ဒဲဖဲနဲဆဲဖဲဖဲဘာအဝုာဝံ လဲဆဲဆဲဆဲနဲမိထုဘာအဂးနီလီ။

စပီလူာလဲနဲဆဲဒုာ ကွာလဲလဲယီ၊ လဲမဲ့ဘာနဲအဆဲ ထုဖျီအဆဲဆဲလဲဘာ၊ လဲနဲလဲဆဲအဆဲအရဲဖဲ၊ မဲလဲထဲး အဆဲဖဲဆဲမဲအဂးအဂးနီဘဲဘဲလဲ။

အစီ၊ မန့် ၂၃
ဆဲအီကီအဆဲဆဲဘာလီလဲ

ကုခိထဲဘာဝဲယာအဆဲဆဲဘာလဲ (internet) ယီ၊ ဆဲဖဲဘဲဆဲကီဆဲ ဆဲအဖျီ (social media), ဒဲဆဲအပီအလီလဲ (devices) လဲပဲထဲ နဲထဲလဲနဲဘာယီအဖဲ၊ အဲပဆီမိစပီလူာအဆဲမဲထိးအီလဲနီ မိကဲ ဂဲဝဲဆဲဒဲလဲ။ ဆဲအီကီထိးနီလဲ ဆဲမိလဲအဘာလဲ ပုအအဲအီ လဲဖျီနီလီ။

ဖိ ကလီစံ ၄:၁၀, ၁၁. လဲဆဲဘဲဆဲပရော့အလဲအထဲ ချဲဖျီလဲ အဘီ (ပုဆဲဆဲပရော့) လဲမံနီ (လီ ၄:၇ -၉) လဲကဲဘာ၊ အဖျီအဂုာမဲ့နီအီလဲ စပီလူာဖဲဆဲထဲဆဲလဲဆဲဆဲဘာလီလဲ အဂးနီဒဲလဲ။ လဲဆဲဒဲစပီလူာအဆဲကဲဆဲဂဲလဲ အထုဖျီဝုာ လဲအလဲပရော့ဖဲလဲယီ၊ ဆဲပရော့မဲ့ဆဲနီ မိဘာဖဲလဲဝုာလဲ အဆဲဘဲဆဲဆဲဂုာဆဲဘာအဖဲနီအီဒဲလဲ။

လဲဆဲချဲဆဲဂုာဆဲဘာဆဲလဲယီအဘီ၊ စပီလူာမဲကဲထဲဆဲ ဆဲကီဆဲဆဲဘာလီလဲ လဲပုဆူနဲဆဲဖိဝံအကျဲလီ။ ပုယာဘာလဲ

စမဲကဲနီ မဲ့စဘာနဲဘာအတဲနီလီ။ စပီလူာဝဲထဲဖဲဘာလဲ စမဲကဲနီ မိလဲအီကွဲအီရီဘာပုကလီစံဖိဝံအဂးလီ။ စအဲရဲစတဲဘာ (Aristarchus) နီဘာ ဆဲထုဖျီဝုာဘဲအမဲ့အီဝုာအဘီ စံဝုာလဲ “ပုလဲ အဘာဆဲစမဲထဲလဲယီ” (လီ ၄:၁၀) နီလီ။ အဝုာဝံနဲဂဲလဲနီ မဲ့ပုပုဖဲလဲအဘာဘီထဲ “ယွဲအစူဝဲ” နီ (အဲ ၆:၁၀, ၁၁), ဘာဒဲဆဲလဲ မုဆီလဲဆဲမိဖျီထဲလဲအဆဲစမဲထဲ ဒဲမဲဆဲလဲယွဲအဘာမဲ့အဂးလီ (ဖီလဲ ၂၀ ၂:၁-၄). ယွဲဂုာဆဲဘာဆဲအဲအဲအဲဘဲဘဲ ပုမဲပုဆဲလဲ လဲလဲဆဲဘာထဲအပရော့အဖဲလီ။

စပီလူာစံဝုာလဲ စအဲရဲစတဲဘာ, စမဲကဲနီ, ဒဲစယဲစတဲဘာနီ မဲ့ဝုာဒဲပုယုဒဲဆဲနဲဆဲဖိလဲ (“လဲအဒဲဆဲကဲတဲရံ”) နီလီ။ ထိးနီ လဲဖဲအဝုာထုဖျီပုဆဲဂဲဂဲဘာအမဲ့ - စအဲပဲဖဲ, စလဲကဲ, ဒဲစဒဲမဲ (လီ ၄:၁၂-၁၄) လဲနီလီ။ ဆဲလဲဆဲထဲကျဲလဲ ဆဲအီကွဲဆဲဘဲ ဆဲလဲအီဘာလဲပုယုဒဲဖဲဒဲပုဆဲဂဲဂဲလဲဆဲအီကီအဖဲ, ပုမဲပုဆဲ (မဲရီဆဲ) ဝံလဲယီ မဲဆဲလဲဂုာဘာလဲပဲလဲလဲဆဲပုမဲလဲလဲ လီလဲအဖဲလီ။ စပီလူာအဘာလဲလဲဆဲလဲမံနီ မဲ့ပုယုဒဲပုလဲဝံ လဲအီဆဲထဲဘာလဲအဝုာထိးဆဲဂုာဆဲနဲနီလီ။ မဲ့လဲနဲဘီ, ဆဲ အီကွဲဒဲအီကွဲဘာလဲဆဲလဲယီလဲ စယီဟဲမဲကဲ (John Mark), ပုလဲအဂဲဖဲဒဲ စပီလူာဒဲစဘာနဲဘာလဲလဲဆဲဘာထဲအပရော့အဘီ အဘီနီ (ဆဲ ၁၃:၁၃), ထိးအဘာ (proves) လဲဆဲအီတီအီလီ, အမဲယာ နီ မဲ့ပု “မဲမဲ” (comfort) စပီလူာအဘာ (ဆဲ ၁၅:၃၆၄၀) နီလီ။

ဆဲမဲတဲမဲပီဆဲပုဆဲနီ မဲ့ဆဲမဲအဘာလဲအဲ။ လဲအဖီခွဲ အနဲလဲယဲဘာနီ, ပုမုနီနီဖဲအဆဲအီကီဘာလဲချဲဆဲအဲလဲဘာ ဒဲဒဲမုမိကဲစီဝုာလဲကုခိထဲဘာလဲ, မိဘာဆဲဒဲထုဖျီအဆဲအီပု အီပုနီလီ။ ဆဲဘာထိးဒဲ (ဆဲဒဲဒဲဂီ) လဲမံယီ ဂဲဘာထဲဆဲအီ ကီကီအဆဲအီအထီဒဲလီ။

လဒ်ဆဲးအိမ်ကိပ်လဲးဝုဖးနီၤ နမိမရၤလဲးဆဲးမတုၤမဗီဆဲးဗျာ
ဆဲးဗုဘဲၤလဲး. ဆဲးထုၤဆဲးတဲၤမွဲဆဲးနီၤဖးအိမ်ဝုလဲးဆဲးအိမ်ကိပ်
လဲးကျဲးဆဲးထံၤအဖးနီၤလဲး, ဒဲးမွဲဆဲးနီၤမတုၤခွဲဆဲးနီၤန့ၤလဲး.

အနီၤ မဇံၣ် ၂၄
ဆဲးအိမ်ဆဲးထုၤလဲးဗျာဒဲးလူဆဲး

ပုကွၢ်ထုၤဝုလဲးလဲးထုၤလဲး “ဆဲးအိမ်မးလဲးအိမ်ဒဲးဆဲးထီၣ်” (The Purpose Driven Life) ဒဲး “ဆဲးအိမ်ကိပ်လဲးအိမ်ဒဲးဆဲးထီၣ်” (The Purpose Driven Church) အိမ်ဝုဒဲးလဲး. ဆဲးထီၣ် (purpose) နီၤ ပစံးလဲး အဘၤဝုလူဆဲးလဲးလဲးလဲးန့ၤ, လဲးဆဲးလဲးထံၤလဲးမံၤမံၤအဂး ဆဲးထီၣ် နီၤ မိဘၤအိမ်ဝုဒဲးလဲး. စဝီလူၤဒဲးပုမးဗျာဆဲးလဲးအဝုလဲးဖးနီၤ ဖုးနဲးဒီၤ (exemplify) ဆဲးထီၣ်/ ဆဲးဖိထုၤ (focus) ယီၤလဲး အဆဲးအိမ်မးဒဲးဆဲးဖံး ဆဲးမးနီၤလဲး (ယီၤလဲး ဖံး ၃:၁၃, ၁၄ နီၤဆဲး). အခိးအတၢ်နီၤ မွဲဆဲးထုၤဖျါ အဝုဘဲၤအဘၤအုၤဖျါလဲးအဆဲးမးနီၤလဲး-ဆဲးထီၣ်အပုဂံၤနီၤ ဂမၢ်စိးပံးလဲး ဝုဖျါဖျါလဲးလဲးရိမးအဆဲးပမးထုၤဝုယၢဒဲးလဲးယၢဒဲးလဲး (လီၤ ၁:၂၃). ဆဲးထီၣ်ဖိထုၤဆဲးထီၣ်မိဘၤအိမ်ဝုလဲးမုလဲးနီၤဆဲးထီၣ်.

ဖီ ကလီၢ်စံၤ ၄:၁၂, ၁၃. ဆဲးထီၣ်မွဲဆဲးနီၤအိမ်ဝုထီၣ်ယီၤလဲး, ဒဲးဆဲးမိမထုၤဘၤဝုဘဲၤလဲး.

လဲးဆဲးမးလိမးအဖီခွဲနီၤ, စအံၤပၤဖြဲးပုဖုလဲးအဘၤလဲးလဲး ဆဲးတရၢ လဲးဆဲးထီၣ်အပုဂံၤလဲး ကလီၢ်စံၤဒဲးလဲးဒီၤအနဲးအစိးလဲးဖး မွဲဝုလဲးအိမ် ဒဲးစံးအံၤ ဒဲးစံးအရၢပလံၤ (ယီၤလဲးဆဲးမးလိမး ၁) နီၤလဲး. အဆဲးချဲးထီၣ်ဆဲးမု (greetings) ဒဲးအဆဲးဘၤဆိးဖးလဲးဆဲးအိမ်ကိပ်ထီၣ်နီၤလဲးလဲးအဂးနီၤ ဖုးဆိး ထုၤပုဆူနဲးဆဲးဖိးဝုဒဲးမးလိမး. စအံၤပၤဖြဲးအဆဲးဘၤဆိးဖးန့ၤဆဲးနီၤအိမ်လဲး

အဆဲးထီၣ်ပု- လဲးပုကလီၢ်စံၤဖိးဝု “ဘဲၤဒီၤမိအိမ်မး, ဒဲးလဲးထုၤပုထုၤ, ဒဲးပုဝုလဲးလဲးအဘၤထီၣ်အလူလဲး” (လီၤ ၄:၁၂). မွဲပယီၤထံၤဆဲးဘၤဆိးဖး ဆဲးထီၣ်အခိးအဂးလူဒီၤအိမ်အမးနီၤဆဲး.

ဆဲးထုၤ (Stand) - ဆဲးချဲးယီၤအိမ်ပယီၤမွဲဆဲးဆဲးထုၤပုဂံၤလဲး လဲးခွဲဘၤအဘၤ, မွဲလဲး “အိမ်လဲးအလဲးလဲးထံး” ဒဲးအိမ်ဂုးမးလဲးဆဲးနဲး အဖးဒဲးနဲးန့ၤဆဲးထီၣ်အပုဂံၤအဆဲးမွဲဆဲးတီၤနီၤလဲး (လီၤ ၁:၂၃). ဆဲးချဲး လဲးဖျါပးဝုနီၤ စဝီလူၤမးန့ၤဝုဒဲးမးခိးမးလဲးဆဲးနဲးဒီၤဆဲးဒုထုၤဒဲး “မုဒီၤလဲးအဆဲးအလူလဲး” နီၤအဂး (အု ၆:၁၁), ဒဲးမိအိမ်ဆဲးထုၤလဲး မုနဲးအဆဲးမိဝုအဂးနီၤ, မိဘၤမးန့ၤ “ယုၤအစူၤဝဲထီၣ်အလူ” (အု ၆:၁၀-၁၈; ထီၣ်ထီၣ်လဲး ၂၀ ၂:၁၉) နီၤလဲး.

လဲးပု (Perfect) - ဆဲးချဲးယီၤနဲးဒီၤတုၤဖးအလဲးထုၤပုထုၤဝု လဲးအဒဲးန့ၤဘၤဆဲးအဲးအဆဲးဖုလဲးထုၤဘၤဝုဒဲး (မး ၅:၄၄, ၄၈) လဲး ပုလဲးစံး ဘၤဝုလဲး “အန့ၤဘၤဝုယု” နီၤ (ဖံး ၃:၁၂-၁၅) နီၤလဲး.

လူလူဆဲးဆဲး (Complete) - ဆဲးချဲးလဲးအစိးဒီၤမးဒီၤယီၤ အိမ် ပယီၤအိမ်ဝုလဲးဆဲးမံၤပုမံၤဘၤအလဲးပုလူလူဆဲးဆဲးနီၤလဲး. ဆဲးချဲးယီၤ ပုမးန့ၤလဲး စအံၤတြဲးအဆဲးနဲး “လဲးလဲးပုပု” လဲးကဆိယုမိမး လဲးထုၤပုထုၤဝုဆဲးလဲးကဲးထုၤလဲးဘၤ (ရီ ၄:၂၁), ဒဲး စဝီလူၤန့ၤ ယုၤအဆဲးဒုဆိးထုၤအဂးအဘၤ “ဘဲၤဒီၤအဆဲးလီၤလဲးလဲးဆဲးနီၤ, ပုဂံၤ မိဝုယၢဘၤလဲးလဲးပုပု” အဂးနီၤလဲး (၂၀ ၄:၁၇).

ဆဲးဘၤယုအဘၤထီၣ်အလူ (All the Will of God) - ဆဲးချဲး “ထီၣ်အလူ” နီၤ မွဲဆဲးအလဲးပုထုၤထုၤ (လဲးပုလဲးဆဲးအမံၤ) နီၤလဲး. စဝီလူၤအုကဲးဘၤဆိးဖးန့ၤဆဲးလဲး ပုကလီၢ်စံၤဖိးဝုမိအိမ်ပုဝုလဲး ဆဲးပုယၢ ယုၤအဆဲးဘၤ, “မိလုဆဲးကြဲးလဲးကဆိ, လဲးဆဲးဘၤအဘၤထီၣ်အလူ အဖး” (လီၤ ၁:၉, ၁၀) “ဆိးထုၤလဲးကယဲးဆဲးအဂးအဘၤဘဲၤအစိးအမု အလဲးအဖးအဝီ” (လီၤ ၁:၁၁) နီၤလဲး.

ပူဇော်ပုဂ္ဂိုလ်

မေ့ ၂၅

အိမ်မာလကုသိယီလိနာမဲ့လကုသိယီအူ

ဖီ ကလိစံာ် ၄:၁၄, ၁၅ ခဲ ၂ထံမံာ် ၄:၁၀, ၁၁. စလုကတဘဆာ အုနုဘဲဖုဝုလကု စခံမာဘဲာ်လဲာ်, ခဲဘာမဲ့နီလဲာ်.

ဆာအုမာဖီစလိဟုစံာ်ဘာပမာ, “ကုသိခဲဆာအိလကုသိချီနီ ထီးအဲလဂု, ပုလကဂါအုအဲကုသိနီ, ဖါအဆာအဲအိလကုအဖးအူ” (၁ယီ ၂:၁၅). စလုကတဘဆာအဲယုဂ္ဂါခဲအဘုအမုးနီ ဝါအဝုအိလကု စပီလူအနဲထီးအထု, အုမဲ့စခံမာနီ အဲကုသိယီ အနဲမုးသိအဘုမုး လါနုဂု စလုကတနီအဘဲဂဲလဲအူလီာ်.

ဖီ လံဆဲာ်ပံာ်အဆာပုလကုဖီဆံာ်. ဆာဖုကဲာ်မဲ့ဆာနီအိလကု ပုအိခဲဆာဂဲလဲထဲနဲာ်ဖးပုလကုဖီအဂဲလဲာ်.

- ၁. မာကမာ ၁၃:၃၂-၃၇ _____
- ၂. တဲတမာ ၂:၁၁-၁၄ _____
- ၃. ၂ပံတမာ ၃:၁၀-၁၄ _____
- ၄. နဲာ်ဖျီ ၃:၁၇-၂၁ _____

ယုဂ္ဂါခဲဆာအုမာဖီပံာ်, လကုခဲထုနီ မာလူပမာလကု “အိခဲ,” ထီးလုနဲာ်အဘဲဆံာ် (၁ပံ ၅:၈), ခဲအိတဲာ်နဲာ်အဘဲဆံာ် (မ ၂၄:၄၄), မုလနဲာ် မိဘာနဲာ်လကု နဲာ်လဆီမိဘာအဆာအထီ (လု ၂:၁၄) လီာ်. အထီလဂုဘာ, ဘဲာ်အထံအဖျဲာ်လအိကတဘယုဂ္ဂါအဆာမာလူလကု

“အိခဲဒဲဘဲဆံာ်ဖးဆံာ်” (မာ ၁၄:၃၈) အဝါနီ, ပုအဂါလကုဆဲအိကတ တဲာ်အဘဲအူ. မဲ့မပာ (အု) မဲ့ဆာနီအိလကုပာပံာ်ဖးလဲာ်, အဂဲဘဲာ်ထီး ကဆါနဲာ်ဂါအဆာမာနီ ပမာပုနဲာ်အူလီာ် (မာ ၆:၂၄).

လကုပမာပုလကုအိဒဲအါအဂဲဖးနီ, ယုဂ္ဂါဖုလကုပမာပုနဲာ် ပျဲပျဲလီာ်.

- လကု - ဘာနီယါလဲထဲပဆာဒဲဘာ
- နဲာ် - ပဘာဝဲထဲပဘာလကုယုဂ္ဂါမိဂဲနုလဲဒဲပမာပုအဂဲ
- ၁မာ - အဝါဒုမာနုအုပမာပုနဲာ်အ “ထီ gold” ခဲဆာအဲလကု အဘာ ဆာမာခဲဒဲဒုမာနုပမာပုဆာချဲပစီနီလီာ်.

ယုဂ္ဂါအုမာနုနဲာ်ဆာလဲထဲမဲ့ဆာနီလကုဆာနီယါလဲအဂဲ လဲာ်. အဆာဖုနဲာ်လဲမဲ့ဆာနီအကမုဒိလကုပလီာ်ဘာနီလဲာ်.

ပြီပတံ

မေ့ ၂၆

ဆာပရမုလမံလကုအိဒဲအါအဂဲ

ဖီ ကလိစံာ် ၄:၁၆-၁၈; ထီထပီလကု ကလိစံာ် ၂:၁-၃. ဆီမိ ယုဂ္ဂါအဆာပရမုလကုအိဒဲအါအဂဲ (ဖီလကုမုနဲာ်အဆာမာလီာ် ဆံာ်). နဒုနုဆာဆဲးကျိနဲာ်ခါလါဘဲမဲ့ဆာနီလကု ပုကလိစံာ်အဖး ခဲမိဘာဖီဆုလကု လအိဒဲအါအဖး လကုစပီလူအမုနဲထီးနီလဲာ်.

လကုဖီ (history) ထာထီယါအဖး ယုဂ္ဂါခဲမုးဂဲထဲဒဲဆာ ယါဘာဆာကမာဂဲလဲမံးနီ လကုဂီလကုလီာ်. မိပံာ်လကုအုဒီ ပုအံာ်စလုလကုအဂဲအဲဒဲဆာဘဲာ်ကုသိ (ဆဲာ်ဂုဂါ) အဝါ နီ, မိပံာ်ဘာပပံာ်ထဲဝုလကုဆာနီယါလဲထဲအဂဲ လကုလျာ်အဆာအထီ

လှူဖို့ဒံဘာနီလီ။ စအဲစုယာလှူအုလှူထိဆေးဒလှူ - “ဒီလှူအလှူတီ
နီ ကဲထုယုပုမဲပွဲမုမကံ” (အဲ ၁:၂၁), ဒဲပဂံထုထဲပုခမျးလှ
အမိဂဲထဲထဲလှူ ယုအိလှူဆေးကွဲဖျဲဒဲဆေးဂူဝံဆံထဲအဂးလီ (အဲ
၁:၁၆-၂၀). စယီဟုဘာဆေး (မ ၃:၂, ၈-၁၀) ဒဲ ယုဂူ (မ ၄:၁၇; မ
၁၂:၃၃-၃၇) နံဂလှူနီ ကိထုပုအံစရူလှူဖိလှူဆေးနီယီလှူထဲ ဒဲမိဂူ
ထုထုထဲ မိအိဆေးထုဂုးဆေးစုရုအဆေးမခွဲလှူမုနံအထုနီအဂး
လီ။ ဆေးအုမုဖိဆိနုဆေးပရုဘဲနီအဝိဆုလီ (ဆေး ၂:၃၈; ဆေး
၃:၁၉; ဆေး ၁၇:၃၀; ၂ကီ ၇:၉, ၁၀).

**ထိထုပိလဲဆံ့ပံအဆေးလှူဖိယီဆံ - အဲ ၆ဝး၁-၃ နီလှ
နဲ ၁စး၁-၄; ဒဲ အဲ ၆၂း၁-၅ နီလှ နဲ ၁၉း၇, ၈ နီ - ဆေးဘာ
လှူပိမဲဆေးနီလှဖိအိဝုဒလှူ လဲနံဘဲဖုအဘိဆေးနီလဲ။**

ကဆိယု “မိမ” ဘာလှူပိမုမိဒဲကုမိလီ။ လါနုမဲလှူဆေးဂဲလီ
တုလိဖိဒိအိဝုဒနီတု, ဆေးမိဘာမဂီဝုဒလှူအထိလှူ (လထိဘာ
လထိ) လီ-

- ၁. လှူကြာနီ (At Calvary), ပုမုမိဖိဝံအဆေးအဲလှူမုခီလဲ
အဖုမိနီလှူ မိခွဲဝုဒလီ (ယီ ၁၂:၃၁).
- ၂. ခုဖျဲလှူ ကဆိပရံအဆေးစုရုအဆေးမလှူမိဆေးလှူပုဖု
နီ, ယုအရူခမျးမိ “လှူထုပုထုထုလှူဆေးမဂုကိအမံဒု,
ဘဲဒိ (အဝုဒံ) မိမထိဒေး (ယီ) အာ” (ဟံ ၁၃:၂၁) ဒဲကြံဘာ
ဝုဒလှူမုမိနီလီ။
- ၃. ခုဖျဲလှူအနံ့လထိအဆေးစုရုဒဲ ဆေးစုရုလှူခဲထုလှူအနံ့
လထိဂီအလဲခဲနီ, ကယဲမဲဆေးအုစုအိထဲဝံလှူဘာဆေး
မဂီခွဲဝုဒအဆိအကု, ဒဲဆေးဒဲဘာဒဲပုဒဲဘာဖိအလှူယီလှူ

ထဲဘာအာလှူနီ ဘာဆေးမဂုဂီခွဲဝုဒလှူ ကံဖုလှူမု
ဒဲကးအုဆေးအလဲနီ, လှူဆေးဂူဝံဆံကုမိယီဆုလီ (နဲ
၂:၁၈).

၄. မွဲနုဒလှူဆေးဒဲဘာထုခွဲ (လှူမိခွဲ) ဝုဒနီ မုမိဒဲကုမိယီ
မိဘာလှူပိထဲထိနီလီ (နဲ ၂:၁၃).

**နုဒဒနုနုဆိ (လထိထုဘာပုဂူဂ) မဆေးလှူမိအိဂုးတီ
လှူကဆိယုဒဲလှူဆေးမဲဆေးတီလှူအဝုဒလှူပုမုနီဇ။**

**အဘာ မန့် ၂၇
ဆီဖိအထုလှူယာ**

“ဘာမုလှူအဖုလှူဘာလှူ ကဆိပရံနီ ကဲထုဝုဒကဆိအထိ
(fortress) လှူအဖုဂုးထုဝုဒလှူမိဆေးပိထုဆေးအဖုနီ ဒဲအဝုဒအိကု
ဝုဒလှူ လမိဘာပုယာဆေးအစီအမုနုမံလှူ, မွဲနုအဝုဒနီလီ။ ဘာမု လှ
အဘာဆေးအိကုထုဝုဒဘဲ (ပရံ) အဆေးဒုဒအဝုဒ ခုဖျဲလှူမုမိအရူ
မပုဆေး (အဝီ) လှူနီ, မုခီလဲအဆေးမတုမပီ ဒဲအဆေးလှူခဲဒဲ
နုဖိဝုဒနုအုလီ။ လါနုဂု အုပလှူလှူလှူဘာပာလှူ ကဆိပရံ
အဆေးပုနီဘီ, ပုအမုဘုလှူနီ မိဒိစီဒိမုလှူပဖုမိလီ။ ပမိဘာ
အိလှူထဲတရူဂါလှူလှူဆေးပု, လှူပုလှူ (အုလှူ) ပုအဂူဂလှူ
စီမုအိထုထုနံမံ ပြုမုဂဲလိဘာအဖုနီလီ။ မွဲပမိဘာအိလှူဆေးခွဲ
ဆေးခဲအဘုမုအဆေးမလှူအဆေးဒိစီဒိမုအဖုလှူနီအု။ အုပမိဘာမ
ဆေးလဲမုနီ မွဲဘာယီဖဲခွဲ (ထုပဲခွဲ) ဆေးနီ လှူဆေးဖိဘီလှူပာလှူ
ဆေးဖုအဘုမုဖုလီ။ အုပလှူမုဘာဆေးလှူမုမိအခဲအရူဝံနီ,
မုခီလဲမိအုဂုပာ, ဒဲမိအိကုဝုဒလှူအဂံလဲလီ။ ဆေးမဆေးပုဒဲထု
ဆေးအမုဆေးဘုနုမိဝုဒဒလှူ ပဒုအိကဆိပရံလှူပာခဲဖုခုဖျဲ

လမဆနဲ့အဝှာအဆာတီးဆာလီအဖးလီ။ အ့မ့ပဆဆဆးကျိလီလောလမ
 ကဆါယွလဂုးခးဘာနီ၊ ပမဆာ့ထဲဆာ (ဆာပဒ) လမပလမိမာဘာလဖာ
 မွဲဝှာဆာအဲလဒန့ဆါဘ၊ ဆာဘကွဲဆာဒန့ဆါဂး၊ ဒဲဆာဒဲဘာအဆာ
 ကျဲဖစီဝံလဖနီ၊ န့ဝှာနးဆိအ့လီ။ ပမိအီက့ထးခွဲဆာအမံလမ
 လှာလီလဂုဘာလဖာ၊ လမပအီဒံဒလမ မုဒီလဲးအဒါအကျဲဖး အဘိ
 ဒာလုလဲန့ဂုနီလီ။ လါန့ဂုဆဆးကျိလီလောဂုးခးဘာလမ ကဆါယွ၊ လမ
 ဆာဖုလပာလူဆဲလထီဘာလထီ (moment by moment) လမ ကဆါ
 အ့လအီဘာနီ၊ ပမန့ဆာန့ဝှာအ့လီ။ ဆာဝှာယာကဆါပရဲလမ ပန့ဆါ
 ဒာပဝှာအ့လအီဘာနီ၊ ဒဲဆာဖံထံဖံဒါဆးလီ (continual) အ့လအီ
 ဘာနီ၊ ဒုဒါအာအီပမ၊ ဒဲအထုနီ အဝှာမိကီနုလန့ပမလမ အအီနီ
 လီ။” Ellen G. White, *The Desire of Ages*, p. 324.

**မုဂီအဆာဘာ
 ဇာနဝါရံ၊ ၂၀၂၆ နံ့**

၁	တံ	နံဖျိ	၂၂:၁၃	၁၆	၁မ	ယီဟာ	စး၅၈
၂	၁မ	မာဒု	၁၁:၂၈	၁၇	ဒီ	သံတမာ	၁:၁၈,၁၉
၃	ဒီ	ယီဟာ	၁၅:၅				
				၁၈	တု	ဇာဖနဲအာ	၃:၁၇
၄	တု	အဲ	၂၈:၁၆	၁၉	စီ	အဲ	၆:၀:၁
၅	စီ	မာဒု	၂၂:၁၄	၂၀	နီ	ယီဟာ	၁:၁၁
၆	နီ	မာဒု	၆:၂၉	၂၁	ပု	ဟံတြာ	၂:၁၇
၇	ပု	မဆာ	၁၇:၂၈	၂၂	တံ	၂မိစာ	၁၄:၁၄
၈	တံ	အ့ဖစာ	၆:၁၀	၂၃	၁မ	ယီဟာ	၃:၁၇
၉	၁မ	ယီဟာ	၁၁:၂၅	၂၄	ဒီ	နံဖျိ	၁၄:၁၂
၁၀	ဒီ	ကလီစံ	၆:၁၄				
				၂၅	တု	မဲအာ	၃၀:၁၇
၁၁	တု	အဲ	၄၀:၂၉	၂၆	စီ	အ့	၁၁၉:၆၈
၁၂	စီ	မာဒု	၆:၁၅	၂၇	နီ	မာဒု	၂:၁၃၇
၁၃	နီ	၁ကီရံ	၃:၁၁	၂၈	ပု	မာဒု	၇:၂၀
၁၄	ပု	ယီဟာ	၁၅:၁၅	၂၉	တံ	သံတမာ	၂:၂၁
၁၅	တံ	ဟံတြာ	၇:၂၆	၃၀	၁မ	မာဒု	၉:၂၀
				၃၁	ဒီ	အဲ	၉:၆

၁၆၁

၁၆၂

မုဂ္ဂိုလ်အဆေးဘေး
ဖွဲ့စည်းရေး၊ ၂၀၂၆ နံ့

၁	တု	မဆေး	၁၆၉	၁၅	တု	၂၇၇	၄၆
၂	စီ	မဲက	၅၂	၁၆	စီ	၁၆၅	၂၁
၃	နှီ	ယီဟ	၁၅၂	၁၇	နှီ	၆၁	၃၁၇
၄	ပု	မာဒ	၂၅၃၆	၁၈	ပု	ဒီ	၁၈၂၄
၅	တံ	အ	၃၄၁၅	၁၉	တံ	ယီဟ	၂၁၉
၆	သ	၁ယီဟ	၂၆	၂၀	သ	လုက	၂၂၉
၇	ဒီ	လုက	၂၁၂၇	၂၁	ဒီ	မာဒ	၁၃၃၅
၈	တု	လုက	၁၉၉	၂၂	တု	၂၆၅	၃၄၃၃
၉	စီ	ယီဟ	၆၅၀	၂၃	စီ	ယီဟ	၁၃၈
၁၀	နှီ	ရီမ	၇၁၈	၂၄	နှီ	ဟံတြ	၁၀၁၀
၁၁	ပု	ယီဟ	၁၃	၂၅	ပု	ယီဟ	၃၁၆
၁၂	တံ	၁ကီရီ	၂၉	၂၆	တံ	နံဖျီ	၁၅၄
၁၃	သ	လုက	၂၂၄၃	၂၇	သ	၂ထံမံ	၃၁၂
၁၄	ဒီ	ယီဟ	၁၁၂၁	၂၈	ဒီ	အ	၅၃၂

-၀-

မုဂ္ဂိုလ်အဆေးဘေး
မေဇ်, ၂၀၂၆ နံ့

၁	တု	ရီမ	၈၃၄	၁၇	နှီ	မဲက	၅၂
၂	စီ	လုက	၁၇၂၅	၁၈	ပု	ဖလံဖံ	၂၇
၃	နှီ	၁ပံတ	၁၃	၁၉	တံ	ယီဟ	၁၀၂၇
၄	ပု	ယီဟ	၃၁၉	၂၀	သ	မာက	၄၁၄
၅	တံ	နံဖျီ	၆၂	၂၁	ဒီ	မာဒ	၉၂
၆	သ	ယီဟ	၆၃၈	၂၂	တု	မာက	၁၆၁၈
၇	ဒီ	လုက	၁၂၁၂	၂၃	စီ	ယီဟ	၉၄
၈	တု	၂၇၇	၅၁၉	၂၄	နှီ	ယီဟ	၁၃၁၃
၉	စီ	ယီဟ	၅၁၇	၂၅	ပု	မာဒ	၁၁၂၉
၁၀	နှီ	ယီဟ	၃၁၄	၂၆	တံ	လုက	၁၉၁၀
၁၁	ပု	ယီဟ	၁၅၄	၂၇	သ	ဟံတြ	၇၂၅
၁၂	တံ	အ	၃၂၈	၂၈	ဒီ	မာက	၉၃၅
၁၃	သ	ဟံတြ	၁၃	၂၉	တု	ကလီဖံ	၄၆
၁၄	ဒီ	ရီမ	၁၂၀	၃၀	စီ	မာဒ	၁၃၅၂
၁၅	တု	လုဆ	၃၂၂, ၂၃	၃၁	နှီ	ယီဟ	၁၄၂
၁၆	စီ	ရီမ	၁၂၂	၃၂	နှီ	ယီဟ	၁၄၂

-၀-